پیام آبادگران
ارگان رسمی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران
PAYAMEABADGARAN
۴۱۶
Syndicate Of Iran Construction Companies Monthly Magazine
No.416 Farvardin & Ordibehesht 1403 (April .2024)
سال۴۳ | فروردین و اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ | شماره ۴۱۶ دوره جدید ۱۸۶ | قیمت: ۱۰۰۰۰۰۰ ریال

بررسی مشکلات گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی پیمانکاران در ستاد تسهیل

۶

دولت به جای تصدی گری، تسهیل گری کند

۴

شهاب تدکار
tadkar web application
سامانه مدیریت پروژه‌های عمرانی (تحت وب)

سامانه نرم افزاری
شهاب تدکار
(تحت وب)

مشاور سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
در سامانه ملی فهرست بها و تعدیل

+ مدیریت و کنترل پروژه / سبد پروژه‌ها
+ داشبورد مدیریتی
+ گردش کار تهیه، ارسال و رسیدگی الکترونیکی به صورت وضعیت‌ها

SHAHABTADKAR
Construction Software Web Application

شرکت مهندسی
تدکار نرم‌افزار

تهران . خیابان کارگر شمالی . بالاتر از بزرگراه جلال آل احمد . خیابان هفتم . پلاک ۳۳ . واحد ۸
تلفکس: ۸۸۳۳۰۳۷۲ - ۸۸۳۳۰۳۷۶ - ۸۸۰۲۱۵۰۱ - ۸۸۰۲۱۴۶۰
www.TADKAR.com | Email: info@tadkar.com

تدکار، تداوم ابتکار

بیانیه سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران

درپی شهادت رئیس جمهور وهیات همراه

شهادت رئیس جمهور محترم جناب آقای آیت الله رئیسی، وزیر محترم امور خارجه جناب آقای دکتر امیرعبدالهیان و هیات همراه که در حین ماموریت رخ داد، ضایعه‌ای ملی و بسیار تلخ بود.

رجاء واثق دارد خدمات خادمین به ملت همواره در اذهان مردم شریف ایران باقی خواهد ماند. آنان که از جان خود برای آبادانی کشور و اعتلای اسلام و ایران گذشتند.

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران این ضایعه ملی و بسیار تلخ را خدمت رهبر معظم انقلاب و مردم شریف ایران تسلیت عرض مینماید. امیدوار است راه تلاشگران عرصه سازندگی کشور همواره مستدام باشد. روح شهدا در آرامش و در جوار رحمت واسع الهی قرار گیرد. توفیق روز افزون نصیب خدمت گزاران میهن باشد؛ پیشرفت و توسعه در ورای این سخت کوشی و جانهایی که نثار آبادانی میهن می گردد بیش از پیش حاصل شود.

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران

انتشار جلد پنجم مجموعه پرسش و پاسخ با موضوع

شرایط عمومی پیمان

(بخش دوم)

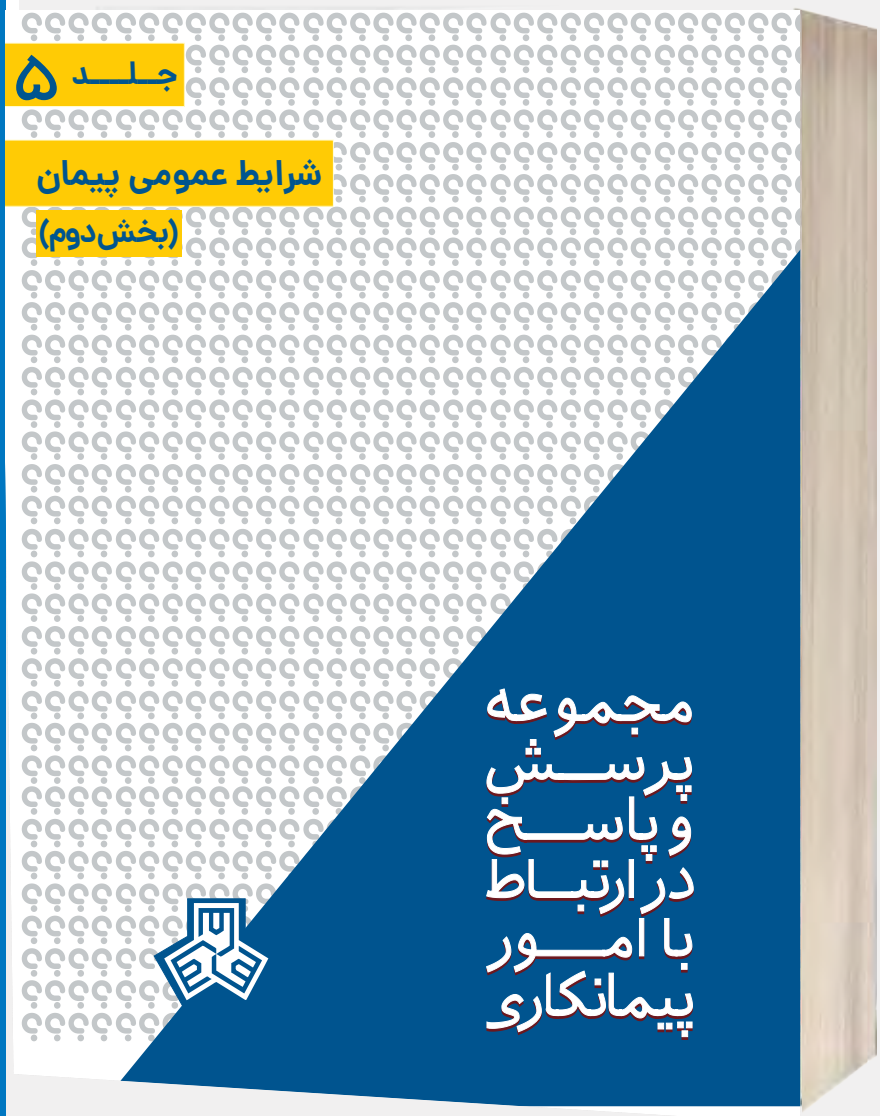

پس از سالها حضور فعال صنفی و به پشتوانه هزاران نفر/ساعت تجربه مهندسی و فعالیت عمرانی اعضا در کشور، سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران با توجه به مشکلات پیش روی شرکت‌ها بر آن شد تا با تدوین مجموعه ای کاربردی از ابهامات و مشکلات پیمانکاران در حوزه‌های مختلف که توسط سندیکا و با مکاتبات رسمی با سازمان برنامه و بودجه و نظام فنی و اجرایی حل و فصل شده است، سعی در رفع مشکلات مشابه و افزایش دانش فنی پیمانکاران در امور قراردادی و فنی باشد.

این مجموعه در جلدهای مختلف منتشر می‌گردد که در هر جلد به موضوعی خاص با فهرستی تخصصی تنظیم شده است. پرسش اولیه، بررسی کارشناسی و پاسخ نهایی از سوی سازمان برنامه و بودجه و یا ارگانهای مرجع مرتبط با موضوع در اختیار متخصصین گرامی‌قرار دارد.

این مجموعه موضوعی با نام "**مجموعه پرسش و پاسخ در ارتباط با امور پیمانکاری**" همچون جعبه ابزاری برای شرکت‌های مهندسی پیمانکاری است و به مدیران و مهندسان امکان مطالعه دانش تجربی قوانین و مقررات را بدون حضور در مجامع صنفی تخصصی فراهم می‌نماید. قبل از آنکه گرفتار مشکلات گردید با مطالعه تجربیات رخ داده توسط پیمانکاران دیگر خود را از بروز مشکلات ایمن نمایید و در صورتی که دچار مشکل گشته اید با مطالعه آن از مسیر صحیح نسبت به حل آن اقدام نمایید. این یک پیشنهاد صنفی تخصصی است که سالها تجربه شده است.

جلد پنجم این مجموعه با موضوع "**شرایط عمومی‌پیمان (بخش دوم)**" تهیه و تدوین شده است و شامل مهمترین ابهامات و سوالات شرکت‌های پیمانکاری با موضوع "مواد **شرایط عمومی‌پیمان**" می‌باشد که توسط سندیکا در طی سالها فعالیت و ارتباط با سازمان برنامه و بودجه کشور تجمیع گشته است.

هر سوال با پاسخ کارشناسی و رسمی‌سازمان برنامه همراه بوده و شما می‌توانید با در اختیار داشتن تصاویر آن پاسخ، نسبت به استناد در دعاوی نیز اقدامات لازم را بعمل آورید.

امکان مطالعه فهرست این جلد و اطمینان از موضوع ابهام مورد نظر درج شده در هر جلد از این مجموعه برای تمامی‌فعالین حوزه صنعت احداث در وبسایت رسمی‌سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران (acco.ir) و همچنین سفارش و تهیه آن یا از طریق سایت یا با شماره‌های ۶۶۴۶۴۲۶۱ و ۶۶۴۰۲۰۳۷ داخلی ۱۰۰، ۱۴۰ و ۱۴۲ میسر است.

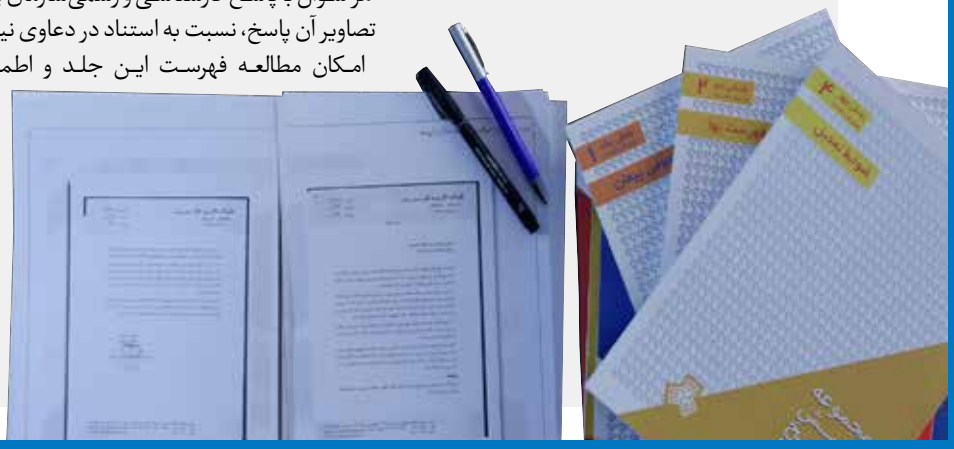

- صاحب امتیاز: سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران
- مدیرمسئول: جواد خوانساری
- شورای سیاست‌گذاری:
منوچهر ملکیانی‌فرد (نماینده هیأت مدیره)
جواد خوانساری (مدیرمسئول)
بهمن دادمان (رئیس هیأت مدیره)
ایرج گلابتونچی(دبیر سندیکا)
سالار علیاری (خزانه‌دارسندیکا)
محمودمصطفی‌زاده(سردبیر)
- رئیس کمیسیون انتشارات: منوچهر ملکیانی‌فرد
- سردبیر: محمود مصطفی‌زاده
- کمیسیون انتشارات و تحریریه:
منوچهر ملکیانی‌فرد — ایرج گلابتونچی
محمود مصطفی‌زاده — مجتبی ضرابی
محمدعلی پور شیرازی — مریم خوانساری

پیام آبادگران
ارگان رسمی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران

PAYAMEABADGARAN

سال ۴۳| فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۳| شماره ۴۱۶ دوره جدید ۱۸۶

Syndicate Of Iran Construction Companies
Monthly Magazine

- حروفچینی، امور بازرگانی و اشتراک: فریبا پورآقا
- خبرنگار: آرزو نوری
- عکس و صفحه‌آرایی: داود خانی
- مسئول تبلیغات و آگهی: سید مهدی برقی
- لیتوگرافی و چاپ: پیمان نواندیش (۸۸۸۲۸۷۳۴)

فهرست مطالب

۴ دولت به جای تصدی‌گری، تسهیل‌گری کند
سرمقاله

۶ بررسی مشکلات گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی پیمانکاران در ستاد تسهیل / نشست

۱۰ صدور خدمات فنی و مهندسی را جدی نمی‌گیرند
مصاحبه

۱۶ فرونشست زمین؛ مهمترین مسئله زیست محیطی
محیط زیست

۱۸ ضرورت مشارکت نخبگان در ساخت شهرهای ساحلی
نشست

۲۰ راهکارهای کاهش سوانح کارگاهی
نشست

۲۲ معرفی ابزارهای تامین مالی متناسب با صنعت ساخت و ساز / نشست

۲۴ عوارض آزادراه‌ها به صورت نیمه‌مکانیزه وصول شود
/ خبر

۲۵ ۲۵۴ همت منابع فروش اوراق صرف پروژه‌های عمرانی خواهد شد / خبر

۲۶ حل مشکلات پیمانکاران با اصلاح آیین‌نامه قانون برگزاری مناقصات / نشست

۲۸ آموزش «اصول برگزیده ایمنی در صنعت احداث»
آموزش

۲۹ دوره آموزشی تغییرات مدت پیمان و محاسبه تاخیرات مالی
آموزش

۳۱ بررسی حقوقی و ضمانت اجرا
/ مقاله

۳۳ مسیر تشکل‌های صنعت ساختمان باید بهبود یابد
نشست

۳۵ ۵ هزار میلیارد تومان در سد قیزقلعه سی سرمایه‌گذاری شد
صنعت احداث

۳۶ اخبار صنف
صنعت احداث

۳۹ برگزاری کارگاه آموزشی آنالیز بها و پیشنهاد قیمت
آموزش

نوشته‌های نویسندگان، لزوما نظرات نشریه نیست.نقل مطالب نشریه فقط با ذکر ماخذ مجاز است.

کمیسیون انتشارات در رد یا قبول مقالات ارسالی مختار است و در ویرایش علمی،ادبی و خلاصه‌سازی آن مجاز است، در ضمن مقالات ارسالی عودت داده نمی‌شود

تهران،خیابان طالقانی، بین میدان فلسطین و خیابان ولیعصر، خیابان شهید برادران مظفر (صبای جنوبی)، شماره ۸۶، ک.پ: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱ تلفن: ۶۶۴۶۴۲۶۱۶۶۹۷۱۳۹۹
فکس: ۶۶۴۶۴۰۸۴ پست الکترونیکی:
payamabadgaran.ir@gmail.com
نشانی الکترونیکی: www.acco.ir
www. payamabadgaran.ir

دولت به جای تصدی گری، تسهیل گری کند

سرمقاله

یکی از کلیدی‌ترین ارقام لوایح بودجه سالانه عدد بودجه عمرانی است که تحت عنوان تملک دارایی‌های سرمایه‌ای صورت‌بندی می‌شود. این رقم برای ناظران اقتصادی به این معناست که دولت به عنوان بزرگترین کارفرمای اقتصاد ایران در سال پیش‌رو چقدر بودجه در نظر گرفته است و از میزان رشد آن می‌توانند تخمین بزنند که این رقم چقدر در ایجاد رونق اقتصادی موثر خواهد بود. ناگفته پیداست که رقم بودجه عمرانی برای پیمانکاران طرف قرارداد با دولت تا چه اندازه حیاتی است و این عدد چقدر می‌تواند در زندگی اقتصادی کارگران این شرکت‌ها، تولیدکنندگان مصالح ساختمانی و اقلام مورد نیاز برای پروژه‌های عمرانی اهمیت داشته باشد.

رقم بودجه عمرانی پیش‌بینی شده در بودجه سال ۱۴۰۳حدود ۳۷۵ هزار میلیارد تومان است که با مقایسه رقم بودجه در نظر گرفته برای سرفصل تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در بودجه امسال مشخص می‌شود که این رقم رشدی نداشته و ثابت باقی مانده است. با احتساب تورم سالانه، در واقع ارزش حقیقی بودجه عمرانی در سال ۱۴۰۳ به میزان تورم امسال کاهش خواهد یافت که برای پیمانکاران و تولیدکنندگان اقلام مورد نیاز پروژه‌های عمرانی و همچنین کارگران شاغل در این بخش‌ها، خبر خوبی به حساب نمی‌آید. در سطح تحلیل کلان نیز افت در حدود ۴۰ درصدی (به میزان تورم سالانه) ارزش واقعی بودجه‌های عمرانی می‌تواند به معنای تعمیق رکود در اقتصاد ایران تعبیر شود.

سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از منابع عمومی‌قانون بودجه سال آینده به ۱۴.۶ درصد می‌رسد که کمترین سهم از منابع عمومی‌قوانین بودجه طی ۱۰ سال گذشته است. از سویی دیگر اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در بودجه شرکت‌های دولتی نیز ۵۲ هزار میلیارد تومان برآورد شده است که در مقایسه با این رقم در بودجه امسال شرکت‌های دولتی، فقط ۱.۲ درصد رشد کرده است. با در نظر گرفتن نرخ تورم، میزان رشد حقیقی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی منفی خواهد بود و این ارزش واقعی این اعتبارات کاهش یافته است.

سالهاست قصه کمبود اعتبارات عمرانی و پروژه‌های نیمه تمام و مشکلات پیمانکاران شاغل در صنعت احداث گفته و شنیده می‌شود و به قول معروف این قصه سر درازی دارد سالهاست که برنامه‌های توسعه اقتصادی، سیاسی و اجتماعی در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی نوشته و در مجلس و هیأت دولت مصوب و به اجرا گذاشته می‌شود اما دریغ از ورود به مشکلات اساسی واقعی حاکم بر شرایط توسعه و حل و فصل آنها.

در علم اقتصاد، ما دو مفهوم پیوسته و نزدیک به هم داریم که یکی از آنها رشد و دیگری توسعه است. معمولاً در موضوعات اقتصادی و پیشرفت‌ها یا پسرفت‌های آن از درصد رشد استفاده می‌شود اما توسعه یک موضوع کیفی است و اصولاً سنجیدن آن قدری سخت است و بدون کمی‌کردن با آمار و ارقام اقتصادی قابل اندازه گیری نیست. رشد اقتصادی و توسعه متوازن بی ارتباط به هم نیستند. این دو مفهوم با هم و کنار هم تفسیر می‌شوند و رشد اقتصادی معمولاً دریچه ورود به توسعه اجتماعی است که می‌تواند منجر به توسعه متوازن گردد هر چند امکان انحراف و نامتوازن شدن آن هم است.

در مفهوم توسعه بحث محیط زیست، آموزش مقدماتی عمومی‌و آموزش عالی و رفتار اجتماعی و عواقب مثبت ناشی از رشد اقتصادی مطرح است. بدون رشد اقتصادی و انباشت سرمایه، حفظ محیط زیست و پرداخت هزینه‌های آموزش‌های عمومی‌و غیره مقدور نیست. در رشد اقتصادی بحث ساخت زیربناهای اساسی و ایجاد بستر سرمایه‌گذاری در صنایع و کشاورزی و ... مهمترین مقوله است. بدون احداث راههای ارتباطی اعم از جاده‌ها، ارتباطات رادیویی و اینترنتی، مخابرات، تامین آب و برق مورد نیاز و ... حرفی از توسعه و برنامه‌های توسعه‌ای نمی‌توان زد. بنای اصلی توسعه، ساخت زیربناهاست. متولیان اصلی عمران و ساخت زیربناها نیز دستگاههای اجرایی (دولتی به مفهوم عام حاکمیت) و پیمانکاران و مشاوران شاغل در صنعت احداث می‌باشند. از سالهای دور به خصوص پس از دولت سازندگی و اصلاحات، توجه به احداث و بهره برداری از پروژه‌های زیربنایی، کمتر و کمتر شده است و پروژه‌های نیمه تمام روز به روز به روی هم انباشته شده که باری بر دوش دولت و ملت است. عدم بهره برداری از پروژه‌های شروع شده و نیمه تمام ماندن آنها علاوه بر تحمیل هزینه‌های گزاف به دولت و پیمانکاران شاغل در آنها عموماً تورم‌زا بوده و سرمایه‌های زیادی در حال استهلاک در جای جای کشور معطل مانده‌اند.

در طی چندسال گذشته ضمن کاهش اعتبارات عمرانی و افزایش تورم عملاً درصد پیشرفت پروژه‌های عمرانی در دست اجرا بسیار اندک و تقریباً امید به اتمام و بهره برداری از آنها را به حداقل رسانده است و روز به روز به تعداد پروژه‌های نیمه تمام افزوده می‌شود. پیمانکاران و مشاوران شاغل در پروژه‌های عمرانی تملک دارایی با تطویل زمان اجرا و افزایش هزینه‌های

پیام آبادگران
فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۳
شماره ۴۱۶

بالاسری پروژه ناشی از آن، مرتب با ضرر و زیان انباشته مواجه می‌شوند و در بسیاری مواقع برای خلاصی خود از دست طلبکاران پروژه و ... امکانات و ماشین آلات خودرا به حراج گذاشته و با پرداخت بدهی به تامین کنندگان، کارگران، دارایی و تامین اجتماعی عملاً توان اجرایی خود را از دست داده، در نهایت از چرخه تولید و سازندگی حذف می‌گردند.

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایرانی به عنوان بزرگترین و قدیمی‌ترین تشکل صنفی در بخش سازندگی در سالهای اخیر شاهد خروج بخش بزرگی از اعضا خود از حرفه و حتی انحلال شرکتهای با سابقه بیش از نیم قرن سازندگی می‌باشد. بخش بزرگی از زیربناهای احداث شده در صدسال گذشته به دلیل بی‌توجهی متولیان امر و کمبود اعتبارات تخصیصی با عدم نگهداری مواجه شده و در حال فرسوده شدن و از بین رفتن هستند. این در حالی است که حفظ و نگهداری سرمایه‌های ملی که در طول سالیان درازی احداث و به بهره‌برداری رسیده اند از وظایف حاکمیت بوده و توجه زیادی را می‌طلبد.

اولویت بندی و اتمام پروژه‌های نیمه تمام نیز اهمیتی کمتر از حفظ و نگهداری و بهره‌برداری بهینه از سرمایه‌های تملک دارایی ندارد و می‌دانیم تامین سرمایه برای سروسامان دادن به بهره‌برداری رساندن پروژه‌های نیمه تمام نیازمند برنامه‌ریزی و تدوین قوانین و در نظر گرفتن مشوق‌های لازم بر سرمایه‌گذار می‌باشد. به دلیل تحریم‌های ظالمانه که از طرف کشورهای غربی در حال اجرا می‌باشد امکان ورود سرمایه خارجی تقریباً منتفی است. سرمایه‌های داخلی نیز بیشتر در بخش تجارت و دلالی مشغول به کار می‌باشند و هیچ اراده جدی هم در حاکمیت برای سوق دادن این سرمایه‌ها به مسیر سازندگی و حفظ سرمایه‌های ملی مشاهده نمی‌شود.

دولت و مجلس و به طور کلی قوای سه گانه باید با حمایت و جذاب کردن سرمایه گذاری در بخش توسعه زیربناها بخصوص مشارکت و اتمام پروژه‌های نیمه تمام بسترهای لازم را جهت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی فراهم نمایند. یکی از موانع اصلی در این مسیر تورم دو رقمی‌در طول ده سال گذشته بوده که صاحبان سرمایه را از سرمایه‌گذاری های میان مدت و بلند مدت بر حذر می‌دارد. کنترل تورم به تنهایی می‌تواند عامل و مشوقی برای سرمایه گذاری‌های ماندگار گردد.

نادیده نباید گرفت که اقتصاد ایران اقتصاد بانک محور بوده و بازار سرمایه در آن نقش زیادی ندارد. بالا بودن بهره بانکی که آن هم ناشی از تورم بالا می‌باشد مردم را به سپرده گذاری نقدینگی‌های خود در نزد بانکها و دریافت سود با حداقل ریسک سوق می‌دهد در نتیجه تسهیلات بانکی نیز گران می‌شود و در بسیاری مواقع سرمایه‌گذار را از مراجعه به بانکها پشیمان می‌کند. علاوه بر آن تسهیلات بانکها بیشتر به صورت دستوری و تکلیفی در اختیار ارگانهای دولتی و یا خصولتی قرار داده می‌شود که خود یکی از عوامل تولید تورم می‌باشد.

اقتصاد بانک محور، بانکها را تشویق به خلق پول می‌کند و در نتیجه به صورت روزانه به تورم دامن زده می‌شود . تقویت بازار سرمایه و کاستن از دامنه حضور و نفوذ بانکها در اقتصاد پولی می‌تواند در تشویق سرمایه گذاران به سرمایه گذاری‌های میان مدت و بلند مدت به خصوص در احداث زیربناهای مورد نیاز بسیار موثر واقع گردد.

همانطوری که در پاراگراف اول اشاره شد کمبود اعتبارات تملک دارایی در بودجه‌های سنواتی و وجود تعداد زیادی پروژه‌های نیمه تمام اولویت بندی و تصمیم گیری برای اتمام و به بهره برداری رساندن آنها را با مشکل مواجه نموده است.

در شرایطی که تامین سرمایه مهمترین دغدغه متولیان امر می‌باشد وظیفه دولت تامین منابع از داخل یا با تضامین از خارج و اتمام و به بهره‌برداری رساندن آنهاست.

یکی از راههای تامین منابع، تشویق بخش خصوصی بخصوص بخش خصولتی غیر مولد برای ورود به این بخش می‌باشد. با توجه به این نکته که سرمایه بسیار ترسان و فرار است یکی از راههای تشویق و تولید اعتماد، تدوین قوانین و دستورالعمل‌های شفاف و بدون تفسیر و حمایت‌های لازم قضائی، انتظامی‌و ... از سرمایه می‌باشد.

حمایت از سرمایه گذاری به معنی دادن تضامین معتبر به سرمایه‌گذار است تا سرمایه گذار مطمئن گردد که بستر برای کار و تلاش و کارآفرینی و سودآفرینی فراهم است و ریسک‌های پیش‌بینی نشده قابل پوشش می‌باشد.

برخلاف تصور بخشی از حاکمیت امروزه ایران، بخش‌های عمومی‌و دولتی و به اصطلاح خصولتی عموماً توان توسعه ندارند و بسیاری مواقع مانع توسعه می‌باشند و برای بهبود شرایط اقتصادی و تا آنجائی که مشکل خاص امنیتی و ... نداشته باشد باید این گونه موسسات و شرکت‌ها به بخش خصوصی واقعی واگذار گردد. تجارب یکصدساله اقتصادی جهان به خصوص کشورهای توسعه یافته نشان می‌دهد که دولت تاجر خوبی نیست و نمی‌تواند در انباشت سرمایه و در نتیجه ایجاد رفاه عمومی‌موفق گردد. دولت به جای تصدی گری باید تسهیل‌گری را پیشه خود نماید و اجازه دهد کارآفرینان و سرمایه گذاران با خیال آسوده کار کنند. ورود دولت در هر شکل و شمایلی به اقتصاد جز ضرر و زیان حاصلی ندارد. به همین خاطر است که همه اقتصاددانان توسعه گرا دولت کوچک و کم هزینه را توصیه می‌نمایند.

در دولت‌های پرهزینه و با تعداد زیادی کارمند و کارگر، و به طور کلی نان خور، هزینه‌های جاری اجازه سرمایه‌گذاری در پروژه‌های تملک دارایی را نمی‌دهد. دولت برای اجرای تعهدات جاری خود نیاز اساسی به منابع دارد، لذا بی مهابا منابع خدادادی راکه منابع بین نسلی است صرف امورات جاری و روزمره خود می‌کند. برای خلاصی از این وضعیت نیاز به یک جراحی اساسی در سیستم اقتصاد دولت محور است و دولت نباید از این جراحی بترسد هر چند ممکن است چند صباحی درد داشته باشد .کشورهایی نظیر ترکیه، کره جنوبی، برزیل و آرژانتین و ... همه نمونه زنده این گونه جراحی‌ها هستند و امروز در ردیف کشورهای در حال توسعه قلمداد می‌شوند که مسیر توسعه را به خوبی طی می‌کنند.

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران اعتقاد دارد بدون ساخت زیربناهای اصلی کشور نمی‌شود از رشد اقتصادی و توسعه متوازن حرف زد. دولتی که علاقه‌مند به توسعه و اجرای برنامه‌های توسعه محور است باید در مرحله اول همه توان خود را به تکمیل زیربناها مصروف نماید و در این جهت از همه توانایی‌های بخش خصوصی بخصوص بخش خصوصی فعال در صنعت احداث بهره‌مند گردد.

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران آمادگی کامل دارد در این مسیر به عنوان یک بازوی اجرایی، دولت محترم را در تصمیم سازی‌ها و تصمیم گیری‌ها یاری رساند.

بررسی مشکلات گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی پیمانکاران در ستاد تسهیل

ایرج گلابتونچی: لزوم دریافت مجوزها و گواهی‌نامه‌های متعدد با روح قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار در تضاد است

در صد و هفتاد و سومین جلسه دبیرخانه ستاد تسهیل، که روز یکشنبه اول اردیبهشت با حضور نمایندگان اتاق ایران و فعالان اقتصادی برگزار شد، رئیس شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور در زمینه مسائل و مشکلات گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی پیمانکاران توضیحاتی را ارائه داد. دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران نیز ضمن ارائه توضیحات تکمیلی، دریافت مجوزها و گواهی‌نامه‌های متعدد را با روح قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار در تضاد دانست.

در پایان این جلسه و در خصوص این موضوع، مقرر شد پیشنهادات و راه حل‌های ارائه شده صنعت احداث در زمینه گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی پیمانکاران، توسط این ستاد به هیات مقررات‌زدایی وزارت اقتصاد و دارایی ارسال شود.

دکتر علیرضا مقدس‌زاده رئیس شورای هماهنگی تشکلهای مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور که در صد و هفتاد و سومین جلسه دبیرخانه ستاد تسهیل حاضر بود، عنوان کرد: موضوع اصلی ما افزایش تاریخ گواهی‌نامه تائید صلاحیت ایمنی پیمانکاران است. وزارت کار مدت این گواهی‌نامه‌ها را دو سال در نظر گرفته که این دو سال پیمانکاران را در سطح کشور دچار بحران کرده است. روال تمدید این گواهی‌نامه که حدود سه ماه است شرکتها را درگیر می‌کند و در زمان شرکت در مناقصات مشکلاتی ایجاد می‌کند. شرکتها تا زمانی که گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی آنها پادار نباشد امکان حضور در مناقصات را پیدا نمی‌کنند. در شرایطی که هر شرکت پیمانکاری که گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی می‌گیرد، هر سه ماه یک بار گزارش لازم را به سازمان ارائه می‌دهد چه لزومی به صدور دو سال یکبار گواهی‌نامه است. در مورد شرکتهایی که تخلف می‌کنند یا HSE را رعایت نمی‌کنند نیز می‌توان ضوابطی وضع کرد که این اتفاقات نیفتد.

وی افزود: یک شرکت پیمانکاری در طول یک سال باید چندین و چند گواهی‌نامه بگیرد. مسئله دوم تسریع در سامانه است. وزارت کار سامانه‌ای برای گواهی ایمنی ایجاد کرده که برای تکمیل مدارک لازم تا سند مالکیت شرکت را مطالبه می‌کند اما سوال اینجاست که ایمنی چه ارتباطی به سند مالکیت دارد. شرکت مجبور است در قدم اول از کارگران خود بخواهد در سامانه کارکنان ثبت نام کنند و برای این کار حتی شماره شبای خود را ارائه کنند. به عبارتی پیمانکاران مجبورند برای ثبت این اطلاعات یک تیم مستقل داشته باشند. بعد از دریافت گذرنامه از این سامانه است که پیمانکار می‌تواند در سامانه ایمنی ورود پیدا کند. در مجموع می‌توان گفت که گرفتاری بروکراتیک پیچیده‌ای برای شرکتها ایجاد شده است.

وی افزود: سازمان برنامه و بودجه، بالاترین مرجع برای صدور گواهینامه صلاحیت پیمانکاران و مشاوران کشور است. حالا که سازمان برنامه و بودجه زحمت این کار را بر عهده گرفته، وزارت کار می‌تواند طی همکاری با آن، شرایطی را فراهم آورد که شرکتها ضمن اقدام برای دریافت رتبه‌بندی خود مدارک لازم برای بحث ایمنی و بهداشت را نیز ارائه دهند تا گواهی نامه صلاحیت ایمنی همزمان با گواهی تائید صلاحیت صادر شود.

در ادامه دکتر ایرج گلابتونچی دبیر

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران با اشاره به دستور جلسه قبل که مربوط به مشکل یک شرکت خصوصی در ارتباط با صندوق ضمانت و بانک توسعه صادرات برای دریافت خسارت پروژه صدور خدمات فنی و مهندسی بود، عنوان کرد: جای شگفتی است که چرا وقتی دو گروه دولتی با هم به تفاهم نمی‌رسند، خسارت آن را شرکتهای خصوصی پرداخت می‌کنند، چنین مواردی که تعدد آنها هم کم نیست از شاهکارهای کار کردن ما در فضای کسب و کار است. اگر امروز کسی از من به عنوان فردی که سالها در فضای کسب و کار مهندسی کار کرده، درباره انتخاب رشته بپرسد، تاکید می‌کنم اصلا طرف رشته مهندسی نیاید چرا که مشکلات و موانع این حوزه به حدی است که امکان کار کردن وجود ندارد.

وی افزود: ۵۵هزار شرکت پیمانکاری و ۳ هزار و ۷۰۰ شرکت مشاور توسط سازمان برنامه و بودجه تائید صلاحیت شده‌اند. با چنین ظرفیت بزرگی نه تنها این شرکتها قصد دارند کارهای سازندگی را انجام دهند، بلکه مایلند کار خود را به خارج از کشور گسترش دهند. این در حالی است که حدود ۷۰ درصد از ظرفیت این شرکتها معطل مانده است. دلیل این امر علاوه بر ناتوانی در ظرفیت‌سازی لازم از طرف دولتها، سخت‌گیری‌هایی است که مانع کار آنها می‌شود.

وی افزود: وظیفه دولت در قبال شرکتهای به وجود آمده، ظرفیت‌سازی برای اشتغال نیروی انسانی آنها است اما اگر دولت بخواهد برای همه این شرکتها ظرفیت‌سازی کند باید ۲۰۰ میلیارد دلار هزینه کند که در حال حاضر چنین بودجه‌ای وجود ندارد. در چنین شرایطی نه تنها ظرفیت‌سازی صورت نمی‌گیرد بلکه برای شرکتها دشواری‌های زیادی در فضای کسب و کار ایجاد می‌شود از جمله لزوم کسب مجوزهای متعدد و تکراری.

دبیر سندیکا تصریح کرد: اولین مجوزی که شرکتها باید بگیرند مربوط به ثبت شرکتها است. مجوز بعدی در زمینه دریافت گواهی رتبه‌بندی از سازمان برنامه و بودجه است. گواهی‌نامه صلاحیت خدمات فنی ۴ سال اعتبار دارد و برای ارائه آن طی یک پروسه ۳-۴ ماهه، همه مدارک مربوط به سوابق افراد و مدیران اخذ می‌شود. با این همه اخذ این گواهی‌نامه برای کار در همه حوزه‌های پیمانکاری کافی نیست و پیمانکاران برای کار با شهرداری‌ها مجبور به اخذ رتبه‌بندی شهرداری می‌شوند. هر کارفرمایی که بخواهد به پیمانکار کار بدهد به خود اجازه می‌دهد یک بار دیگر صلاحیت پیمانکار را بررسی کند.

دبیر سندیکا افزود: مجوزهای دیگری نیز بستگی به شرایط و نوع کار لازم است. از جمله در زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی، پیمانکار باید کارت بازرگانی دریافت کند. برای انجام کارهای مالیاتی کد اقتصادی لازم است و ... اگر پیمانکار بخواهد کار تخصصی‌تری انجام دهد به مجوزهای دیگری از سایر دستگاهها نیاز دارد.

وی تصریح کرد: یکی از مجوزهاdی که پیمانکار باید بگیرد گواهی صلاحیت ایمنی است. محل صدور این مجوز وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی است. بر اساس مصوبه سال ۱۳۹۸ هیات وزیران، شرکتهای پیمانکاری که قصد شرکت در مناقصه یا عقد قرارداد با ارگانهای دولتی را دارند، در زمان استعلام باید گواهی‌نامه ایمنی پادار داشته باشند. به عبارتی پیمانکار تنها با داشتن گواهی‌نامه صلاحیت، موفق به دریافت کار نخواهد شد و باید برای اخذ این مجوز اقدام کند.

ایرج گلابتونچی تاکید کرد: هر پیمانکاری از زمان ثبت شرکت تا زمان شرکت در مناقصه مجبور است یک یا دو سال درگیر دریافت مجوز باشد که این امر با روح قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار در تضاد است. شرایط اخذ گواهی صلاحیت ایمنی هم جای بحث دارد. برای دریافت این گواهی‌نامه، هیات مدیره یا مدیرعامل باید ۲۰ سال دوره ببینند. کارگاهی با ۱۸-۲۵ کارگر باید یک مسئول ایمنی داشته باشد که با وجود ابطال این شرط از طرف دیوان عدالت، باز هم اجرا می‌شود. کلیه پرسنل دفتر مرکزی و کارگاهها نیز باید دوره ایمنی ببینند. حالا فکر کنید پیمانکاری که موفق به دریافت رتبه شده، و هنوز به موفق به دریافت کار نشده باید یک بار در وزارت کار این مراحل را طی کند.

دکتر گلابتونچی :
هر پیمانکاری از زمان ثبت شرکت تا زمان شرکت در مناقصه مجبور است یک یا دو سال درگیر دریافت مجوز باشد که این امر با روح قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار در تضاد است. شرایط اخذ گواهی صلاحیت ایمنی هم جای بحث دارد.

وی گفت: مدارک لازم برای دریافت گواهی ایمنی شامل اساسنامه، روزنامه رسمی، اظهارنامه، کد اقتصادی، گواهی رتبه‌بندی، سند ملکی، لیست بیمه، و ... است که همه این مدارک در زمان اخذ مجوزهای قبلی نیز از شرکتها دریافت شده است. با این تفاسیر یک شرکت رتبه ۵ که تازه تشکیل شده باید سازمانی مستقل به نام سازمان اخذ مجوز راه بیندازد تا بتواند در مناقصه ای شرکت کند که سرانجام آن هم نامعلوم است. چرا باید یک شرکت تازه تاسیس، برای رسیدن به مرحله اخذ کار چنین مراحل متعددی را طی کند؟

دبیر سندیکا با اشاره به موانع موجود در اخذ گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی از جمله زمان‌بر بودن فرایند اخذ این گواهی گفت: دولت در نظر دارد به این کارگران آموزش ایمنی دهد اما هزینه این کار را از پیمانکاران می‌گیرد. آیا بهتر نیست دولت همه کارگران را از طریق وزارت کار آموزش دهد و پیمانکار را ملزم کند در زمان استخدام از کارگران گواهی آموزش ایمنی آنها را بخواهد.

وی در ادامه گفت: متاسفانه در روند اخذ گواهی ایمنی توجهی به گواهی‌نامه‌های بین‌المللی نمی‌شود. از پیمانکاران در موارد مختلف اطلاعات مشابهی اخذ می‌شود و وحدت رویه‌ای در بررسی اسناد دیده نمی‌شود. یک دستگاه این اسناد را کافی می‌داند و دستگاه دیگری کافی نمی‌داند. کسب و کار پیمانکاری به شدت تحت تاثیر مجوزبازی و کاغذبازی است. فرایندهای اخذ گواهی‌نامه نیز بسیار طولانی است و تائیداتی از طرف کارشناسان یک انجمن صنفی خاص می‌خواهد که این انجمن صنفی تازه به وجود آمده است، و سابقه و کارنامه‌ای مانند تشکلهای صنفی بزرگ از جمله سندیکا ندارد.

وی افزود: بعد از طی این مراحل، از شرکت خواسته می‌شود دوره ایمنی برگزار کند و عنوان می‌شود مطابق ماده ۶ آئین‌نامه در زمان عقد قرارداد، کارفرما باید هزینه این دوره‌ها را پرداخت کند در حالی که کارفرما الزامی برای پرداخت این هزینه ندارد. ماده ۸ به صراحت کارفرما را ناظر بر این دوره‌ها عنوان کرده، البته که کارفرما نظارت می‌کند اما دخالتی در پرداخت هزینه‌ها ندارد. شرایط ترخیص کارگران از محیط کار هم به هر ترتیب دشوار است. در چنین شرایطی شما اگر جای ما باشید، حرفه پیمانکاری را ادامه می‌دهید؟

گلابتونچی تصریح کرد: اخذ مجوزهای اشاره شده به معنی گرفتن کار نیست و فقط به عنوان اجازه شرکت در مناقصه است، بعد از شرکت در مناقصه نیز پیمانکار درگیر آوردن ضمانت و گرفتن بیمه‌نامه می‌شود. در چنین شرایطی پیشنهاد ما این است که در طی ارائه گوهی خدمات فنی به پیمانکار، مدارک لازم برای سایر مجوزها هم از او اخذ شود. دولت محترم که صحبت از پنجره واحد و یک پارچه کردن سیستم‌ها می‌کند می‌تواند همه این کارها را در قالب پنجره واحد ببرد. اگر هم این کار صورت نمی‌گیرد، کمترین کار ممکن حذف رانت‌های موازی است تا فقط جاهایی مانند اتاق بازرگانی یا تشکلهای بزرگ به بررسی مدارک لازم بپردازند. گواهی‌نامه‌های صلاحیت ایمنی هم که داده می‌شود به صورت موقت است، و پیمانکار مجبور است هر ۲ سال یکبار همین مراحل را برای اخذ آن طی کند. در حالی که می‌توان آن را همیشگی کرد و چند وقت یکبار و به شکل دوره‌ای رعایت شرایط ایمنی را کنترل کرد.

وی افزود: در حالی که رهبر معظم انقلاب وظیفه دولتمردان را ایجاد اشتغال برای جوانان تحصیل‌کرده عنوان نموده‌اند، با شرایط ایجاد شده، هر هفته چند شرکت بزرگ کار را رها می‌کنند. صنعت احداث بیشترین حجم مهاجرت جوانان تحصیل کرده را شاهد است که تسهیل کسب و کار پیمانکاران و مشاوران می‌تواند از این حجم بکاهد. برای اولین گام هم می‌توان از کم کردن تعداد مجوزها، کاستن از زمان اخذ آنها و حذف رانتهای موازی آغاز کرد.

دکتر گلابتونچی :
صنعت احداث بیشترین حجم مهاجرت جوانان تحصیل کرده را شاهد است که تسهیل کسب و کار پیمانکاران و مشاوران می‌تواند از این حجم بکاهد. برای اولین گام هم می‌توان از کم کردن تعداد مجوزها، کاستن از زمان اخذ آنها و حذف رانتهای موازی آغاز کرد.

در ادامه آقای سیف‌الهی با تائید سخنان نمایندگان صنعت احداث عنوان کرد: نمایندگان وزارت کار در جلسه تخصصی که برای بررسی همین موضوع تشکیل شد، توضیح لازم را در این باره نداشتند. واقعیت این است که در زمان اخذ گواهی‌نامه رانندگی، فقط مسئله‌ای مانند سلامتی چشم را که پارامتری قابل تغییر است کنترل می‌کنند. و اینگونه نیست که هر دو سال یکبار از افراد امتحان رانندگی بگیرند. ما نیز به دوستان وزارت کار گفتیم که ضرورت این همه مجوز چیست و فردی که می‌خواهد کار کند از چند نفر باید مجوز بگیرد؟ در زمینه گواهی ایمنی هم می‌توان یک سری پارامتر ثابت و یک سری پارامتر متغییر در نظر گرفت. در سامانه هم باید روندی تعریف شود که با به روزرسانی پارامترهای متغیر گواهی‌نامه‌ها خود به خود تمدید شود.

وی افزود: ضمن این که در بحث رتبه‌بندی، مدارک متعددی از پیمانکار گرفته شده و لازم نیست اداره کار در بحث گواهی ایمنی مجددا این مدارک را درخواست کند.

در ادامه آقای محمدباقر آقاعلیخانی، دبیر ستاد تسهیل و رفع موانع تولید کشور نیز عنوان کرد: امسال سال جهش تولید است و باید در این سال به روان‌سازی در سیستم‌های موجود و حذف راههای زائد بپردازیم. در کشور ما مجموعه‌ای مانند فنی و حرفه‌ای وجود دارد که کارگران می‌توانند با مهارت آموزی در آن، کارت مهارت خود را دریافت کنند.

وی افزود: نباید حوزه پیمانکاری درگیر پروسه‌های طولانی دریافت گواهی‌نامه و

مجوز شود چرا که با این کار پیمانکاران به جای فعالیت در پروژه‌ها ناچار شوند در ادارات مختلف بچرخند و گواهی‌نامه یا تمدید گواهی دریافت کنند.

آقای محمدی نماینده قوه قضائیه در ستاد تسهیل نیز عنوان کرد: ستاد تسهیل باید پیشنهادات و راهکارهای ارائه شده در این جلسه را به هیات مقررات‌زدایی و بهبود محیط کسب و کار در وزارت اقتصاد و دارایی ارائه دهد تا لزوم اخذ مجوزهای اضافی و تکراری حذف شود.

دکتر گلابتونچی در پاسخ به پیشنهاد آقای محمدی عنوان کرد: ما از طریق هیات مقررات‌زدایی نیز طرح موضوع کردیم اما پیشنهاد شد گواهی‌نامه تائید صلاحیت سازمان برنامه را حل کنیم، به نظر می‌رسید آنها حریف وزارت کار نیستند. در سالی که جهش تولید با مشارکت مردم هدف اصلی است باید امکان فعالیت و کار آسان برای مردم فراهم شود.

وی افزود: اداره کار هر ۳ الی ۶ ماه یکبار برای کنترل ایمنی به کارگاه پیمانکار سر می‌زند و اگر پیمانکار ایمنی را رعایت نکند نمی‌تواند کار کند. اخذ گواهی ایمنی از شرکتی که در مناقصه برنده می‌شود منطقی است اما درخواست آن از شرکتی که تازه می‌خواهد در مناقصه شرکت کند منطقی نیست. ستاد تسهیل می‌تواند در گام اول و به عنوان یک قدم مثبت، لزوم ارائه گواهی‌نامه ایمنی را از شروط شرکت در مناقصه حذف کند.

دبیر سندیکا گفت: به نظر من باید مراحل اخذ گواهی ایمنی همزمان با مراحل دریافت گواهی رتبه‌بندی انجام شود و کنترل و بازدید دوره‌ای برای اطمینان از رعایت ایمنی برقرار باشد. مضاف بر این که، کدام پیمانکار ذی صلاحی هست که ۳۰-۴۰ سال کار درست کرده باشد و ایمنی در آن مغفول مانده باشد. منظور من از پیمانکار ذی صلاح، شرکتهای رتبه‌بندی شده‌ای هستند که بناهای ماندگاری مانند همین اتاق بازرگانی را ساخته‌اند، نه شرکتی که متروپل را خارج از نظام فنی و اجرایی ساخت و فاجعه آفرید.

در ادامه آقای سیف‌الهی عنوان کرد: چرا باید برای کاری که به طول مداوم کنترل می‌شود، ۴ سال یکبار مجوز گرفته شود. بهتر این است که پارامترهای قابل تغییر در یک سامانه گنجانده شود و در صورت به روز نشدن آنها گواهی‌نامه خود به خود لغو شود. به عبارتی فقط الزامات قانونی به صورت سیستمی از پیمانکاران درخواست شود.

دکتر مقدس‌زاده نیز با بیان این که شورای هماهنگی از ۱۸ تشکل مختلف مهندسی در حوزه‌های مختلف تشکیل شده عنوان کرد: بحث گواهی صلاحیت ایمنی مشخصا در مورد پیمانکاران کشور مطرح است، مهندسان مشاور ما درگیر این موضوع نیستند. هدف ما از طرح این موضوع نیز تسهیل در فضای کسب و کار است. شرکت پیمانکاری که مجوز گرفته و هر سه ماه یکبار باید گزارش فصلی خود را به وزارت کار ارائه دهد، چرا باید درگیر دریافت مجدد گواهی‌نامه آن هم به صورت ۲ سال یکبار شود.

در ادامه دکتر گلابتونچی عنوان کرد: خوشبختانه در این جلسه اجماع وجود دارد که تعدد مجوزهای لازم و روند طولانی دریافت آنها، کسب و کار پیمانکاران را مختل کرده است. در سال ۱۴۰۱ مقام معظم رهبری از صدور ۲۰۰ مجوز در گمرک طی یک سال اعلام نارضایتی کردند. دولت و قوه قضائیه و ستاد تسهیل در سال ۱۴۰۳ وظیفه دارند در راستای منویات رهبری و شعار سال، مشکلات موجود بر سر راه تولید را برطرف کنند.

دکتر مقدس‌زاده:

موضوع اصلی ما افزایش تاریخ گواهی‌نامه تائید صلاحیت ایمنی پیمانکاران است. وزارت کار مدت این گواهی‌نامه‌ها را دو سال در نظر گرفته که این دو سال پیمانکاران را در سطح کشور دچار بحران کرده است.

وی عنوان کرد: برنده شدن شرکت در مناقصه نشان از داشتن تراز بالا، ساختار و سازمان است، برای چنین شرکتی گرفتن گواهی‌نامه صلاحیت دشوار نیست. در نهایت اگر بعد از مناقصه شرکت فوق موفق به دریافت گواهی‌نامه نشد، می‌توان شرکت بعدی را جایگزین آن کرد.

در ادامه این نشست آقای کازرونی نماینده وزارت کار عنوان کرد: وظیفه همه دستگاهها حمایت از تولید است. وظیفه ما در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، برطرف کردن مواردی است که در تولید خلل ایجاد می‌کنند. البته واقعیت این است که وزارت کار هم در زمینه کنترل ایمنی مشکلاتی دارد از جمله محدودیت در تعداد بازرسها که امکان بازرسی کامل دوره‌ای را محدود می‌کند. البته طرح این موضوع از طرف بنده به معنی فرافکنی همه مشکلات بر دوش تولیدکنندگان و سازندگان نیست. در هر حال پیشنهاد دارم با توجه به درخواست شورای هماهنگی و سندیکای شرکتهای ساختمانی، ستاد تسهیل مصوبه‌ای برای ارجاع این موضوع به هیات مقررات‌زدایی داشته باشد.

در پایان این جلسه حاضران پیشنهاد دادند تدابیری اندیشیده شود که در کنار رتبه‌بندی شرکتها، اقدامات لازم برای اخذ گواهی صلاحیت ایمنی نیز صورت بگیرد. علاوه بر این، مقرر شد پیشنهادات شورای هماهنگی و سندیکا در زمینه گواهی صلاحیت ایمنی از طرف ستاد تسهیل به هیات مقررات‌زدایی ارسال شود.

رئیس هیات مدیره شرکت پورنام عنوان کرد

صدور خدمات فنی و مهندسی را جدی نمی‌گیرند

مهندس سیاوش امینی رئیس هیات مدیره شرکت پورنام است. وی که متولد ۱۰ فروردین سال ۱۳۳۳ در شهرستان رامسر می‌باشد تحصیلات ابتدایی خود را در رامسر گذراند. دوران دبیرستان را در مدرسه خوارزمی‌تهران سپری کرد و وارد دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران شد و در رشته مهندسی آبیاری و آبادانی فارغ‌التحصیل شد.

مهندس امینی که در گذشته‌های نه چندان دور عضو کمیسیون انتشارات سندیکا بود، در حال حاضر عضو کمیته ملی آبیاری و زه‌کشی ایران و عضو هیات مدیره انجمن شرکت‌های راهسازی و ساختمانی ایران است. برای گفتگو درباره حرفه پیمانکاری و دغدغه‌های پیمانکاران به دیدار ایشان می‌رویم که ماحصل همین گفتگو پیش روی شماست.

• ضمن تشکر از فرصتی که در اختیار ما قرار دادید، برای آغاز گفتگو خواهشمندم از دوران تحصیل خود بگویید.

قبل از انقلاب، مسائل آبی در ایران به طور محدود مطرح بود. برای همین هم تنوع رشته‌های مربوط به آب منحصر به رشته آبیاری و آبادانی در دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران بود که این رشته به موضوعاتی مانند منابع آب، سازه‌های آبی، انتقال آب و روشهای آبیاری می‌پرداخت. من در همین رشته درس خواندم و پس از فارغ‌التحصیلی در چند شرکت دولتی و خصوصی مشغول به کار شدم تا زمانی که با شرکت پورنام که قبل از من تاسیس شده بود آشنا شدم. البته قبل از ورود من، این شرکت فعالیت پیمانکاری نداشت و برخی کارهای جزئی را انجام می‌داد.

• از فعالیت ۲۷ ساله شرکت پورنام بگویید؟

شروع همکاری من با این شرکت همزمان با شروع پروژه‌های آبی بود. از جمله پروژه‌های آب منطقه‌ای مازندران در قالب پروژه‌های بانک جهانی از جمله کانال دشت ناز، کانال سید رود، سد انحرافی سمس‌کندی و سد مخزنی گلستان بود. متعاقب این پروژه‌ها، پروژه‌های آبی دیگری از جمله سد کمال‌صالح، دستگاه پمپاژ، شبکه‌های آبیاری و نیروگاههای آبی کوچک را انجام دادیم. در حال حاضر نیز در حال احداث دو سد هواسان، باغان و دشت پلنگ هستیم. سد هواسان یک سد بزرگ مخزنی در غرب کشور است. سد باغان در بوشهر که عملیات اجرایی آن به اتمام رسیده است و در اسفند ماه گذشته افتتاح شد، از محل فاینانس چین ساخته شده است و در واقع ما جوینت‌ونچر پیمانکار چینی بودیم.

پورنام در سالهای اخیر وارد پروژه‌های راه شد و دو پروژه بزرگ راهسازی، شامل قطعه ۱ آزادراه تهران شمال در منطقه ۱ را انجام داد و قسمتی از آزادراه منجیل-رودبار را در دست اجرا دارد که هر دوی این پروژه‌های راهسازی با ویژگی‌های فنی خاص با سازه‌های متعدد هستند. البته عملیات تکمیلی محوطه بندر انزلی و بند انحرافی و خط انتقال آب مرزن آباد به چالوس هم از آخرین پروژه‌های شرکت ما است.

• پورنام چه بخش‌هایی از آزادراه تهران شمال را بر عهده داشت.

قطعه اول آزادراه تهران-شمال از ابتدای آزادراه یعنی از کنار گذر دانشگاه علامه تا

انتهای کن که به طول تقریبی ۸ کیلومتر ادامه می‌یابد. در هر لاین ۸ دهانه تونل و سه دستگاه پل بزرگ وجود دارد به عبارتی ۱۶ دهانه تونل و ۵ دستگاه پل، چون در یکی از این لاین‌ها فقط یک پل وجود دارد. چند تونل که مجموع آنها ۶/۸ کیلومتر بودند نیز احداث شد که یکی از آنها تونل دوقلوی شماره ۶ بود که به دلیل محدودیت منطقه ساخت با ویژگی‌های خاصی احداث شد.

- **از ویژگی‌های خاص پروژه‌ها صحبت کردید. لطفا از جزئیات کاری که در آزادراه تهران-شمال صورت گرفت بگویید.**

شرکت پورنام در تمام پروژه‌ها ابتکارات خاصی داشته که به ابداع روشهای نو و تغییرات لازم انجامیده است. ما در آزادراه تهران-شمال به دلیل محدودیت تملک اراضی در ابتدای مسیر و اختلاف سطح در این مقطع به طول ۲۵۰ متر در امتداد مسیر و به ارتفاع متغیر بین ۵ تا ۲۲ متر از شیوه خاک و سیمان استفاده کردیم. یعنی خاکریزی این قسمت همراه شد با مخلوطی از خاک و سیمان، که وجه بیرونی آن را با دیوار بتنی نگه داشتیم. این شیوه به دلیل تجربه‌ای بود که در احداث سد باغان داشتیم که به شکل R.C.C انجام می‌شد. R.C.C به معنی Roller-compacted concrete به عبارتی بتن‌ریزی با پخش غلطکی است. R.C.C سازه خاصی است. یکی دو شرکت ایرانی قبلا این روش را به کار برده بودند اما بعید می‌دانم با سرعتی که ما این کار را انجام دادیم شرکت دیگری انجام داده باشد.

اگر تونل‌ها در یک مسیر اتوبان دو سمت باشند جدا از هم ساخته می‌شوند و مرز مشترکی ندارند. اما در مورد تونل شماره ۶ در این مسیر به دلیل همجواری با جاده موجود، و محدودیت طرح که باید به امتداد دو قسمت رفت و برگشت متصل می‌شد، به ناچار به دلیل کم بودن عرض تصمیم گرفته شد این دو تونل به هم متصل شوند. برای این کار ابتدا تونلی در وسط ایجاد کردیم و دیواری احداث کردیم. بعد از احداث دیوار، در طرفین این دیوار با تخریب تونل، مسیر تونلهای دو طرف را حفاری کردیم. بعد از حفاری دو طرف قالبی به صورت نیم مقطع ساختیم که از یک طرف کوتاه‌تر از طرف دیگر بود چراکه مقطع نیم دایره کامل آن را نمی‌پوشاند. در واقع ما سه تونل زدیم که تونل اول برای دیوار و تونل‌های بعدی برای مسیر جاده بود. طول هر تونل حدود ۵۰۰ متر بود. این دو دهانه تونل از یک سمت، دیوار مشترک دارند. ویژگی خاص دیگر ساخت پل‌های مسیر بود. پل‌ها با قالب خاص و تمام پایه‌ها با قالب رونده ساخته شدند. ارتفاع پایه‌ها حدود ۴۰ متر با طول دهنه‌های ۴۰ متری با تیرهای فلزی هستند و چون در قوس بودند ساخت تیرها با دقت خاصی و در کارگاهی در کرج انجام و در محل نصب گردید.

- **چرا روند ساخت آزادراه تهران شمال تا این حد طول کشید. دلیل واگذاری این طرح در قدم اول به چینی‌ها چه بود؟**

کم و کیف واگذاری پروژه به کشورهای دیگر از سیاست دولتها نشات می‌گیرد و ما سازندگان نقشی در تعیین این سیاستها نداریم. شاید دولتمردان خواستند از امکانات مالی چین استفاده کنند یا باور لازم را به توانایی پیمانکاران ایرانی نداشتند که قادر باشند این پروژه بسیار مشکل و مهم را بسازند. در واقع هم این پروژه جزو پروژه‌های راهسازی پر مسئله است. که با وجود تونلها و پلهای متعدد از البرز مرکزی می‌گذرد. به خصوص قطعه ۲ که از سه راه شهرستانک تا تونل بزرگ البرز ادامه دارد و سازه‌های عظیمی در آن قرار دارد.

اما دلیل اینکه بعد از مدتها مدیریت کلان کشور تصمیم گرفتند برای ساخت آزادراه از توان مهندسان ایرانی بهره‌مند شوند ناشی از پیگیری و همت مهندس سعیدی کیا و دکتر آخوندی بود. تصمیم شجاعانه این افراد در اعتماد به توان مهندسی کشور و استفاده از امکانات استوک بنیاد مستضعفان قابل تقدیر است. در نتیجه این تصمیم بود که شرکت آزادراه تهران-شمال به توان مهندسی داخل کشور اعتماد کرد و خوشبختانه نتیجه کار را دیدیم. ساخت منطقه یک آزادراه تهران-شمال توان مهندسی ایران را نشان داد.

شرکت آزادراه تهران-شمال به توان مهندسی داخل کشور اعتماد کرد و خوشبختانه نتیجه کار را دیدیم. ساخت منطقه یک آزادراه تهران-شمال توان مهندسی ایران را نشان داد.

جا دارد از بزرگانی که نام بردم برای اخذ این تصمیم تقدیر کرد و این امر باید درسی برای مدیران ارشد کشور باشد که به توان مهندسی کشور باور عمیق‌تر داشته باشند و از این توان در صدور خدمات فنی و مهندسی استفاده کنند.

- **در زمینه تامین مالی پروژه‌ها اشاراتی داشتید. چرا پروژه‌ها همیشه درگیر این مسئله هستند و آیا پیمانکاران می‌توانند در نقش تامین کننده مالی ظاهر شوند؟**

به اعتقاد من اگر همه پروژه‌های عمرانی متناسبا تامین مالی شوند و برآورد اولیه منطبق بر واقعیت باشد و روند آتی تامین پروژه با توجه به تورم سالیانه کشور تامین شود هیچ پروژه‌ای در ایران نیست که شرکتهای ایرانی قادر به طراحی و ساخت آن در اسرع وقت نباشد. آنچه باعث تاخیر پروژه می‌شود عدم تامین مالی، مشکلات بروکراسی، و مشکلات تملک اراضی است.

بی‌شک در زمینه تامین مالی و پرداخت به موقع پروژه‌ها مشکلاتی وجود دارد. کل هزینه ما در آزادراه تهران-شمال با تعدیل آن ۳۰۰ میلیارد تومان بود که امروز قیمت ۲ آپارتمان در منطقه ۱ تهران است. اما هنوز بخشی از مطالبات و حسن انجام کار را دریافت نکرده‌ایم. جالب این است که اگر امروز بخواهند این مبلغ را به ما پرداخت کنند با همان قیمت چند سال پیش پرداخت می‌کنند در حالی که در زمان قیمت‌گذاری قیمت امروز را در نظر می‌گیرند. سد کمال صالح در سال ۱۳۹۰ با هزینه ۷۹ میلیارد تومانی تمام شد، اما تا همین اواخر ۱۲ میلیارد تومان از مطالبات ما مانده بود که این مبلغ را بعد از ۵ سال به ۷ میلیارد تومان تقلیل دادند و زمانی که دلار ۳۰ هزار تومان بود نیمی از آن را از طریق دارایی و نیم دیگر را از طریق اوراق دادند. اگر همان موقع پول را به ما می‌دادند می‌توانستیم ماشین‌آلاتی بخریم که خرید آنها با قیمتهای امروز ممکن نیست. حتی اگر ملک هم خریده بودیم ارزش آن چند برابر شده بود.

- **به نظر می‌رسد دولت در**

شرایط کنونی بیشتر به دنبال سرمایه‌گذار است تا پیمانکار.

پیمانکاری قسمتی از بدنه بخش خصوصی است. پیمانکاران ما در شرایط حاضر فاقد توان مالی هستند که راسا تامین کننده مالی پروژه‌های در دست اجرا باشند. بخشی از ناتوانی مالی شرکتها به عملکرد سازمانهای دولتی برمی‌گردد از جمله عدم پرداخت، تاخیر در پرداخت و روشهای غیرمنصفانه پرداخت مانند اوراقی که طی سالهای اخیر به جای پول نقد می‌دادند و همراه با تنزیل بوده است.

از دیگر دلایل ناتوانی مالی پیمانکاران، پایین بودن شاخص‌های تعدیل، و فقدان سازمانهای مالی تامین کننده شرکتها در مواقع لازم از جمله بانکها است. بانکها حاضر به مشارکت در پروژه‌ها نیستند که بخشی از آن به دلیل سیستم مالی حاکم بر آنها است و بخشی از این امر هم به فقدان انگیزه برمی‌گردد. متاسفانه اقتصاد ایران به شکلی است که برای بانکها اموری مانند تجارت و خرید و فروش پر سودتر است تا پیمانکاری. بانکها کار پیمانکاری را پرریسک می‌دانند. پیمانکاری یعنی آبادانی و ساختن ایرانی به این بزرگی که برای تحقق آن باید در مناطق دور افتاده حضور یافت و با شرایط متنوع آب و هوایی سازگاری پیدا کرد. برای این کار باید در جاهایی که امکان زیست نیست حاضر شد و شرایط اولیه را برای آغاز کار اجرایی فراهم کرد در حالی که بانکها در شهرها مستقرند و امکان تجارت با ریسک و زحمت پایین‌تر را دارند.

بخش دیگری از ناتوانی مالی شرکتها مربوط به ناتوانی شرکتها در تامین ماشین‌آلات متناسب و نو است. به حدی مقررات برای وارد کردن ماشین‌آلات سنگین دشوار شده و قیمتها بالا رفته که دیگر نمی‌توان ماشین خرید.

- **برای حل مشکلات مربوط به تامین و نگهداری ماشین‌آلات عمرانی چه می‌توان کرد؟**

بعد از انقلاب، دولت وقت مشکلات مربوط به ماشین‌آلات را دیده بود. آن زمان سازمان برنامه برآورد کرد که اگر شرکتهای ایرانی بخواهند پروژه‌های عمرانی مربوط به وزارت نیرو، وزارت راه و وزارت کشاورزی(از جمله طرح توسعه نیشکر) را انجام دهند تجهیزاتی مانند ماشین‌آلات را لازم دارند. این وزارتخانه‌ها تصمیم گرفتند که ماشین‌آلات لازم را وارد کنند. آنها ماشین‌آلات نو و متناسب طرح را در اختیار پیمانکار قرار می‌دادند و مبلغ آن را بر اساس دلار(بین۷-۱۰ تومان) از کارکرد پیمانکار طی دوره دریافت می‌کردند. این کار متناسب با مبلغ پیمان، با پیش پرداخت ریالی، و بر اساس برآورد مشاور طرح صورت گرفت و باعث شد پیمانکاران قادر به اجرای پروژه‌ها باشند. در حال حاضر بخش زیادی از ماشین‌آلاتی که هنوز پابرجا هستند باقی مانده همان ماشین‌آلات هستند.

امروزه چنین امکاناتی در اختیار پیمانکاران نیست. ماشین‌آلات فرسوده هستند و جایگزین کردن آنها به سرمایه زیادی نیاز دارد. دولت جدید اگر در فکر عمران است باید برای بخش خصوصی تسهیلاتی فراهم کند که ماشین‌آلات عمرانی را از خارج از کشور وارد کنند. این کار بر روی پروژه‌های عمرانی تاثیرگذار خواهد بود.

- **به غیر از مسائل مالی و ماشین‌آلات فرسوده که به آنها اشاره کردید پیمانکاران با چه مسائل دیگری دست به گریبان هستند؟**

عمده‌ترین مشکل پیمانکاران مربوط به مسائل مالی است. همه پیمانکاران به دلیل ضعف مالی که ناشی از عدم پرداخت به موقع و متناسب با کار است آسیب می‌بینند. بیش از سه سال از پروژه تهران-شمال می‌گذرد. ما ظرف سه سال این پروژه را ساختیم ولی هنوز هم که هنوزه است این پروژه از ما تحویل گرفته نشده، که نشان می‌دهد مطالبات باقی مانده ما نزد کارفرما بدون احتساب این ۳ سال و با تاخیر پرداخت خواهد شد. این شیوه به معنای از بین بردن توان مالی شرکت پورنام و امثال پورنام است. متاسفانه پرداخت‌هایی که در پروژه‌های دیگر به شکل اوراق صورت گرفته و با تنزیل و زیر قیمت فرخته شده، بر فشارها افزوده است. شاخص‌های پایین تعدیل نیز متناسب با میزان تورمی‌که بانک مرکزی اعلام می‌کند نیست.

از دیگر دلایل ناتوانی مالی پیمانکاران، پایین بودن شاخص‌های تعدیل، و فقدان سازمانهای مالی تامین کننده شرکتها در مواقع لازم از جمله بانکها است.

- **آیا می‌توان حضور شرکتهای خصولتی در عرصه رقابت را به فهرست مسائل و مشکلات پیمانکاران افزود؟**

در همه جای دنیا بخشی از توان اجرایی دولت در امر آبادانی کشور شرکت داده می‌شوند. ما نباید انتظار داشته باشیم توان اجرایی دولت یا برخی سازمانهای آن در امر عمران شرکت نکنند. واقعیت این است که در این نوع شرکتها هم توان و نیروی مهندسی مردم ایران است که تجمیع گردیده است، اما آنچه این روند را زیر سوال می‌برد رقابت این ارگانها با بخش خصوصی است که به معضل تبدیل شده است.

بهتر است شرکتهای دولتی که در آبادانی کشور فعال هستند نه در قالب رقابت برای دریافت پروژه بلکه در قالب انجام یک وظیفه حاکمیتی پروژه را انجام دهند و در قبال آن حقوق دولتی دریافت کنند، به عبارتی نباید این شرکتها در مناقصه شرکت کنند و با امتیازات ویژه‌ای که دارند عرصه رقابت را بر بخش خصوصی تنگ کنند.

در امر آبادانی کشور می‌توان از توان اجرایی حاکمیت از جمله شرکتها و نهادهای دولتی استفاده کرد اما این استفاده نباید شکل رقابت با بخش خصوصی به خود بگیرد و لازم است حیطه عملیاتی این دو از هم جدا شود. با رفع این اشکال است که می‌توان به انتقال برخی تجربیات شرکتهای بزرگ دولتی به بخش خصوصی امیدوار بود. کما اینکه بسیاری از استانداردهای راهسازی جهان توسط ارتش آمریکا تدوین شده است. یعنی ارتش آمریکا در امر جاده‌سازی، راهسازی، مکانیک خاک و ... پیشرفته بود و توانسته استانداردهای ثابتی ارائه دهد.

- **آیا شرکت پورنام در**

زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی فعال بوده است. موانع و مشکلات این حوزه برای شرکت شما چه بوده است.

شرکت پورنام از ۱۰ سال قبل تا کنون در اقلیم کردستان عراق اجرای ۳ پروژه را بر عهده گرفت که شامل دو پل روگذر و زیرگذر در شهر سلیمانیه به مجموع ۲۶ میلیون دلار و یک اتوبان به طول ۱۷ کیلومتر به مجموع ۴۲ میلیون دلار بود. برای برخی پروژه‌ها در ارمنستان هم دعوت شده‌ایم. دو پروژه مربوط به پل به سرانجام رسید و حدود ۵ سال است که مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. در زمان اجرای این پروژه‌ها و پس از اتمام آن با مشکلاتی روبرو بودیم. برای حضور در خارج از کشور گرفتن ضمانت‌نامه الزامی‌است. ما حتی نمی‌توانیم ضمانت‌نامه قابل قبول دولت عراق را بگیریم.

- **آیا حل نمودن مشکل ضمانت‌نامه تا این حد پیچیده است یا دولت اراده‌ای برای این کار ندارد؟**

بهتر است خود دولت به این سوال جواب دهد. از نظر ما اراده دولت برای مذاکره با سایر کشورها برای حل این مشکل راهگشا خواهد بود. در هیچ کجای دنیا و هیچ شرکتی بدون حمایت سیاسی دولت، نتوانسته است در کشور دیگری موفق شود. همه کشورهایی که در عراق حضور دارند از انواع حمایت‌های دولتی که شامل مذاکرات دیپلماتیک، حمایت‌های بانکی، حمایت بیمه‌ای، تامین بودجه اولیه و ... برخوردارند. در حالی که در ایران هنوز متولی خاصی برای صدور خدمات فنی و مهندسی وجود ندارد و ما نمی‌دانیم برای پیگیری صدور خدمات فنی مهندسی بر عهده کدام وزارتخانه، نهاد یا ستاد است. همین مقدار از حضور ما در عراق هم به دلیل تشکیل ستاد توسعه روابط اقتصادی ایران و عراق بوده که امروزه آن هم وجود ندارد.

- **چرا کشور ما در زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی موفق عمل نکرده است.**

توان مهندسی شرکتهای ما بسیار وسیع و گسترده است و شامل دانش فنی، توان مدیریتی و توان اجرایی است که می‌تواند به مزیت اقتصادی کشور تبدیل شود. یکی از راحت‌ترین و آسانترین راههای بالا بردن شاخص‌های اقتصادی در کشور صدور خدمات فنی و مهندسی است. در دهه ۸۰ دولت وقت ترکیه سازمانهای مهندسی را تجمیع کرد، آقای اوزال در هر مسافرتی که به کشورهای منطقه داشت پیمانکاران را به همراه خود می‌برد. این پیمانکاران با حمایت دولت اوزال شروع به توسعه کار خود کردند، کشور ترکیه نیز از این راه نفوذ اقتصادی بسیاری در منطقه پیدا کرد و سرمایه‌های حاصل از آن را در حوزه گردشگری سرمایه‌گذاری کرد. وارد جزئیات این امر نمی‌شوم چون در این خصوص دبیر محترم سندیکا گزارشات مفصلی تهیه کرده‌اند و در اختیار تمام مقامات کشور قرار داده‌اند.

به ضرس قاطع می‌توان گفت توان مهندسی و سابقه تشکیلاتی سازمانهای مهندسی ایران این امکان را برای دولت فراهم کرده که با اعتماد و ایجاد زمینه‌های لازم ایران را به یکی از قطب‌های صدور خدمات فنی و مهندسی در منطقه تبدیل کند. یک سری محدودیت‌های سیاسی در اثر تحریم ظالمانه علیه ایران وجود دارد که کار در کشورهای دیگر را محدود کرده است. همزمان با این مسئله ما امکانات و فرصت‌هایی مانند دوستی و همجواری با کشور عراق داریم. کشور عراق در شرایطی قرار دارد که سالانه درآمد ارزی هنگفتی را به دست می‌آورد که بالغ بر ۱۰۰ میلیارد دلار در سال است. عراق طرح‌های عمرانی زیادی را در زمینه‌های مختلف به ویژه کارهای نفتی در دست اجرا دارد. این امکان برای دولت ما وجود دارد که با مذاکره مستقیم با دولت عراق، بخشی از این پروژه‌های عمرانی را برای شرکتهای ایرانی بگیرند و با پالایش شرکتهای ریشه‌دار و رتبه‌بندی شده شرایط حضور آنها را به شکل انفرادی یا در قالب تشکیل کنسرسیومها برای شرکت در مناقصات عراق فراهم کنند.

یکی از الزامات حضور در خارج از کشور گرفتن ضمانت‌نامه است. لازم است مشکل ضمانت‌نامه توسط مسئول صدور خدمات فنی و مهندسی که دقیقا نمی‌دانیم کدام یک از ارگانها هستند در اسرع وقت حل کنند. چرا که در آستانه مناقصات عراق هستیم. شرکتهای مختلف از سراسر جهان در این مناقصات حضور خواهند داشت اما

ما که بیشترین رابطه سیاسی و اقتصادی و همجواری با دولت عراق را داریم به خاطر مشکل ضمانت‌نامه نمی‌توانیم در این مناقصات شرکت کنیم.

• در دورانی که شما در عراق کار می‌کردید با چه مسائلی درگیر بودید؟

ما با این تصور که پروژه‌های زیادی در عراق وجود دارد و لازم است شرکتهای ایرانی در این بازار حاضر باشند وارد کار شدیم. در بدو امر حمایت‌های منفرد و پراکنده‌ای توسط ستاد توسعه روابط اقتصادی ایران و عراق وجود داشت، در عین حال عدم هماهنگی و انسجام هم دیده می‌شد. متاسفانه در همان ابتدا یک سری شرکتهای غیر حرفه ای بخصوص در کردستان عراق کار کردند که آثار منفی به جای گذاشت. بعدا شرکتهای بزرگ ایرانی از طریق کمیسیون ماده ۱۹ معرفی شدند تا در مناقصات شرکت کنند، که با توان ارزنده‌ای وارد بازار کار شدند.

هنوز جا پای این شرکتها سفت نشده بود که جنگ داعش و کاهش درآمد کشور عراق باعث شد فعالیت شرکتهای با تاخیر در اجرا و دریافت پول همراه باشد. با این تفاصیل شرکتهای ایرانی برخی پروژه‌های خود را به اتمام رساندند ولی هنوز هم که هنوزه مشکلات ما به دلیل عدم انسجام در برخورد با دولت عراق حل نشده است. دو بار دو هیات بلند پایه با مقامات کردستان عراق گفتگو داشتند که قرار شد ظرف ۱۰ روز مشکلات اجرایی و مالی شرکتهای ایرانی تعیین تکلیف شود. یکی از این دیدارها از طریق ستاد توسعه روابط اقتصادی و یک بار هم همراه با جناب آقای دکتر صفری معاونت محترم وزارت خارجه صورت گرفت اما هیچ کدام از مصوبات آنها اجرایی نشده است.

متاسفانه مقامات سیاسی ما صدور خدمات فنی و مهندسی را جدی نمی‌گیرند و این امر مسئله آنها نیست در صورتی که صدور خدمات فنی و اقتصادی مزیت اقتصادی فعلی ما است. زمانی که ما در عراق کار می‌کردیم به مدت دو سال یک هتل اجاره کرده بودیم که ۶۰۰ نفر از نیروی کار انسانی ما در آنجا کار می‌کردند. تصور کنید شرکتهای ایرانی با همکاری دولت در حدود ۵-۱۰ میلیارد دلار پروژه بگیرند و اشتغال آفرینی کنند. البته این امکان وجود دارد به شرطی که اراده دولت به کار گرفته شود.

از موانع و مشکلات سخن گفتیم. آیا این موانع در درون تشکلهای مهندسی نیز وجود دارند؟

کشور ایران در حال رشد است. این در حال رشد بودن به معنای این است که ما هم خطاهایی داریم. شاید تشکل‌های ما در این پروسه گذار آنچنان تجربه‌ای پیدا نکرده‌اند که همکاری متناسب و اعتماد متقابل را برای کار خارج از کشور شکل دهند. این شرکتها به حدی نرسیده‌اند که همه توانمندی‌های خود را در قالب یک بنگاه مستقل مالی تجمیع کنند. برای ماندگاری و ادامه حیات در فضای کنونی لازم است شرکتها به تجمیع یا بهبود امکانات مالی خود بپردازند در حالی که خیلی از شرکتهای قدیمی‌ما توان مالی یا انگیزه خود را از دست داده‌اند.

شرکتهای پیمانکاری در ایران در قالب تشکهای قدیمی‌تجمیع شده‌اند اما در داخل خود ضعف‌هایی دارند که بیش از این که همبستگی درونی و بیرونی آنها را تقویت کند جنبه‌های رقابتی بین آنها را تشدید می‌کند در حالی که داشتن یک رقابت سالم و دوستانه شرط موفقیت و تکامل است. بی‌شک تمام این نقطه ضعف‌ها در طی مسیر و با همکاری متقابل قابل حل است.

• اگر از شما بخواهیم یکی از پروژه‌هایی که تا کنون انجام داده‌اید به عنوان پروژه خاص معرفی کنید، کدام یک را انتخاب می‌کنید.

اگر از پدر و مادری بپرسند کدام فرزند خود را بیشتر دوست دارید عنوان می‌کنند همه را دوست دارند و هر گلی بویی دارد. واقعیت این است که هر کدام از پروژه‌ها ویژگی خاصی در اجرا دارند که در دیگری نیست. هر کدام از آنها اهمیت خاص و شرایط مالی متفاوتی دارند. ما انواع تجربه‌ها را در ساخت پروژه‌ها داشتیم. در پاسخ به این سوال مقایسه دو سد گلستان ۲ و سد کمال صالح بحث را روشن خواهد کرد.

سد گلستان ۲ یک سد همگن رسی بود و به دلیل اینکه در آن دوره بودجه‌های عمرانی به خوبی تامین می‌شد در کوتاه‌ترین مدت ممکن ساخته شد، و ظرف ۵ سال منطقه را که سمت راست رودخانه گرگان‌رود در منطقه گالیکش را از نظر اقلیمی‌تغییر داد. اما سد کمال صالح یک سد مخزنی

بود که برای تامین آب شرب اراک و صنایع اطراف آن ساخته شد. این سد که از شهر اراک فاصله ۹۰ کیلومتری داشت قرار بود از محل فاینانس داخلی و ظرف ۳ سال ساخته شود اما به دلیل مشکلات مالی و عدم تامین مالی ظرف ۸ سال ساخته شد. از لحاظ فنی هم ساخت این دو سد ویژگی‌های خاص خود را داشتند. برای ساخت سد گلستان ۲ ابتدا بخشی از رودخانه را منحرف کردیم و کانال انحراف را در پی سد ساختیم. اما در سد کمال صالح، تونل انحراف داشتیم و بخشی از سد بعد از اینکه تونل انحراف اجرا شد ساختیم. در داخل سد کمال صالح دالان تحتانی داشتیم که موازی تاج سد از دو جناح به هم وصل هستند. این سد با مصالح مختلف خاکی از جمله هسته رسی با بدنه خاکی ساخته شد. سرریز آن هم با سد گلستان ۲ متفاوت بود. در یک کلام نمی‌توان پروژه‌ها را با هم مقایسه کرد. هر پروژه ویژگی و برتری خاص خود را دارد.

- **اگر به گذشته باز می‌گشتید آیا مجدد وارد این حرفه می‌شدید؟ چه چشم‌اندازی برای آینده این حرفه دارید.**

با وجود فشارهای روحی و جسمی‌ناشی از این حرفه، و با نگاهی به پشت سر تاکید می‌کنم که من از فعالیت شغلی خود راضی هستم. نمی‌توانم در این باره که چه اتفاقی می‌افتاد خوب بود و چه اتفاقی بیفتد خوب است چیزی بگویم چون به قول مولوی «لیک ای جان در اگر نتوان نشست» اما چشم انداز چیست؟ ما در وسط تهران که یکی از مدرن‌ترین شهرهای دنیا است نشسته‌ایم که همه خدمات بهداشتی، خدماتی، شهری و ... آن را، بخصوص بعد از انقلاب توسط ایرانی‌ها ساخته شده است. شرکتهای خارجی در سازندگی این کشور حضور نداشته‌اند.

هر کدام از ما به عنوان یک ایرانی وظیفه داریم کشورمان را که خانه ما است برای نسل‌های آینده آباد و آزاد نگاه داریم. در این مسیر وظیفه ما مهندسان در برابر ملت ایران دشوارتر است چرا که وظیفه ملی سازندگی بر عهده ما است

اگر شاهد کشوری آباد و مدرن هستیم، محصول تلاش فرزندان این کشور است. البته اشکالات زیادی در امر سازندگی در کارهای دولتی وجود دارد که امیدوارم با پروژه‌هایی که وعده داده شده و با شروع آنها امر اشتغال که یکی از معضلات جامعه مهندسی ایران است حل شود. پروژه‌های بزرگی در زمینه ارتباط دالانی از جنوب به شمال و شرق به غرب، در زمینه توسعه راه و راه آهن پیشنهاد شده و زمینه‌های همکاری آنها در گفتگو با چین و روسیه بررسی شده که می‌تواند در شرایط کنونی راهگشا باشد. هر کدام از ما به عنوان یک ایرانی وظیفه داریم کشورمان را که خانه ما است برای نسل‌های آینده آباد و آزاد نگاه داریم. در این مسیر وظیفه ما مهندسان در برابر ملت ایران دشوارتر است چرا که وظیفه ملی سازندگی بر عهده ما است. امیدوارم این انگیزه تا پایان عمر در وجود من و همکارانم پا بر جا بماند.

- **و سخن آخر؟**

امکان صدور خدمات فنی و مهندسی مزیت اقتصادی بزرگی برای فرزندان ایران است که دانش مهندسی، توان اجرایی و مدیریتی دارند و باید مورد توجه خاص دولت قرار بگیرد چون مسیری است که به اشتغال و گسترش روابط اقتصادی با کشورهای همسایه می‌انجامد و در نهایت به آبادانی کشور ما منجر خواهد شد.

فرونشست زمین؛ مهمترین مسئله زیست محیطی

مهندس مجتبی ضرابی

در سالهای اخیر مسئله فرونشست زمین به یکی از مسائل مهم زیست محیطی در ایران و چند کشور دیگر تبدیل شده است. اما متاسفانه در ایران علیرغم حاد بودن موضوع و اهمیت آن برای حفظ سرزمین و جلوگیری از خطرات و مصائبی که این پدیده برای مردم، آب، خاک، و زندگی مردم به وجود آورده، توجه و عنایت خاصی بر آن مبذول نشده است در حالی که این مسئله مهم، توجه ویژه مردم و مسئولان حکومت را می‌طلبد.

پدیده فرونشست چیست؟

فرونشست زمین(land subsidence) عبارت است از حرکت عمودی قسمت‌هایی از زمین به سمت پایین سطح زمین، این پدیده می‌تواند در اثر فرایندهای طبیعی و یا فعالیت‌های انسانی و یا هر دوی آنها رخ دهد. در فرونشست زمین معمولا حرکت‌های افقی دیده نشده یا بسیار جزئی بوده است.

فرایندهایی که منجر به فرونشست زمین می‌شوند عبارت است از:

۱-برداشت بی‌رویه آبهای زیرزمینی

۲-ایجاد معادن

۳-پمپ کردن مایعات زیرزمینی نظیر نفت خام

۴-کاهش تخلخل خاک زیرین و یا جمع شدن یا کوبیدگی (compaction) که به دلیل برداشت مایعات زیرزمینی و تبدیل آن به سنگ شدگی در اثر فشار لایه‌های فوقانی به وجود می‌آید.

۵- در برخی از موارد گدازه‌های مایع در زیر پوسته جامد زمین جا به جا می‌شوند که موجب حرکت‌هایی در سطح زمین از جمله فرونشست‌ها می‌گردد.

۶- از دیگر دلایل فرونشست می‌توان به هم‌ریختگی پوسته زمین توسط نیروهای زمین ساختی به دست انسان نام برد

۷-سرانجام زمین لرزه‌ها هم در برخی موارد موجب فرونشست زمین می‌گردد.

اما وضعیت ایران در جهان از نظر فرونشست چگونه است؟

طبق تحقیق سازمان ملل در سال ۲۰۲۴ رتبه‌بندی فرونشست طبق سه معیار میانگین، وسعت، و جمعیت به شرح زیر اعلام شده است:

الف- پنج کشور اول از نظر بیشترین میانگین فرونشست زمین عبارتند از:

۱-فیلیپین

۲-ایران

۳-کاستاریکا

۴-اندونزی

۵-ازبکستان

ب-پنج کشور اول از نظر وسعت مناطق تحت تاثیر فرونشست زمین عبارتند از:

۱-چین

۲-اندونزی

۳-ایران

۴-هندوستان

۵-پاکستان

ج-پنج کشور اول از نظر بیشترین جمعیت تحت تاثیر خطر فرونشست زمین عبارتند از:

۱-هند- حدود ۶۳۳ میلیون نفر در خطر فرونشست زمین

۲-چین- حدود ۳۶۸ میلیون نفر در خطر فرونشست زمین

۳-اندونزی- حدود ۳۱۶ میلیون نفر در خطر فرونشست زمین

۴-پاکستان- حدود ۱۴۵ میلیون نفر در خطر فرونشست زمین

۵- بنگلادش- حدود ۱۳۷ میلیون نفر در خطر فرونشست زمین

پژوهشگران هشدار داده‌اند؛ از آنجایی که بیشترین فرونشست‌ها در اثر کاهش ذخایر آب زیرزمینی است، بدین جهت کشاورزی سنتی به صورت غرقابی یا بدون تغییر الگوی کشت مناسب هر اقلیم و هر کشور، به تشدید بحران دامن خواهد زد. لذا ترسیم یک نقشه راه و داشتن استراتژی توسط دولتها و کشاورزان برای انطباق آبیاری و انتخاب محصول کشاورزی متناسب با منطقه و ذخایر آبی آن ضروری است و از اولویت‌های برنامه‌ریزی سرزمینی و منطقه‌ای است.

به نظر نگارنده پدیده فرونشست زمین

فرونشست زمین بر اثر شکستگی خط ۶۰۰ میلیمتری فاضلاب در چهارراه حکیم نظامی اصفهان

همانند بیماری دیابت در انسان است. بدینگونه که در ابتدا اثری از ابتلا به آن نمی‌بینیم اما به تدریج و با پیشرفت بیماری لطمات و اثرات خود را با از کار انداختن سایر اعضای بدن نشان می‌دهد. فرونشست هم به همین ترتیب عمل می‌کند که ابتدا وجود آن احساس نمی‌شود اما به تدریج آثار ترک خوردگی در زمین، و بعد در ساختمانها، تاسیسات، زمینهای کشاورزی، و صنایع نشان می‌دهد و در نهایت ممکن است موجب ترک سرزمین و مهاجرت مردم شود و منطقه را خالی از سکنه کند که نتیجه آن به جا ماندن ویرانه‌ای بیابانی خواهد بود.

فرونشست عمیق در خیابان شهیدان کاظمی اصفهان

آثار فرونشست زمین در ایران

به گفته رئیس سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور بیلان منفی آبهای زیرزمینی باعث فرونشست یک میلیون هکتار از عرصه کشور در مناطق مختلف شده است. نتیجه مدیریت غلط منابع آبی و پیامدهای ناگوار آن به ویژه حفر چاههای مجاز و غیرمجاز هر روز آشکارتر می‌شود. در حالی که به دلیل اصرار به خودکفایی و در عین توسعه ناپایدار کشاورزی، بدون هیچ ضابطه و معیاری چاههای عمیق و نیمه عمیق حفر می‌شود که در نتیجه آنها آبخوان‌ها خالی و سطح آب زیرزمینی پایین رفته و موجب بحران ۲۳۵ دشت حاصلخیز کشور شده است.

در سال ۱۴۰۰ سازمان انیتل لب، فرونشست زمین پیرامون تهران را مانند «بمب ساعتی» دانست و اعلام کرد که تهران با سالی ۳۶ سانتی‌متر نشست رکورددار فرونشست زمین در سراسر جهان است. او به افت چشمگیر سطح آبهای زیرزمینی اشاره کرد که دلیل اصلی این فرونشست‌ها است. البته می‌دانیم که خشکسالی‌های اخیر که تاکنون هم ادامه دارد از یک طرف، و مصرف بی‌رویه آب بدون توجه به عواقب آن از طرف دیگر باعث بحران فرونشست‌های گوشه و کنار ایران شده است که نمونه آن را در اصفهان و فارس ملاحظه کرده‌ایم که چگونه آثار تاریخی یادگار نیاکان ما را در آستانه فروپاشی قرار داده است.

به گفته محققان طرفدار محیط زیست ایران، نزدیک به ۵ درصد مساحت کشور (حدود هشتاد هزار کیلومتر مربع) شاهد فرونشست زمین است. مساحتی که با حدود ۳۲۰ الی ۳۶۰ منطقه در ایران شناسایی شده است. به گفته همین محققان میزان فرونشست در ایران ۹۰ برابر میانگین کشورهای توسعه یافته است.

در اصفهان تاکنون چندین خانه و خیابان در اثر همین پدیده فرو ریخته که تلفات جانی و مالی به دنبال داشته و به برخی آثار تاریخی این شهر صدماتی وارد کرده است از جمله ترک خوردگی در پل‌های خواجو، سی و سه پل، و دیوار مسجد حکیم که همگی باقی مانده از عصر صفوی است. علاوه بر این، بیش از چند مدرسه و یک شهرک به دلیل ترک خوردگی‌های ناشی از فرونشست تخلیه و متروک شده است.

در بعضی از دشتهای کشور شرایط از فرونشست عبور کرده و به مرحله بحرانی ایجاد فروچاله رسیده که می‌توان از دشتهای کاشمر، کبودرآهنگ، ورامین، نظرآباد، و دشت تهران نام برد. همچنین دشتهای مشهد، نیشابور، کرمان، اصفهان و قزوین در آستانه عبور از بحران به سوی ایجاد فروچاله هستند. دشت کاشمر با میزان فرونشست بیش از ۳۰ سانتی‌متر در سال از موارد مهم در بین دشت‌های حاصلخیز کشور است.

در اصفهان تاکنون چندین خانه و خیابان در اثر همین پدیده فرو ریخته که تلفات جانی و مالی به دنبال داشته و به برخی آثار تاریخی این شهر صدماتی وارد کرده است از جمله ترک خوردگی در پل‌های خواجو، سی و سه پل، و دیوار مسجد حکیم که همگی باقی مانده از عصر صفوی است. علاوه بر این، بیش از چند مدرسه و یک شهرک به دلیل ترک خوردگی‌های ناشی از فرونشست تخلیه و متروک شده است.

موضع خودکفایی در کالاهای اساسی به خودی خود ایده قابل قبولی است، به شرطی که به قیمت از دست رفتن کل سرزمین و بیابانی شدن شهر و روستاها تمام نشود. بنابراین همانطوری که قبلا نیز اشاره شد، کشور ما نیاز به برنامه استراتژیک برای تعیین الگوی کشت همراه با آبیاری مدرن دارد که دولت و ملت باید دست در دست دهند و بر این مهم همت گمارند چرا که اگر فرونشست‌ها مهار نشود و با سرعت فعلی گسترش یابد بناچار بعضی از شهرها و روستاهای کشور خالی از سکنه شده و صنایع و تولید و کشاورزی و زیرساخت‌های اساسی، همه و همه دچار آسیب‌های جبران ناپذیر می‌شود و کشوری که پیشینیان ما در حفظ و آبادانی آن کوشیده‌اند توسط نسل ما نابود و غیرقابل سکونت می‌گردد. امیدواریم اینگونه نباشد و سازمان برنامه و بودجه که مسئولیت اصلی آمایش سرزمین را دارد، در برنامه‌ریزی پیشگفته پیشقدم شود.

در یازدهمین نشست کمیسیون احداث، عمران و امور زیربنایی اتاق تهران مطرح شد

ضرورت مشارکت نخبگان در ساخت شهرهای ساحلی

یازدهمین جلسه کمیسیون احداث، عمران و امور زیربنایی اتاق بازرگانی تهران، با موضوع «ساخت شهرک‌های ساحلی و صنعت‌شهرها» برگزار شد تا مشارکت بخش خصوصی در ساخت شهرک‌های ساحلی و صنعت‌شهرها مورد بررسی قرار گیرد. خانم مهندس آزاده عمرانی که به عنوان نماینده سندیکا در این جلسه حاضر بود بر اهمیت تاسیسات زیربنایی در ساخت شهرهای جدید تاکید کرد و عنوان نمود: انجام مطالعات پایه پروژه توسط تشکل‌ها و پیمانکاران می‌تواند از بسیاری معضلات جلوگیری کند.

اعضای کمیسیون احداث، عمران و امور زیربنایی اتاق تهران در یازدهمین گردهمایی خود، بررسی موضوع ساخت شهرک‌های ساحلی و صنعت‌شهرها را در دستور کار قرار دادند و برنامه‌ریزی و تعیین ضوابط ساخت‌وساز از ابتدای کار، بهره‌گیری از یک نظام جامع استاندارد و نیز توجه به تجربیات مشابه در کشورهای دیگر را نیز لازم دانستند.

در ابتدای این جلسه، رئیس کمیسیون احداث، عمران و امور زیربنایی اتاق تهران با ابراز امیدواری نسبت به اینکه این کمیسیون بتواند در سال جدید برنامه‌های سال گذشته خود را به نتیجه برساند، ادامه داد: نخست قراری گذاشتیم که تفاهم‌نامه‌ای سه‌جانبه میان وزارت راه و شهرسازی، اتاق بازرگانی تهران و انجمن انبوه‌سازان استان تهران برای شهرک‌های جدید ساحلی منعقد شود که امیدواریم این توافق سه‌جانبه در سال جاری اتفاق بیفتد.

به گزارش روابط عمومی اتاق تهران، ایرج رهبر ادامه داد: مسئله دیگر، درباره ایجاد شهرهای مسکونی در کنار شهرهای صنعتی است که صحبت‌هایی شد و برآورد ما این است که عمده سرمایه‌گذاران از آن استقبال می‌کنند. به این ترتیب مقرر شد که زمین‌های این طرح را سازمان ملی زمین و مسکن تامین کند و با سرمایه خود شرکت‌های تولیدی، شهرهای مسکونی برای پرسنل در کنار شهرک‌های صنعتی ایجاد شوند. رهبر ادامه داد: مسئله دیگری که مورد توجه است، مسئله شعار سال است. مقام معظم رهبری اخیرا نیز تشریح کردند که این کار چگونه باید انجام بگیرد و اتاق بازرگانی تهران نیز به سهم خود در تحقق این شعار مشارکت خواهد کرد.

نادیده گرفتن ضابطه‌ها

در ادامه، جعفر قرائتی ستوده، نایب‌رئیس با اشاره به اینکه سال‌هاست در ایران شهرک‌سازی صورت می‌گیرد اما این ساخت‌وسازها از معیارهای شهرسازی فاصله زیادی گرفته، دلیل آن را نادیده گرفتن ضابطه‌ها عنوان کرد. او افزود: اگر کمیته مشترکی که مطرح شد شکل بگیرد، اولین نکته‌ای که باید به آن پرداخته شود ضابطه‌محوری است. به بیان ساده‌تر باید فضاهای پارکینگ، بازی و مسکونی را جدا کنیم و شهرک‌های ساحلی را مانند شهری که بخواهد مورد استفاده واقعی شهروندان قرار گیرد، بسازیم.

در همین حال، ایرج رهبر توضیح داد: اگر خاطر دوستان باشد ما در شهرک ابریشم از صفر تا صد کار را خودمان در انجمن انبوه‌سازان انجام دادیم و یک مشاور شهرساز هم در پروژه وجود داشت که نتایج خوبی هم گرفتیم. یعنی تجربه این کار وجود دارد و می‌توانیم در طرح‌های جدید با استفاده از این تجربه‌ها کار را نیز ارتقا دهیم.

شناسایی زمین برای ساخت صنعت‌شهر

محمدمهدی حیدری، رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی نیز در این جلسه با پرداختن به مسئله ساخت صنعت‌شهر گفت: هدف از مفهوم‌سازی واژه صنعت‌شهر این بود که از استعداد و ظرفیت صنعت در نهضت ملی مسکن استفاده شود. اکنون ما با صنایع مختلف در مورد زمین‌های متعددی با استعداد ساخت ۱۴۷ هزار واحد مسکونی تفاهم کرده‌ایم و هدف ما این است که از روش‌های تامین مالی متفاوت استفاده کنیم. او افزود: همچنین می‌خواستیم از ظرفیت صنعت در تکنولوژی ساخت استفاده کنیم. در آخرین جلسه‌ای که درشورای عالی مسکن برگزار شد قرار بر این شد که مرکز تحقیقات به عنوان مشاور حضور داشته باشد. بحثی که درباره

صنعت‌شهرها مطرح است، شهرسازی فاخر است؛ یعنی بنایی بنیان شود که ساکن در آن برای رفع نیازهای خود نیاز نداشته باشد از آن خارج شود. او ادامه داد: اعتقاد ما این است که پروژه‌ای که قابلیت عملی شدن دارد همین پروژه صنعت‌شهرها است، چه از بعد تکنولوژیک چه از بعد مالی؛ از بعد مالی این شرکت‌ها خود گردش مالی مناسبی در بانک‌ها دارند که می‌تواند بار مالی بانک مسکن را به حداقل برساند. امیدواریم ۱۴۷ هزار واحد کنونی امسال به ۲۰۰ هزار واحد برسد.

رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با بیان اینکه که مهم‌ترین مشخصه صنعت‌شهرها، مدل تامین مالی است، گفت: فرض کنید حتی اگر بخواهیم مسکن را با فناوری بسیار پیشرفته، یک ماهه بسیازیم و تحویل بدهم چه مردم و چه شرکت‌ها آورده ندارند که تحویل بگیرند. از همین‌رو نقشی که به صنعت در این بحث واگذار شده کمک به تامین مالی است و همه جا زمین را دولت می‌دهد.

شناسایی ۲۷ نقطه برای ساخت شهرک‌های ساحلی

همچنین محسن خلیفه، عضو کمیته سرمایه‌گذاری و تامین مالی وزارت راه نیز گفت: سال گذشته بحثی درباره شهرک‌های ساحلی مطرح شد که شاید اجرای این پروژه، اتفاقی تاریخی باشد. از این جهت که در تاریخ ایران از این ظرفیت ساحلی تاکنون استفاده نشده است. او اضافه کرد: شاید تصور شود که در این طرح نیز مانند ساخت‌سازهای ساحلی دیگر هرکس می‌رود برای خود مجوز می‌گیرد و دست به ساخت می‌زند. اما این پروژه‌ها، پروژه‌هایی چندبعدی است که هدفی بزرگ‌تر دارد. امروز در سیستان ۸ نقطه، هرمزگان ۱۰ نقطه، در بوشهر ۴ نقطه و در خوزستان ۵ نقطه مشخص شده است که مجموعا ۲۷ نقطه را تشکیل می‌دهند. این شهرهای ساحلی می‌تواند هر کدام جذابیت مختص خود را داشته باشد. پیشنهاد اتاق بازرگانی تهران و انجمن انبوه‌سازان می‌تواند برای نمونه این باشد که مثلاً در یک نقطه جاذبه اصلی می‌تواند جاذبه پزشکی باشد.

خلیفه همچنین بیان کرد: درباره وارد شدن اتاق بازرگانی به رویداد مربوط به شهرک‌های ساحلی، از دوستان اتاق می‌خواهیم که پیشنهادات خود را به دولت ارائه کنند؛ اگر دولت را رها کنیم که برای ۲۷ شهر ساحلی برنامه‌ریزی از صفر تا صد داشته باشد شاید نتیجه مطلوبی نگیریم و این کار نیازمند مشارکت همه نخبگان است.

اهمیت تاسیسات زیربنایی در ساخت شهرهای جدید

آزاده عمرانی، عضو هیات مدیره سندیکای شرکت‌های ساختماتی هم با اشاره به اهمیت بالای تاسیسات زیربنایی به ذکر نمونه‌ای پرداخت و گفت: وقتی از افراد می‌پرسید که چرا شهرهای اطراف تهران مانند پردیس را برای زندگی انتخاب نمی‌کنند، صحبت‌شان معطوف به مشکلاتی مانند نظیر حمل‌نقل به ویژه برای فرزندان است. او ادامه داد: برای نمونه خانواده‌ای که فرزند دختر دارند برای رفت‌وآمد او چه به مقاصد آموزشی و چه مقاصد دیگر با دشواری روبه‌رو هستند. ما معمولا از این موارد می‌گذریم؛ یک مورد که می‌تواند جلوی بسیاری از معضلات پروژه‌ها را بگیرد اما انجام نمی‌شود قرار دادن مطالعات پایه یک پروژه در اختیار تشکل‌ها و پیمانکاران است. حتی هنگامی که درخواست می‌شود نیز این مطالعات در دسترس قرار نمی‌گیرد. جعفر قرائتی در واکنش به این سخنان بار دیگر بر ضابطه‌نویسی تاکید کرد و گفت: مشکل اساسی ما این است که شهرسازی را رها کرده‌ایم و خود را گرفتار گردش مالی و طراحی اقتصادی کرده‌ایم. ما می‌توانیم در کنار شرکت‌های ایرانی از شرکت‌های خارجی نیز استفاده کنیم. اما در نهایت باز هم نمی‌توان تعریف ضوابط را به شرکت‌ها واگذار کرد. از این رو اولین مساله مهم ضابطه‌نویسی است که یک کار حاکمیتی است و بخش خصوصی می‌تواند مشاور باشد و در چکش‌کاری آن همراه شود.

جایگاه بخش خصوصی باید مشخص شود

عباس نیکخواه، مشاور کمیسیون، هم به برخی ابعاد حقوقی از جمله مصوبه دی ماه سال ۱۴۰۲ شورای شهرسازی اشاره کرد که سه گام امکان‌سنجی احداث و توسعه سکونتگاه‌های جدید، را مطرح کرده است. او اضافه کرد: ما از دولت بخواهیم که نخست بر اساس این مصوبه جایگاه بخش خصوصی را در این مبحث مشخص کند. تمامی این بخش‌ها و مباحث حاکمیتی است. پس به نظر من تا وقتی که جایگاه بخش خصوصی مشخص نباشد مباحث دیگر چندان فایده‌ای ندارد. مگر اینکه این مصوبه الحاقیه یا اصلاحیه‌ای بخورد و جایگاه بخش خصوصی در آن مشخص شود.

محسن خلیفه، عضو کمیته سرمایه‌گذاری و تامین مالی وزارت راه و شهرسازی، نیز با بیان اینکه شهرهای ساحلی ابعاد مختلف امنیتی دارد که باید درون حاکمیت بررسی شود و شاید صلاح نباشد که بخش خصوصی به آن ورود داشته باشد، تاکید کرد که پیشنهاد دولت و وزرات راه، مشارکت حداکثری اتاق بازرگانی در این پروسه است.

ناصر صادقی‌فرد، عضو انجمن ملی استاندارد ایران گفت: اگر ما یک شهر فاخر می‌خواهیم باید استانداردهای بسیار شفاف کاربردی را در اختیار افراد و سازمان‌های ذی‌صلاح از جمله معماران و پیمانکاران قرار دهیم. این کارشناس استاندارد توضیح داد: این استانداردها از انتخاب لوکیشن شروع می‌شود و تا محاسبات مهندسی تا مرحله نهایی و عملیاتی آن پیش می‌رود. با این نگاه ما در ۱۴ سال گذشته ۱۵۰ استاندارد کاربردی تعریف شده است. در نهایت تا یک مدل فراگیر نداشته باشیم افکار ما در مرحله اجرایی با مشکل مواجه خواهد شد و ما ادعا داریم که اکنون پکیج کاملی از استانداردها را تعریف کرده‌ایم.

در ادامه این جلسه، سایر حاضران نیز نظرات و دیدگاه های خود را مطرح کردند و مقرر شد که این موضوع در جلسات آتی نیز مورد بحث و بررسی قرار گیرد تا به جمع‌بندی نهایی برسد و مسئله تفاهم‌نامه سه‌جانبه نیز مشخص شود.

در دوازدهمین جلسه کمیسیون احداث، عمران و امور زیربنایی اتاق تهران بررسی شد

راهکارهای کاهش سوانح کارگاهی

اعضای کمیسیون احداث، عمران و امور زیربنایی اتاق تهران در نشست اخیر خود به بررسی راهکارهای کاهش سوانح و صدمات در کارگاه‌های ساختمانی پرداختند. نمایندگان بخش خصوصی از ضرورت تحول در دو حوزه بازرسی و نظارت و هم‌چنین بیمه گفتند که می‌توانند برابر تجربه جهانی به کاهش تعداد سوانح، صدمات و تلفات کمک کند.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تهران، در دوازدهمین نشست کمیسیون احداث، عمران و امور زیربنایی، مسئله ایمنی و بهداشت محیط کار، به‌ویژه در محیط کارگاهی مورد بحث قرار گرفت. در این جلسه با اشاره به سوانح بالا و تعداد تلفات زیاد کارگاهی در ایران الزام اتخاذ تمهیداتی فراتر از موارد موجود برای حفظ ایمنی و سلامت محیط کار کارگاهی مورد تاکید قرار گرفت.

از جمله گسترش بحث‌های نظارتی بیمه‌ای، با عنوان تعدیل تجربی نرخ بیمه که به موجب آن نرخ بیمه شرکت‌های دارای حسن شهرت و پرونده تعدیل و برعکس آن مشمول تنبیه شود. با این وجود اعضای کمیسیون بر این باورند که برای قانونی کردن چنین طرح‌هایی راهی دراز در پیش است چون با مقاومت شدید از سوی برخی نهادها مواجه می‌شود.

در ابتدای این جلسه ایرج رهبر، رئیس کمیسیون عمران، احداث و امور زیربنایی اتاق تهران با اشاره به برنامه‌هایی که از سال گذشته در دستورکار کمیسیون قرار داشته و پیگیری شده است، توضیح داد: «یک موضوع ساخت شهرک‌های ساحلی بود که بنا به پیشنهاد شرکت مادرتخصصی عمران شهرهای جدید و وزارت راه و شهرسازی، از ما خواستند که با یکدیگر همکاری کنیم و با هم بتوانیم این طرح جامانده از سال‌های گذشته را عملیاتی کنیم. البته تاکید مقام معظم رهبری بر توجه به اقتصاد ساحلی نیز در تعریف و پیگیری اجرای این طرح بی‌تاثیر نبوده است»

در اصفهان تاکنون چندین خانه و خیابان در اثر همین پدیده فرو ریخته که تلفات جانی و مالی به دنبال داشته و به برخی آثار تاریخی این شهر صدماتی وارد کرده است از جمله ترک خوردگی در پل‌های خواجو، سی و سه پل، و دیوار مسجد حکیم که همگی باقی مانده از عصر صفوی است. علاوه بر این، بیش از چند مدرسه و یک شهرک به دلیل ترک خوردگی‌های ناشی از فرونشست تخلیه و متروک شده است.

رهبر ادامه داد: «بهترین جای مطرح کردن این مسئله، کمیسیون عمران اتاق بازرگانی تهران است. برای انجام این کار نیاز است که هم سرمایه‌گذار تعریف شود و هم طراحی فازهای مختلف آن متناسب با فضا انجام گیرد؛ هرچند طراحی آنها هنوز در فاز صفر قرار دارد و برای دو الی سه شهر از این ۲۷ شهر به صورت ابتدایی کار شده است.»

او ادامه داد: «منتظریم که تفاهم‌نامه‌ای سه‌جانبه با وزارت راه و شهرسازی، اتاق بازرگانی تهران و انجمن انبوه‌سازان امضا شود و کار را آغاز کنیم. البته انجمن انبوه‌سازان نمی‌تواند به تنهایی این کار را انجام دهد و برای پر کردن این خلأ نیاز به یاری و همراهی کمیسیون‌های تخصصی اتاق تهران احساس می‌شود که بتوانیم با همکاری تشکل‌های بخش خصوصی کار جلو برود. مهم‌تر اینکه سرمایه‌گذار نیز باید مشخص شود. در شورای هماهنگی نیز که ۱۸ تشکل عضو هستند، همگی به تمامی می‌توانند در انجام این امر یاری کنند.»

رهبر، مسئله دوم را ایمنی در کارگاه‌های ساختمانی عنوان کرد و گفت: «مسئله دیگر، تعدیل تجربی نرخ بیمه در کارگاه‌های

ساختمانی است. در رابطه با رعایت مسائل ایمنی در کارگاه تحت عنوان HSE که ما می‌توانیم با برنامه‌ریزی مشکلات کارگاه‌های ساختمانی برای نیروی کار را کاهش دهیم. این طرح مزایای بسیاری داشته و هم از نظر راندمان کاری و هم از نظر اجتماعی تاثیر زیادی دارد. آمار نشان می‌دهد کشورهایی که برنامه نرخ تعدیل بیمه را رعایت کرده‌اند، بسیار در کنترل حوادث کارگاهی موفق بوده‌اند. متاسفانه هر زمان که حادثه‌ای در یک کارگاه رخ می‌دهد همه از نظر روحی متاثر می‌شوند و تا مدت‌ها راندمان کاری تحت تاثیر قرار دارد و موجب خسارت‌های مادی و روحی خواهد شد»

رئیس کمیسیون احداث، عمران و امور زیربنایی اتاق تهران با اشاره به ضرورت توجه به تجربه سایر کشورها در تعدیل نرخ بیمه افزود: «هدف ما این است که به تناسب رعایت موارد ایمنی در کارگاه‌ها در نرخ بیمه تخفیف قائل شوند و به تناسب تخلف تنبیه بگذارند. در کشورهای دیگر به این صورت است که سازمان‌هایی وجود دارند که قانوناً مورد پذیرش هستند و تشخیص آنها مساوی حکم قانون بوده و دوره نظارت آنها هم بیشتر از یک سال است. این سازمان شرکت‌ها را به طور منظم ارزیابی می‌کند و معمولاً پس از ۳ سال ضرایبی برای بیمه شرکت‌ها اعمال می‌کند».

ایرج رهبر توضیح داد: «این طرح برای بیمه‌گذار و برای شرکت‌ها دارای منافعی است. برای مثال مزیت این طرح برای شرکت‌ها چنین است که امکان استفاده از تخفیف بیمه در مناقصات و ارتقای رقابت‌پذیری برای این شرکت‌ها را فراهم کند. اما برای قانونی کردن آن باید تحقیقاتی انجام شود که در اتاق تهران تصمیم ما بر این است تا بتوانیم از طریق مجلس اقدام کنیم زیرا تامین اجتماعی بدون وجود قانون زیربار این مسئله نخواهد رفت».

تعداد بالای سوانح و تلفات در محیط کارگاهی

در ادامه ناصر صادقی‌فر، عضو انجمن ملی استاندارد ایران، با اشاره به اینکه موضوعات مطرح‌شده از سوی رئیس کمیسیون عمران اتاق در دست پیگیری است، ادامه داد: «برخی از کارهایی به‌گونه‌ای انجام می‌شود که حالت رفع مسئولیت دارد. برای نمونه شرکت‌های بیمه در قالب بیمه مسئولیت بر اساس حسن شهرت شرکت میزانی تخفیف قائل می‌شوند».

او ادامه داد: «سال گذشته مدل ارزیابی آنها را بررسی کرده و به شرکت‌ها ثابت کردیم که قراردادی که در این قالب می‌بندند، قرارداد ترکمنچای است و سود آن را تنها کارگزاری بیمه می‌برد. بررسی‌های موجود از ایمنی محیط کار می‌گوید میزان سوانح و تلفات در محیط‌های کارگاهی بر اثر سوانح پیش‌آمده بسیار زیاد است. ضمن است که در حوادث منجر به فوت فقط جان یک نفر از دست نمی‌رود بلکه تبعات روحی و روانی زیادی برای سایر افراد مرتبط با او از جمله همکارانش نیز مشاهده می‌شود».

صادقی‌فر یادآوری کرد: «در این شرایط لازم است از HSE فراتر رویم و بسته‌ای کامل‌تر به یک سازمان قانونی ارائه دهیم. البته چک لیست‌ها و آیین‌نامه اجرایی آن آماده بوده و حتی نرخ‌های تعرفه آن نیز تعریف شده است. این تحول قابل تحقق است و دور از دسترس نیست. مسئله دیگر طرف‌های ذی‌نفع هستند. یعنی نباید سازنده با اجرای این طرح صدمه ببیند بلکه باید نشان دهیم که این برنامه از اتفاق در جهت منفعت اوست»

مجوزهای ایمنی و بهداشت نارسا است

علیرضا مقدس‌زاده، رئیس شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی و مهندسی نیز با بیان اینکه HSE بحثی بسیار جدی برای کارفرما و هم کارگر است، گفت: چه بهتر که این مسئله را یکپارچه بنگریم. مشکلی که ما داریم، این است که مجوزهای ایمنی و بهداشت نارسا بوده و موجب شکایت‌های بسیار از سوی کارفرما شده است.

او اضافه کرد: «با وجود تمام قیودی که وجود دارد آمار سوانح و تلفات در کشور ما بسیار بالاست و این یعنی که کار از جایی می‌لنگد. از همین‌رو نیازمند سازماندهی یکپارچه از جمله درگیر کردن دولت هستیم و شایسته است که کارگروهی صرفاً برای پیگیری این موضوع تشکیل شود»

رامین چگینی، عضو تحقیق و توسعه صنعت ساخت نیز در سخنانی اظهار کرد: «علاوه بر این آمار، رقم بالایی از آسیب‌های دیگر وجود دارد که موجب صدمه‌های جبران‌ناپذیر می‌شود که آسیب آن برای افراد و جامعه اگر بیشتر نباشد، کمتر نیست».

او تذکر داد: «مسائل و مشکلات بسیاری در این مسیر وجود دارد؛ مثلا ما بازرسان کار که تعدادشان اندک است و اجازه ورود کسی به این حیطه را نمی‌دهند چون معتقدند این پروسه حاکمیتی بوده و دیگر بخش‌ها نباید به آن ورود کنند. یعنی سدی به نام وزارت کار در مقابل ما وجود دارد که به سادگی تن به این تغییرات نخواهد داد. مسئله دوم مربوط به تامین مالی است؛ به این معنی که چه کسی بازرسان فرضی و دیگر بخش‌های آن را تامین مالی می‌کند؛ به ویژه که کار آنها موازی بازرسان دولتی است.»

جعفر قرائتی، از انجمن تولیدکنندگان و فناوران صنعت ساختمان هم بیان کرد: «اصلی‌ترین نقص در مدل ساخت‌وساز ما این است که این مدل، نابودکننده انرژی و محیط زیست و مخاطره‌آمیز برای کارگر است. اکنون بحث ما یک قانون پیشگیرانه اچ‌اس‌سی و یک قانون پیشنهادی بیمه است که پسینی است و باید ظرایف آن به دقت بررسی شود.» رامین گوران، نایب‌رئیس کمیسیون عمران، احداث و امور زیربنایی اتاق تهران هم با انتقاد از عملکرد سازمان تامین اجتماعی که در قبال دریافت حق بیمه، خدمات درخوری ارائه نمی‌کند، گفت: «در حال حاضر ما در مجموعه خود ۲۵ تا ۳۰ درصد بیمه پرداخت می‌کنیم، اما در نهایت این فشار به مصرف‌کننده نهایی وارد می‌شود».

در نهایت، داود آدینه، کارشناس کمیسیون با اشاره به جلسات خوبی که در هفته بهداشت و ایمنی کار برگزار شده است، گفت: «به نظر می‌رسد برخی سازمان‌های بیمه‌ای علاقه‌مند به همکاری در زمینه ایمنی کار هستند و می‌توان با آنها وارد تعامل شد. در زمینه کارهای آموزشی نیز می‌توان با سازمان‌هایی تعامل کرد و این تعاملات پیشینی، کار ما را در برابر مقاومت احتمالی ساده‌تر می‌کند.»

در دومین نشست نمایندگان سندیکا کمیسیون مالی و تامین سرمایه کانون کارفرمایی صورت گرفت

معرفی ابزارهای تامین مالی متناسب با صنعت ساخت و ساز

دومین نشست هم اندیشی نمایندگان سندیکا با کمیسیون مالی و تامین سرمایه کانون عالی کارفرمایی ایران روز دوشنبه ۳۱ اردیبهشت در سندیکا برگزار شد تا راهکارهای نوین تامین مالی پروژه‌ها مورد بحث و تبادل نظر قرار گیرد و ابزارهای تامین مالی متناسب با صنعت ساخت و ساز معرفی گردد.

در آغاز این نشست مهندس بیژن سعیدآبادی، عضو هیات مدیره سندیکا ضمن خوش‌آمدگویی به حاضران و ارائه تاریخچه ای از فعالیت سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران، عنوان کرد: دولت قادر نیست مانند گذشته از محل فروش نفت، بودجه عمرانی را تامین کند، در چنین فضایی شاهد حضور شرکت‌های غیردولتی هستیم که به نظر می رسد حاکمیت علاقمند است آن‌ها را بخشی از بدنه بخش خصوصی و حتی پیش‌قراول سازندگی بدانند. در چنین وضعیتی که محدودیت منابع و رقابت نابرابر، امکان فعالیت به شکل سابق را از بین برده است، فعالان صنعت احداث ناچارند برای عبور از چالش اصلی خود که تامین مالی است به سایر ظرفیت‌های موجود جهت تامین مالی بیندیشند.

خانم مهندس آزاده عمرانی عضو هیات مدیره سندیکا و عضو کمیسیون مالی و تامین سرمایه کانون عالی کارفرمایی ایران نیز با اشاره به نشست هم اندیشی قبلی که روز چهارشنبه سوم آبان در سندیکا برگزار شده بود، عنوان کرد: در جلسه گذشته در زمینه نحوه تامین سرمایه برای صنعت احداث و راهکارهای نوین تامین مالی پروژه‌ها گفتگو شد. موضوع محوری در جلسه امروز ظرفیت تامین مالی با تاکید بر صنعت ساخت و ساز و معرفی ابزارهای تامین مالی متناسب با صنعت احداث است.

دکتر داوود آدینه دبیر کل کانون کارفرمایی ایران نیز در این نشست حاضر بود و عنوان کرد: کانون عالی کارفرمایی موظف است بر اساس اساسنامه خود و با توجه به موضوعات مهم کشور، کمیته‌ها و کمیسیون‌هایی تشکیل دهد. با توجه به فاصله گرفتن کشور از فضای اقتصاد نفت که به محدودیت دولت در تامین منابع منجر شده، و از طرفی انباشت سرمایه و پایداری آن در بخش‌هایی و عدم فعالیت آن در بخش‌های دیگر، کانون عالی کارفرمایی ایران نیز لزوم پرداختن به مسئله تامین مالی را مورد توجه قرار داده است.

دکتر حمید آذرمند، مدیر تامین مالی زنجیره تامین بانک مرکزی:

ابزارهای تامین مالی یا مبتنی بر سهام و یا مبتنی بر بدهی هستند. ابزارهای مبتنی بر بدهی شامل انواع اوراق هستند که در کشور ما با محدودیت اجرا شده اند. در قانون جدید تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها، به شرکت‌ها اجازه داده شده است با جذب سرمایه‌گذار و بدون نیاز به ضامن به انتشار اوراق اقدام کنند. همچنین به بانک‌ها هم اجازه داده شده در قالب مشارکت در فرایند تامین مالی وارد شوند.

در ادامه محمدهادی موقعی رئیس کمیسیون تامین مالی و سرمایه گذاری کانون عالی کارفرمایی عنوان کرد: صنعت احداث و انرژی ظرفیت بزرگی در زمینه تامین مالی دارد و قادر است منابع بسیاری را جذب و دارایی‌های ماندگاری را در کشور خلق کند. در این راستا چالش بزرگی به نام تامین مالی وجود دارد که لزوم توجه به ابزارهای تامین مالی را ضروری می کند. تامین مالی در پروژه‌های عمرانی با سایر صنایع تفاوت‌هایی دارد از جمله اینکه تامین مالی در این مورد مربوط به پروژه است نه خود پیمانکار، در نتیجه تنظیم جریانات مالی در پروژه عمرانی مهارتی است که پیمانکار باید داشته باشد.

در ادامه این نشست دکتر حمید آذرمند، مدیر تامین مالی زنجیره تامین بانک مرکزی گزارشی از «ظرفیت تامین مالی با تاکید بر صنعت ساخت و ساز» ارائه داد و گفت: ابزارهای تامین مالی در صنعت احداث و انرژی توسعه نیافته اند که

دلیل عمده آن وابسته بودن پروژه‌ها به بودجه‌های دولتی طی سالیان گذشته بوده است. در حال حاضر که منابع عمومی توان پشتیبانی از پروژه‌ها را ندارد مسائلی مانند پروژه‌های نیمه تمام و توقف پروژه‌ها پیش آمده که لزوم توجه به حوزه تامین مالی را ضروری می سازد.

وی در ادامه با دسته بندی روش‌های تامین مالی عنوان کرد: ابزارهای تامین مالی یا مبتنی بر سهام و یا مبتنی بر بدهی هستند. ابزارهای مبتنی بر بدهی شامل انواع اوراق هستند که در کشور ما با محدودیت اجرا شده اند. در قانون جدید تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها، به شرکت‌ها اجازه داده شده است با جذب سرمایه گذار و بدون نیاز به ضامن به انتشار اوراق اقدام کنند. همچنین به بانک‌ها هم اجازه داده شده در قالب مشارکت در فرایند تامین مالی وارد شوند.

وی با اشاره به ابزارهای مالی بازار پول عنوان کرد: ابزارهای مختلف را می توان بر اساس دسترسی، هزینه مالی، و بر اساس نیاز بنگاه‌ها پیشنهاد داد. از جمله این ابزارها که می تواند در زمینه صنعت ساخت و ساز تاثیرگذار باشد اوراق گام و تامین مالی بر مبنای قرارداد یا صورت حساب است. اوراق گام که چندین بار به شکل پایلوت مورد استفاده قرار گرفته، از سال ۱۳۹۸ اجرایی شد و در ماه‌های اخیر دستورالعمل آن مورد بازنگری قرار گرفت، هیات وزیران نیز تصویب کرد که بخش‌های دولتی موظف هستند ۲۰ درصد مطالبات خود را در قالب اوراق گام دریافت کند. در قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها نیز این اوراق به عنوان سند قانونی معرفی شده اند.

وی گفت: اوراق گام ابزاری تعهدی است که به شکل اعتباری توسط بانک منتشر می شود. متعهد پرداخت این اوراق که می تواند کارفرما یا پیمانکار باشد، فرد یا بنگاهی است که می خواهد تامین مالی گردد. از آنجایی که این ابزار ماهیت ضمانت نامه دارد نیاز به اعتبارسنجی دارد. متعهد مزبور به بانک مراجعه و اعتبارسنجی می شود. مراحل اعتبار سنجی نیز مانند LC و ضمانت نامه است.

حمید آذرمند افزود: اوراق گام پیش پرداخت و میان پرداخت ندارد. دارنده آن

می تواند با ۲۵ درصد اقدام به تنزیل آن نماید که البته این کار توصیه نمی شود. دارنده اوراق می‌تواند آن را در قبال کالا و خدمات به حلقه بالایی زنجیره تامین منتقل کند، حتی بابت پرداخت مالیات، بیمه، قبض برق و آب و ... استفاده نماید. خرید از بورس کالا نیز با آن‌ها ممکن است. در نهایت دولت موظف است این اوراق را تا سه ماه مانده به سررسید آن‌ها، با نرخ اسمی در قبال مطالبات خود بپذیرد.

وی گفت: در میان ابزارهای مالی تامین سرمایه در گردش، هزینه تامین مالی این اوراق ۳۰ درصد کمتر از نرخ تامین مالی اقتصاد است. حد اعتباری این اوراق نیز از اعتبار اسنادی بیشتر است. این اوراق قابلیت خرد شوندگی و انتقال به افراد مختلف را دارند. در بانک مرکزی یک سامانه مخصوص برای این اوراق وجود دارد که امکان سواستفاده و جعل را محدود می کند. از مشکلات مربوط به این اوراق مسئله تنزیل و دشواری در پذیرفتن آن‌ها از طرف زنجیره‌های بالایی است که با تسهیل‌گری و گفتگو قابل حل است.

مهندس سعیدآبادی:

ضروری است صنعت احداث به گردش مالی پایدارتری فکر کند که امکان تعریف پروژه‌ها را مستقل از دولت فراهم آورد. واقعیت این است که ابزارهای تامین مالی بیشتر در زمینه مگا پروژه‌ها کارایی دارد. برای انجام مگا پروژه‌ها نیز لازم است، امکانات و زیرساخت‌های مناسب از طرف دولت ایجاد شوند تا شرکت‌ها بتوانند در قالب مشارکت با هم و با استفاده از ابزارهای مالی ریسک اجرای مگا پروژه را پایین بیاورند.

وی در ادامه به تامین مالی با روش فاکتورینگ اشاره کرد و گفت: این روش تامین مالی مبنی بر قرارداد یا صورتحساب است. در قانون حداکثر استفاده از توان تولید داخلی نیز بر آن تصریح شده، در قانون تامین مالی تولید و زیرساختها هم به آن اشاره شده است. پیمانکاران می -توانند قرارداد خود را در سامانه مطالبات ثبت و عین قرارداد را از بانک‌ها دریافت نمایند. البته تا کنون در سامانه مزبور هیچ قراردادی ثبت نشده و بانک‌ها نیز با این ابزار آشنایی ندارند.

وی در زمینه قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها گفت: این قانون اخیرا ابلاغ شده و برای اجرایی کردن آن شورای تامین مالی در حال شکل گیری است. امکان اثرگذاری روی این قانون از طریق آیین نامه‌هایی است که تدوین خواهند شد.

در ادامه این نشست خانم مهندس آزاده عمرانی سوالاتی در زمینه شرایط و الزامات شرکت‌های پیمانکاری برای استفاده از این دو ابزار، از جمله ساختارهای متناظر با ابزارهای مالی مطرح نمودند که آقای آذرمند عنوان کردند: هر شخص حقوقی که صورت مالی حسابرسی شده داشته باشد با توجه به فروش سال گذشته خود می‌تواند ظرفیت اعتباری داشته باشد. اوراق گام ابزاری اعتباری است و منابع بانک را درگیر نمی کند، برای همین هم بانک‌ها بدون درگیر شدن منابع خود می توانند از محل کارمزد این اوراق منتفع گردند.

در ادامه مهندس سعیدآبادی با اشاره به قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها عنوان کرد: این قانون از ترکیب چند قانون دیگر شکل گرفته و در متن خود بارها به آن قوانین ارجاع می دهد که بررسی آن را دشوار می نماید. با این همه می توان گفت یکی از نقاط ضعف این قانون، گنجاندن بخش غیردولتی در فضای اقتصاد ایران و سپردن بخشی از اختیارات به آن، همچنین تفسیرپذیری بالای آن است که امکان سواستفاده را فراهم می کند.

وی افزود: ضروری است صنعت احداث به گردش مالی پایدارتری فکر کند که امکان تعریف پروژه‌ها را مستقل از دولت فراهم آورد. واقعیت این است که ابزارهای تامین مالی بیشتر در زمینه مگا پروژه‌ها کارایی دارد. برای انجام مگا پروژه‌ها نیز لازم است، امکانات و زیرساخت‌های مناسب از طرف دولت ایجاد شوند تا شرکت‌ها بتوانند در قالب مشارکت با هم و با استفاده از ابزارهای مالی ریسک اجرای مگا پروژه را پایین بیاورند.

وی با اشاره به تاریخچه سندیکا و تشکیل یک شرکت تضمین در کنار این تشکل قدیمی عنوان کرد: وظیفه این شرکت ارائه تضامین مورد نیاز پیمانکاران به جای بانکها بود که علیرغم عملکرد مناسب آن در آغاز راه، به مرور زمان اثربخشی خود را از دست داد. در حال حاضر و با توجه به اهمیت یافتن تامین مالی و تضامین مربوط به آن، یکی از موضوعات مورد توجه سندیکا چگونگی استفاده از این پتانسیل در سندیکا است که در صورت موفقیت می تواند توسط سایر تشکل‌ها ساختارسازی شود.

دکتر آذرمند در پاسخ به سخنان مهندس سعیدآبادی عنوان کرد: می‌توان این شرکت را در قالب صندوق تضمین صنفی فعال کرد، و چنان که اشاره کردید این شرکت می‌تواند به عنوان یکی از اولین صندوق‌های تضامنی صنفی، الگویی برای تشکیل صندوق‌های مشابه در سایر تشکل‌ها باشد.

در ادامه این نشست که با بحث و گفتگوی حاضران ادامه یافت، محمدهادی موقعی عنوان کرد: لازم است نقاط قوت و ضعف قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها را مورد بررسی قرار دهیم.

این قانون می تواند متضمن یک سری فرصت‌ها برای بخش خصوصی باشد. بخش خصوصی می تواند در تدوین آیین نامه‌هایی که به دستگاه‌های اجرایی موکول شده همکاری نماید چراکه آیین نامه‌ها در زمینه نحوه اجرای قانون تاثیر کلیدی دارند.

درخواست انجمن شرکت‌های راهسازی از وزیر راه و شهرسازی؛

عوارض آزادراه‌ها به صورت نیمه‌مکانیزه وصول شود

دبیر انجمن شرکت‌های راهسازی در نامه‌ای از وزیر راه و شهرسازی خواست تا از ابتدای خرداد ماه امسال عوارض تردد در آزادراه‌های مشارکتی بخش خصوصی به‌صورت نیمه‌مکانیزه وصول شود.

به گزارش پایگاه خبری ترابران، علی آزاد، دبیر انجمن شرکت‌های راهسازی ایران در نامه‌ای خطاب به وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه اخذ مفاصاحساب بدهی‌های ناشی از عوارض آزادراهی از متقاضیان خدمات بیمه شخص ثالث توسط شرکت‌های بیمه‌گر لغو شده است، از مهرداد بذرپاش خواسته است که از ابتدای خرداد ماه امسال عوارض تردد در آزادراه‌های مشارکتی بخش خصوصی به‌صورت نیمه‌مکانیزه وصول شود. در بخشی از این نامه چنین آمده است که پیرو نامه شماره ۶۴۳۴ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۵ با موضوع «قیود مربوط به وصول عوارض تردد در آزادراه‌ها» و با عنایت به نامه شماره ۶۴۹۹ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۵ با موضوع «پایداری و بقای طرح پرداخت الکترونیکی عوارض تردد در آزادراه»، همانگونه که مستحضرید مطابق بخشنامه شماره ۱۴۰۳/۱۰۰/۳۷۳۵۸ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۱ بیمه مرکزی ج.ا.ایران (پیوست ۳)، اخذ مفاصاحساب بدهی‌های ناشی از عوارض آزادراهی از متقاضیان خدمات بیمه شخص ثالث توسط شرکت‌های بیمه‌گر لغو گردیده است. لذا به دلیل عدم انجام تعهدات و یا ناهماهنگی ارکان قانونی مندرج در بند (ی) تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور و بند (ک) تبصره ۱۱ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور (وزارت راه و شهرسازی، نیروی انتظامی ج.ا.ایران و بیمه مرکزی (شرکت‌های بیمه‌گر)) و ....، و به استناد عدم درج این حکم در بخش اول قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور و همچنین مسئولیت شرکت‌های آزادراهی در وصول عوارض مطابق قراردادهای مشارکت، خواهشمند است در صورت صلاحدید موافقت فرمایید عوارض تردد در آزادراه‌های مشارکتی بخش خصوصی از تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۱ به صورت نیمه‌مکانیزه (دستی) وصول گردد. بدیهی است پس از ایجاد زیرساخت‌های لازم و همچنین ایجاد هماهنگی میان ارکان ذی‌مدخل و نیز ایجاد قیود مؤثر، وصول عوارض به شیوه الکترونیکی صورت خواهد پذیرفت. گفتنی است؛ در دو سال اخیر، به دنبال عبور برخی از خودروها از باجه پرداخت الکترونیکی عوارض در آزادراه‌های کشور بدون پرداخت مبلغ عوارض، قوه قضاییه اعلام کرده بود که همه رانندگان برای اخذ بیمه شخص ثالث باید مدرکی دال بر «نداشتن بدهی عوارض آزادراهی» به شرکت بیمه تحویل می‌داد که متاسفانه در قانون بودجه سال ۱۴۰۳ این موضوع لحاظ نشده است و بیمه مرکزی هم اخذ مفاصاحساب بدهی‌های ناشی از عوارض آزادراهی را از متقاضیان خدمات بیمه شخص ثالث توسط شرکت‌های بیمه‌گر لغو کرده است. (با ضمیمه نامه)

۲۳ اردیبهشت

رئیس سازمان برنامه و بودجه:

۲۵۴ همت منابع فروش اوراق صرف پروژه‌های عمرانی خواهد شد

معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور در همایش رؤسای سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها و سازمان‌های تابعه، گفت: همه منابع حاصل از فروش ۲۵۴ همت اوراق مشارکت صرف پروژه‌های عمرانی خواهد شد.

داود منظور معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، در همایش روسای سازمان و مدیریت و برنامه‌ریزی استانها و سازمان‌های تابعه، خواستار اهتمام ویژه رؤسای سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها به پیگیری برای تحقق منابع و درآمدهای بودجه امسال شد و گفت: امسال، همه ما باید تمام توان و ظرفیت‌های موجود را به کار بگیریم تا شعارها و برنامه‌های دولت در خدمت‌رسانی به مردم به ثمر بنشیند.

پیام دولت سیزدهم، امیدآفرینی برای مردم است

وی افزود: پیام دولت سیزدهم، امیدآفرینی برای مردم است و عملکرد کارگزاران نظام باید به‌گونه‌ای باشد که مردم احساس کنند دولت مسائل آنها را متوجه می‌شود و با داشتن برنامه مشخص، مشکلات مردم را حل می‌کند.

دکتر منظور با بیان اینکه مهم‌ترین مسئله مردم، توسعه و پیشرفت کشور است، گفت: سازمان برنامه و بودجه کشور و زیرمجموعه‌های استانی‌اش، راهبران پیشرفت کشور هستند و باید عملکرد ما، این احساس را به جامعه بدهد که با تمام توان به مأموریت‌هایمان عمل می‌نماییم.

معاون رئیس‌جمهور در ادامه گفت: برای تحقق شعار امسال و عمل به فرامین مقام معظم رهبری، برنامه عملیاتی تحقق شعار سال در همین روزهای آغازین سال، از

طرف سازمان برنامه و بودجه کشور، تهیه و ارائه شد. وی با بیان اینکه در این برنامه عملیاتی، برای همه موضوع‌های مرتبط با تولید در سطوح ملی و استانی، تدابیر مهمی‌اندیشیده شده است، گفت: در برش استانی این برنامه، سهم و نقش هر یک از استان‌ها در جهش تولید معلوم و ابلاغ می‌شود.

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور با تأکید بر لزوم پیگیری رؤسای سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها به عنوان دبیرخانه ستاد درآمد در استان‌ها برای تحقق کامل منابع بودجه امسال، گفت: در کنار تحقق تمام منابع بودجه، موضوع مولدسازی دارایی‌ها و اموال دولت، باید به صورت ویژه در دستور کار استان‌ها قرار بگیرد.

تخصیص کامل منابع حاصل از انتشار ۲۵۴ همت اوراق مشارکت به تکمیل پروژه‌های عمرانی

دکتر منظور گفت: تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام از اولویت‌های دولت است و لازم است استان‌ها ضمن نظارت دقیق بر اجرای طرح‌های استانی و ملی، در تقویت انضباط مالی کوشش بیشتری داشته باشند. وی اضافه کرد در بودجه سال جاری انتشار ۲۵۴ همت اوراق مالی پیش‌بینی شده است که منابع حاصل از انتشار این اوراق عیناً صرف تکمیل طرح‌های تملک دارایی ثابت خواهد شد.

وی با بیان اینکه اعتبارات محرومیت‌زدایی در بودجه امسال تقویت شده است، گفت: به اعتبارات استانی نیز رشد مناسبی داده شده است تا حرکت به سمت عدالت بین استانی، سرعت بیشتری بگیرد.

معاون رئیس‌جمهور در ادامه خواستار تقویت ارتباطات و افزایش تعامل سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها با بخش خصوصی، اصناف، اتحادیه‌ها و سرمایه‌گذاران شد و گفت: توسعه استان‌ها و جهش تولید، می‌طلبد که مسائل بخش خصوصی را حل کنید.

برنامه توسعه استان‌ها براساس برنامه هفتم پیشرفت به روز رسانی‌شود

دکتر منظور در ادامه بر لزوم بازنگری در برنامه‌های توسعه استان‌ها تأکید کرد و گفت: در هر استان، لازم است که نقشه توسعه شهرستان‌ها بر اساس برنامه هفتم پیشرفت به روزرسانی شود تا شاخص‌های توسعه در سطح شهرستان‌ها با سرعت ارتقا یابد.

معاون رئیس‌جمهور همچنین خواستار تبیین و تشریح اقدامات و فعالیت‌های دولت از طریق رسانه‌ها شد و گفت: با توجه به تدوین جدول زمان‌بندی افتتاح طرح‌های عمرانی، پوشش خبری و تصویری مناسبی به برنامه‌های افتتاحیه داده شود تا جامعه از دستاوردهای دولت آگاه شود. در این همایش یک‌روزه، رؤسای سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها و رؤسای مرکز آمار ایران، سازمان نقشه‌برداری کشور، سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها و موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی نیز به بیان دیدگاه‌ها و برنامه‌های خود با رویکرد جهش تولید با مشارکت مردم پرداختند. منبع: تسنیم- ۲۵ اردیبهشت

در نودمین نشست کمیته حمایت از کسب‌وکار مطرح شد

مشکلات پیمانکاران با اصلاح آیین‌نامه قانون برگزاری مناقصات حل می‌شود

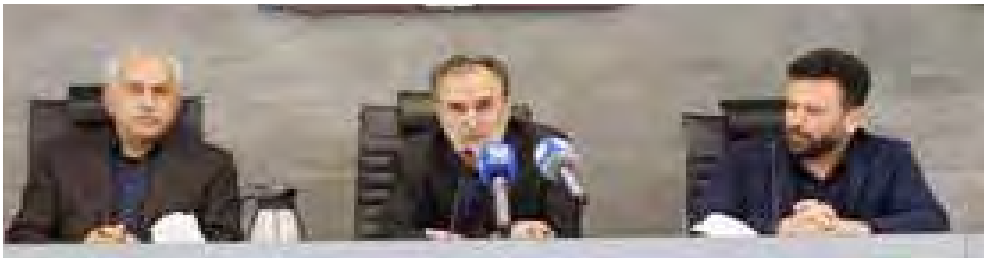

نودمین نشست کمیته حمایت از کسب‌وکار با هدف رسیدگی به مشکلات و موانع دریافت و تمدید گواهینامه صلاحیت ایمنی پیمانکاران و بررسی دلایل عدم تصویب آیین‌نامه مربوط به تبصره (۲) ماده (۷۲) قانون بخش تعاون، برگزار شد. در این نشست مقرر شد آیین‌نامه هیات‌وزیران درباره قانون برگزاری مناقصات با هدف حل مشکل پیمانکاران در کمیته‌ای، بررسی و اصلاحات برای تصویب به معاونت حقوقی ارائه شود.

با توجه به آنچه در این نشست مطرح شد، اعضا تصمیم گرفتند برای حل چالش پیمانکاران، آیین‌نامه هیات وزیران که به قانون برگزاری مناقصات مربوط می‌شود را اصلاح کنند. درباره تصویب آیین‌نامه مربوط به قانون بخش تعاون نیز اعضا به این نتیجه رسیدند که تا پایان خرداد باید جمع‌بندی پیشنهادهای دو وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت جهاد کشاورزی درباره آیین‌نامه اجرایی توسط معاونت حقوقی ریاست جمهوری تهیه و وارد فرآیند تصویب در هیات وزیران شود.

در ابتدای این نشست کیوان کاشفی، عضو هیات رئیسه اتاق ایران و قائم‌مقام دبیر کمیته حمایت از کسب‌وکار از صدور بخش‌نامه‌های متعدد در طول یک ماه انتقاد کرد و از معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری بابت رسیدگی به چالش‌های ناشی از صدور بخش‌نامه‌های مختلف و گاهی متناقض به ویژه در حوزه ارز، تشکر کرد.

بر اساس اظهارات او آنچنان سرعت ابلاغ بخش‌نامه‌ها به ویژه در حوزه ارز بالاست که فرصت رسیدگی به آنها وجود ندارد. درخواست بخش خصوصی بازنگری در روند صدور بخش‌نامه‌ها و مقررات است.

در ادامه محمد دهقان، معاون حقوقی رئیس‌جمهور که ریاست دوره‌ای کمیته حمایت از کسب‌وکار را به عهده دارد، درباره صدور بخش‌نامه‌ها توضیح داد: برای اولین مرتبه برای مقررات‌گذاری در کشور و لازم‌الاجرا شدن آن، سازوکاری تعریف کردیم که پیش از این نبود. تحول بزرگی در این رابطه شاهد هستیم که به تدریج آثار آن را می‌بینیم. بر اساس قانون، اگر بخش‌نامه‌ای در سامانه قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری اطلاع‌رسانی نشود، لازم‌الاجرا نیست. او ساماندهی‌های صورت گرفته در حوزه انتشار و شفاف‌سازی مقررات و بخش‌نامه‌ها را گامی به جلو توصیف کرد و افزود: حقوق فعالان اقتصادی در مواجهه با مقررات را در قالب پیش‌نویس تهیه کردیم و به زودی نهایی خواهد شد.

محمد دهقان
معاون حقوقی رئیس‌جمهور:
برای اولین مرتبه برای مقررات‌گذاری در کشور و لازم‌الاجرا شدن آن، سازوکاری تعریف کردیم که پیش از این نبود. تحول بزرگی در این رابطه شاهد هستیم که به تدریج آثار آن را می‌بینیم.

در ادامه این نشست، مشکلات موجود در برابر صدور و تمدید گواهی‌نامه‌های تأیید صلاحیت ایمنی پیمانکاران مورد بررسی قرار گرفت. پیش از این در دی‌ماه سال ۱۴۰۱ در نشست کارگروه تخصصی کمیته حمایت از سب‌وکار، موضوع مورد بررسی قرار گرفته بود که متأسفانه نتیجه‌ای در پی نداشت.

طبق گزارشی که در این نشست ارائه شد، ستاد تسهیل ۲۵ اردیبهشت سال جاری به موضوع ورود کرد که پیرو آن جلسه، قرار شد هیات مقررات‌زدایی برای حل مسئله اقدام کند؛ اما هنوز این مأموریت به هیات مقررات‌زدایی، ابلاغ نشده است.

بر اساس مصوبه سال ۱۳۹۷ هیات وزیران، پیمانکاران برای ورود به مناقصه‌ها باید این گواهی‌نامه را ارائه دهند که متأسفانه پروسه دریافت و تمدید آن بسیار کند، پیچیده و غیر نظام‌مند بوده و هزینه‌های اضافی برای پیمانکاران به دنبال دارد.

در همین ارتباط احمدرضا پرنده مدیرکل بازرسی کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هدف از تهیه آیین‌نامه را حفظ امنیت کارگران عنوان کرد و گفت: برای ورود به مناقصات، شرکت‌های پیمانکاری که فعال

نیستند، بین دو الی سه ماه پس از دریافت شاخص‌ها گواهی موقت دریافت می‌کنند. درباره شرکت‌هایی که روی پروژه‌های دیگر فعال هستند، بررسی‌های خاص دیگری وجود دارد.

او ادامه داد: البته باتوجه به وجود برخی نواقص و پیچیدگی در روند کار، آسیب‌شناسی فرآیندها را در شورای عالی حفاظت فنی بررسی و پیشنهادهای جدید را آنجا مطرح کردیم. هفته قبل کمیته تخصصی شورای عالی حفاظت فنی تشکیل جلسه داد تا مشکلات را شناسایی و حل کند که تا یک ماه دیگر نهایی می‌شود.

متناسب با آنچه عنوان شد، دهقان پیشنهاد داد: با توجه به اینکه ایراداتی وجود دارد، لازم است اصلاحات را روی آیین‌نامه هیات‌وزیران اعمال کنیم. این اصلاحات دو سال است که همچنان مورد توجه قرار نگرفته‌اند. او ادامه داد: بنابراین باید کمیته ۳ الی ۴ نفره از اتاق ایران، وزارت کار و معاونت حقوقی ریاست جمهوری شکل بگیرد و آنچه به اصلاح آیین‌نامه هیات‌وزیران مربوط است را ظرف یک هفته شناسایی کنند و برای آن پیشنهاد ارائه دهند تا برای تصویب در اختیار کمیسیون مربوطه در دولت قرار گیرد. بر اساس اظهارات دهقان ضرورت دارد مشروط به حفظ روح و نیت اصلی قانون، تسهیل را در شرایط کار فراهم کنیم.

احمدرضا شاهرخیان، معاون سازمان بازرسی کل کشور نیز تصریح کرد: کار منطقی این است که موانع و آنچه علی‌رغم تأکید قانون، بی‌نتیجه است را شناسایی و حذف کنیم. آیین‌نامه پیشنهادی وزارت تعاون و کشاورزی درباره قانون تعاون تا انتهای خرداد آماده شود

در بخش بعدی این نشست دلایل تدوین نشدن آیین‌نامه اجرایی مربوط به تبصره (۲) ماده (۷۲) قانون بخش تعاون بعد از ۱۰ سال بررسی شد. بر اساس اظهارات بخش خصوصی روی پیش‌نویس آیین‌نامه تهیه شده، توافق وجود ندارد و نبود این آیین‌نامه چالش‌های جدی را به دنبال دارد. از طرفی در نشست ۱۱۶ شورای گفت‌وگو نیز این مسئله مطرح شد که مصوبات آن هم اجرایی نشد.

طبق گزارش ارائه در این جلسه، دو نوع تعاونی در کشور فعال است، برخی تعاونی‌ها زیرمجموعه وزارت تعاون و برخی زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی بوده که به ادعای وزارت تعاون این دو دسته، مزایای متفاوتی در اختیار دارند. همین اختلاف در دسترسی به مزایا موجب شده تا آیین‌نامه اجرایی قانون روی زمین باقی بماند. در حال حاضر ۲۶ هزار تعاونی در کشور فعالند که با شرایط نامساعدی دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

احمدرضا پرنده مدیرکل بازرسی کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی: برای ورود به مناقصات، شرکت‌های پیمانکاری که فعال نیستند، بین دو الی سه ماه پس از دریافت شاخص‌ها گواهی موقت دریافت می‌کنند. درباره شرکت‌هایی که روی پروژه‌های دیگر فعال هستند، بررسی‌های خاص دیگری وجود دارد.

در ادامه نمایندگان دو وزارت‌خانه تعاون و جهاد کشاورزی دیدگاه‌های خود را درباره روند تدوین آیین‌نامه اجرایی مدنظر، مطرح کردند. در این بین نماینده وزارت کشاورزی مدعی بود که خدمات‌دهی به واحدهای تعاونی زیرمجموعه هر دو وزارت‌خانه، یکسان است.

در نهایت دهقان در واکنش به آنچه مطرح شد، گفت: سازوکار تصویب آیین‌نامه این‌گونه است که پیشنهادها در قالب پیش‌نویس آیین‌نامه در اختیار کمیسیون مربوطه در دولت قرار بگیرد تا برای تصویب آماده شود. پس دو وزارت تعاون و کشاورزی باید ظرف سه ماه از زمان تصویب قانون، پیشنهادهای خود را ارائه می‌دادند که متأسفانه ۱۰ سال از آن می‌گذرد.

بر اساس اظهارات او اگر هم اختلافی بین دو دستگاه باشد باید در معاونت حقوقی رسیدگی شود. پس آنچه امروز گفته می‌شود، پذیرفتنی نیست و ترک فعل محسوب می‌شود.

معاون حقوقی رئیس‌جمهور تصریح کرد: بنابراین دو وزارت‌خانه باید تا انتهای خرداد سال جاری پیشنهادهای خود را ارائه دهند تا در هیات وزیران به رأی گذاشته شود. جمع‌بندی آنچه از سوی دو دستگاه پیشنهاد می‌شود در معاونت حقوقی صورت می‌گیرد.

۹ خرداد

کارگاه آموزشی «اصول برگزیده ایمنی در صنعت احداث» برگزار شد

دوره آموزشی دو روزه «اصول برگزیده از ایمنی ساختمان و صنعت احداث» روزهای چهارشنبه ۵ و ۱۲ اردیبهشت ماه با حضور مدیران عالی و کارشناسان ایمنی شرکت‌های عضو در محل سندیکا برگزار شد.

در جلسه اول این دوره آموزشی که روز چهارشنبه ۵ اردیبهشت ماه در سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران برگزار شد، خانم مهندس ساتیه حسین‌پور استاد تخصصی دوره‌های ایمنی، در زمینه مفهوم HSE، لزوم استقرارHSE در صنعت احداث، و اصول ایمنی در فرآیندهای ساخت و ساز توضیحاتی را ارائه داد.

مهندس ساتیه حسین پورعنوان کرد: آنچه بقا و موفقیت شرکت‌ها را در دراز مدت تضمین می‌کند داشتن نگرش نظام‌مند نسبت به موضوع توسعه پایدار است. هسته مرکزی توسعه پایدار نیز، سیستم مدیریت HSE است که سه مقوله سلامت، ایمنی و محیط زیست را مورد توجه قرار می‌دهد. در توسعه پایدار است که رشد اقتصادی در کنار توجه به سلامت انسان، ایمنی افراد و حفظ محیط زیست معنا دارد.

مدرس HSE سندیکا افزود: اگر اولین وظیفه هر کسب و کاری را حفظ بقا بدانیم، اصل اساسی برای حفظ بقای کسب و کارها اجتناب از خسران است، و آنچه بیش از هر چیزی می‌تواند شرکت‌ها را از این خسران دور نگاه دارد توجه به HSE است. در دنیای امروز بیش از هر چیزی به ایمنی توجه می‌شود چراکه تاثیر حوادث ناشی از کار در حوزه‌های اقتصادی، حقوقی، اجتماعی، انسانی و ... تاثیر گذار هستند و می‌توانند هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیمی‌را به همراه داشته باشند. برآوردهای موجود نشان می‌دهد هزینه غیرمستقیم حوادث و بیماری‌های ناشی از کار ۲/۵ الی ۱۰ برابر هزینه‌های مستقیم آن است.

وی در ادامه گفت: جایگاه واقعی HSE در زمان شروع کار و از طریق ارزیابی ریسک و طراحی کاری ایمن است. نادیده گرفتن شرایط ایمن برای کار و کنار گذاشتن HSE در مراحل طراحی و ساخت اولیه، مانع دستیابی به اهدافی مانند پیشگیری از حوادث و اقدام مناسب در زمان بروز حوادث می‌شود. توجه به HSE می‌تواند به بالا بردن بهره وری، کاهش دوباره کاری، بالا بردن سرمایه اجتماعی و انسانی بنگاه‌ها بیانجامد.

وی افزود: مسئولان HSE هستند که باید اهمیت وتاثیرHSE رابه کارفرمایان یادآوری کنند و برای ایجاد نگرش مثبت در این باره پافشاری و پیگیری لازم را داشته باشند. برای افزایش امنیت در محیط کار داشتن هدف و برنامه، آموزش و تغییر نگرش، اصلاح دستورالعمل‌ها و روش‌های اجرا، پیگیری در اجرا، کنترل و پایش، و استمرار و شکیبایی لازم است.

سایر مباحث مطرح شده در روز اول از این دوره آموزشی شامل مواردی مانند لزوم توجه به علل حوادث کارگاهی، اصول کار در ارتفاع و داربست بندی، اصول ایمنی برق و حریق، خطرات مکانیکی و ایمنی ماشین‌آلات، شرایط اضطراری، جرثقیل و باربرداری، نظام آراستگی و ... بود.

دومین جلسه از دوره آموزشی «اصول برگزیده از ایمنی ساختمان و صنعت احداث» نیز روز چهارشنبه ۱۲ اردیبهشت ماه با حضور مدیران عالی و کارشناسان ایمنی شرکت‌های عضو در محل سندیکا برگزار شد. در این دوره آموزشی خانم مهندس ساتیه حسین‌پور استاد تخصصی دوره‌های ایمنی، در ادامه مباحث گذشته عنوان کرد: با شناسایی خطرات بالقوه و توجه به شبه‌حادثه‌ها است که می‌توانیم به کنترل ریسک بپردازیم و در نهایت از وقوع حوادث آسیب‌زا در محیط کار جلوگیری کنیم.

وی با اشاره به این نکته که بیش از ۸۸ درصد حوادث ناشی از کار مربوط به اعمال و رفتار ناایمن است، عنوان کرد: اعمال ناایمن در اغلب موارد ناشی از تخلفات و خطاها است. خطاهای رویداده نیز در بیشتر مواقع شامل خطاهای مهارتی، خطا در تصمیم‌گیری و خطاهای ادراکی است.

حسین‌پور افزود: ایمنی را می‌توان درجه‌نسبی رهایی از خطر دانست، و به دلیل همین نسبی بودن است که حداقل‌هایی به نام استاندارد در حوزه ایمنی تعریف شده است. این استانداردها در زمینه نیروی کار، ماشین‌آلات، روش کار، مواد مورد استفاده، مدیریت، ... مورد پایش قرار می‌گیرد.

سایر مباحث مطرح در این کارگاه آموزشی شامل مواردی مانند لزوم توجه به علل حوادث کارگاهی، اصول کار در ارتفاع و داربست بندی، اصول ایمنی برق و حریق، خطرات مکانیکی و ایمنی ماشین‌آلات، شرایط اضطراری، جرثقیل و باربرداری، نظام آراستگی و ... بود.

دوره آموزشی تغییرات مدت پیمان و محاسبه تاخیرات مالی برگزار شد

دوره آموزشی «تغییرات مدت پیمان موضوع ماده ۳۰ شرایط عمومی‌پیمان و محاسبه تاخیرات مالی موضوع بخشنامه ۵۰۹۰ سازمان برنامه و بودجه»، روز چهارشنبه ۹ اسفند در سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران برگزار شد. در این کارگاه آموزشی که با حضور مهندس یوسفیان رئیس کمیسیون فنی سندیکا، مهندس علی روزی‌طلب عضو کمیسیون فنی سندیکا برگزار شد، عوامل موثر در تغییر مدت پیمان، تاخیرات مجاز و غیرمجاز و نحوه محاسبه تاخیرات ناشی از تاخیر در پرداخت صورت وضعیت‌ها و پیش پرداختها مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در آغاز این کارگاه آموزشی مهندس شعبان یوسفیان، رئیس کمیسیون فنی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران عنوان کرد: دلایل متعددی وجود دارد که باعث می‌شود قراردادهای پیمانکاری در زمان مقرر به اتمام نرسند، در نهایت ضرر و زیان این تاخیر که در شرایط کنونی و با توجه به تورم موجود و بالاسری تحمیلی بسیار زیاد است متوجه پیمانکاران می‌شود. متاسفانه مدیرانی پروژه را اداره می‌کنند که دانش، اختیار و ریسک‌پذیری کافی برای هدایت پروژه را ندارند.

وی با بیان اینکه تاخیرات مداوم قانونی ناشی از عدم تامین مالی توسط کارفرما و ناآگاهی از شرایط کار در حوزه پیمانکاری است، تاکید کرد: در چنین شرایطی بهترین راه برای مصون ماندن از مخاطرات مربوط به این مسئله، آگاهی از قوانین و مقررات و مستندسازی به موقع تمام مدارک و مستندات مربوط به تاخیر پروژه است. عوامل تاخیر و مسائل مربوط به آن زیاد است اما آنچه در قالب بخشنامه ۵۰۹۰ و ماده ۳۰ شرایط عمومی‌پیمان قابل بحث است در این دوره آموزشی مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

در ادامه این کارگاه آموزشی مهندس علی روزی‌طلب به عنوان مدرس بحث تغییرات مدت پیمان و عنوان کرد: بحث تاخیرات در ماده ۳۰ شرایط عمومی‌پیمان طی اجزای ۱۰ گانه‌ای بحث شده است. مسائل مربوط به تاخیرات مالی پروژه‌ها را نیز می‌توان در قالب بخشنامه ۵۰۹۰ با موضوع نحوه محاسبه تاخیرات ناشی از تاخیر در پرداخت صورت وضعیت‌ها و بخشنامه ۱۳۰۰ که تکمیل کننده بخشنامه قبلی است مورد بحث و بررسی قرار داد.

وی در ادامه با اشاره به مدت اولیه پیمان تاکید کرد: در کشور ما تاخیر پروژه‌ها زیاد است و بعضا تا ۲/۵ برابر مدت زمان اولیه درج شده در پروژه‌ها بوده است که عوارض این تاخیرات، فارغ از مجاز یا غیرمجاز بودن آن در وهله اول گریبانگیر پیمانکاران بوده است. در ماده ۳۰ شرایط عمومی‌پیمان عنوان شده که در پایان مدت اولیه پیمان یا هر مدت تمدید شده دیگر چنانچه کار به اتمام نرسیده باشد، مهندس مشاور با کسب نظر پیمانکار نسبت به تهیه تاخیرات اقدام نموده، مجاز و غیرمجاز بودن آن را اعلام می‌کند. پیمانکاران نیز در صورت اعتراض به این امر می‌توانند از طریق ماده ۵۳ اقدام به اعتراض نمایند.

وی افزود: در شرایط عمومی‌پیمان مجاز و غیرمجاز بودن تاخیرات تعریف نشده است اما در بخشنامه ۱۷۳۰ تاخیرات مجاز خارج از قصور پیمانکاران و تاخیرات غیرمجاز در نتیجه قصور پیمانکار تعریف شده است. در شرایط عمومی‌پیمان، پرداخت هیچ خسارتی از بابت تطویل مدت پیمان به پیمانکار پیش‌بینی نشده اما بر اساس ماده ۲۲۷ و ۲۹۹ و ۵۱۵ قانون مدنی و در صورت مجاز بودن تاخیرات می‌توان بخشی از خسارات مربوط به خواب ماشین‌آلات، هزینه بالاسری و تجهیز کارگاه را گرفت.

مهندس روزی طلب افزود: در شرایط

عمومی‌پیمان جدید که تهیه شده اما هنوز ابلاغ نگردیده، پرداخت خسارت مربوط به هزینه بالاسری و تجهیز کارگاه پیمانکاران در دوران تاخیرات مجاز پیش‌بینی شده است.
وی با اشاره به اهمیت تهیه لایحه تاخیرات عنوان کرد: لایحه تاخیرات مجموعه‌ای از مستندات و مدارکی است که پیمانکار برای اثبات مقصر نبودن خود در پایان مدت اولیه برای مشاور و کارفرما می‌فرستد، و از آنجایی که مانند صورت وضعیت و تعدیل روش مشخصی برای محاسبه آن وجود ندارد، پیمانکار باید از جزئی‌ترین مدارک و مستندات مربوط به تاخیر استفاده نماید تا مجاز بودن تاخیرات را ثابت کند.
وی با اشاره به آسیب‌هایی که تاخیر غیرمجاز به همراه دارد عنوان کرد: اگر تاخیر غیرمجاز باشد می‌تواند باعث فسخ پیمان موضوع ماده ۴۶ شرایط عمومی‌پیمان، اعمال جریمه تاخیرات موضوع ماده ۵۰ شرایط عمومی‌پیمان یا شرایط خصوصی پیمان، تغییر در ضرایب محاسبه تعدیل از ۹۷/۵ به ۹۵، تغییر در شاخص‌های دوره تاخیرات غیرمجاز و تبدیل از شاخص دوره به شاخص متوسط، و پرداخت بیمه تمام خطر پروژه توسط پیمانکار باشد.
مهندس روزی‌طلب گفت: علاوه بر موارد فوق، تاخیر غیرمجاز به افزایش هزینه بالاسری و تجهیز کارگاه، افزایش هزینه‌های مربوط به تمدید ضمانت نامه‌ها، تاخیر در شروع دوره تضمین و تبعات ناشی از آن، اشغال ماندن ظرفیت کاری پیمانکار، و عدم کسب امتیاز لازم پروژه جهت ارزیابی دیگر مناقصه‌ها منجر خواهد شد. وی با اشاره به ماده ۳۰ شرایط عمومی‌پیمان تصریح کرد: پیمانکار می‌تواند از انجام کاری که در چهارچوب پیمان نیست خودداری کند، تغییر در نقشه و دستور کار نیز می‌تواند به تغییر قیمت یا تطویل پیمان بیانجامد، که بهتر است پیمانکار در این باره طرح توجیهی لازم را تهیه نماید. تاخیر کارفرما در ابلاغ دستور کارها، تحویل کارگاه و ... هم می‌تواند به تاخیراتی منجر شود و پیمانکار باید با توجه به طرح تفصیلی موجود در این باره درخواست ابلاغ و تحویل و ... نماید.
وی افزود: در ماده ۴۳ شرایط عمومی‌پیمان به حوادث قهری اشاره شده که می‌تواند تاخیرات پیمانکاران را مجاز کند چنانچه در دوران شیوع کرونا، بخشنامه‌ای در زمینه دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از کرونا صادر شد. ماده ۴۹ شرایط عمومی‌پیمان در مورد تعلیق نیز جز تاخیرات مجاز پیمانکار است، به شرطی که زمان شروع و خاتمه تعلیق با نامه رسمی‌کارفرما باشد. در صورتی که قوانین و مقررات جدیدی وضع شود که در تغییر مدت اجرای کار موثر باشد نیز می‌توان از آنها برای مجاز کردن تغییرات استفاده کرد.
روزی طلب در ادامه گفت: هر چیزی که طبق شرایط عمومی‌پیمان به پیمانکار تعلق می‌گیرد و کارفرما از پرداخت آن خودداری می‌کند نیز باید در لایحه تاخیرات قید شود. یکی از موارد مهم بند الف ماده ۳۰ شرایط عمومی‌پیمان به کارفرما اختیار می‌دهد که به هر دلیل غیرقابل پیش‌بینی که خارج از اختیار پیمانکار بوده تاخیر وی را مجاز بداند، اگرچه بسیاری از کارفرمایان علاقه‌ای به استفاده از این اختیار خود نشان نمی‌دهند.
پس از این که مهندس روزی طلب در بخش دیگری از این کارگاه آموزشی، در زمینه نحوه محاسبات ناشی از تاخیر در پرداخت صورت وضعیت‌ها (بخشنامه ۵۰۹۰) و بخشنامه ۱۳۰۰ و استعلام‌های اخذ شده از سازمان برنامه و بودجه در خصوص تاخیرات توضیحات کاملی ارائه داد، برنامه پرسش و پاسخ برگزار شد.
خانم مهندس ناهید شوقی، دبیر کمیسیون فنی سندیکا نیز با اشاره به اهمیت آگاهی از قوانین موجود در حوزه پیمان عنوان کرد: پیمانکاران باید بدانند، صحبتها و توافقات انجام شده بین پیمانکار و کارفرما باید به صورت مکتوب باشد و توافق شفاهی هیچ پایه و اساس قانونی ندارد.

مهندس روزی‌طلب:
با توجه به ماده ۳۰ شرایط عمومی‌پیمان پیمانکار می‌تواند از انجام کاری که در چهارچوب پیمان نیست خودداری کند، تغییر در نقشه و دستورکار نیز می‌تواند به تغییر قیمت یا تطویل پیمان بیانجامد، که بهتر است پیمانکار در این باره طرح توجیهی لازم را تهیه نماید. تاخیر کارفرما در ابلاغ دستورکارها، تحویل کارگاه و هم می‌تواند به تاخیراتی منجر شود و پیمانکار باید با توجه به طرح تفصیلی موجود در این باره درخواست ابلاغ و تحویل و نماید.

دستگاه اجرایی باید برنامه زمانبندیِ تامین منابع مالیِ پروژه را در اسناد مناقصه درج نماید

بررسی حقوقی و ضمانت اجرا

قسمت اول

احمد فتحعلیان
مهندس عمران، مجری پروژه‌های عمرانی،
کارشناس ارشد حقوق خصوصی

با توجه اهمیت اجتماعی و اقتصادی پروژه‌های عمرانی و تاثیرات مستقیم آنها در چرخه اداره کشور، لازم است تا طرفین قراردادهای عمرانی، التزام عملی به اجرای مفاد پیمان داشته و بدور از هرگونه مرجحات بلاوجهی که متاسفانه برای دستگاههای دولتی قایل شده ایم، به هریک از طرفین این حق را قائل شویم که برای اطمینان و رصد تعهدات طرف مقابل، برنامه زمان بندی اخذ نموده و برای عدم ایفاء تعهدات طرف مقابل ضمانت اجراهای متناسب درخواست نمایند و در این راستا تامین منابع مالی پروژه که جزء وظایف اداره می‌باشد، از دغدغه‌های اصلی پیمانکارانی مثل اینجانب است که در این مقاله از منظرهای مختلف به آن پرداخته ام.

کلمات کلیدی: تامین منابع مالی، ضمانت اجرا، برنامه زمان بندی

۱. مقدمه

برابر آمار منتشره حدود ۲٫۲ میلیون نفر در صنعت احداث حق بیمه تامین اجتماعی می‌پردازند و با در نظر گرفتن صنایع وابسته و خانواده‌های ایشان، مشاهده میکنیم که چه حجمی‌از مردم در ارتباط با صنعت احداث مرتبط هستند. به روایتی ، حجم و ارزش صنعت احداث، ۱۱ درصد کل حجم اقتصاد کشور هست.

آمارهای مختصر فوق و بسیار آمارهای رسمی‌دیگر، همگی بیانگر اهمیت و بزرگی صنعت احداث و صنعت پیمانکاری در ایران می‌باشد. ناگفته پیداست که هرگونه اخلال و بی نظمی‌در این حجم و ایجاد نابسامانی در این صنعت و زنجیره تامین مرتبط با این صنعت، چه تبعات اجتماعی و اقتصادی بزرگی را رقم خواهد زد و با توجه به انبوه عوامل انسانی و ماشین الات و مصالح، کوچکترین اخلالی در هر یک از حلقه‌های این زنجیره تامین بزرگ، همه حلقه‌های بعدی و حلقه‌های فرعی وابسته دچار دگرگونی و بحران خواهند شد.

در پروژه اخیری که داشتم، همین اتفاق ناگوار افتاد. کارفرما با وجود مکاتبات و مذاکرات ما مبنی بر شفاف سازی بودجه و علیرغم ارسال جریان نقدینگی مورد نیاز برای پروژه از جانب پیمانکار، کارفرما صرفا اعلام نمود که بودجه پروژه تامین بوده و مطابق ماده ۳۷ شرایط عمومی‌پیمان(نشریه ۴۳۱۱)، کارکرد پیمانکار، به موقع پرداخت خواهد شد که متاسفانه اینگونه نشد و بعد از ارسال چند صورت وضعیت و سماجت برای اخذ مبالغ آنها، متوجه شدیم که کارفرمای محترم علیرغم صراحت قانون برگزاری مناقصات، منابع مالی را پیش‌بینی ننموده و با بودجه‌ای معادل یک بیستم کل کار مناقصه را استارت زده است و در جریان اجرای پروژه هم با وجود سعی در تامین منابع مالی، به دلایلی نتوانست بودجه پروژه را تامین نماید. حال شرکت پیمانکاری مانده است با انبوهی از اسناد دریافتنی و طلبکاران و ...

چندین نامه به کارفرما نوشتم و ضمن یادآوری موضوع، خواهش کردم که برای آینده پروژه هم برنامه تامین مالی ارائه دهد که افاقه نکرد و با اصرار پیمانکار، دستگاه مربوطه، اعلام خاتمه پیمان نمود. فلذا پس از مشورت با دوستان سندیکا، برآن شدم تا از منظر حقوقی نیز به این مساله بپردازم که آیا میتوان کارفرمایان و دستگاههای اجرایی را اجبار نمود تا نسبت به ارائه برنامه تامین مالی خود اقدام کنند یا خیر؟ آیا اصولا ضمانت اجرای عدم تامین مالی کارفرماها چیست؟ نتیجه بررسی‌ها مثبت بود و در نهایت به این نتیجه رسیدم که دستگاه اجرایی باید برنامه زمانبندیِ تامین منابع مالیِ پروژه را در اسناد مناقصه درج نماید و این موضوع باید به رویه ای در برگزاری مناقصات تبدیل گردد.

در این مسیر از سه جنبه به موضوع پرداخته ام:

۱) بررسی حقوقی موضوع

۲) ضمانت اجرای عدم تامین مالی وسط کارفرما

۳) مسئولیت مضاعف دولت در بستر حقوق عمومی

۲. بررسی حقوقی موضوع

در این بخش به قانون برنامه و بودجه، قانون مدنی، قانون تجارت، قانون برگزاری مناقصات، قانون محاسبات عمومی، قانون احکام دائمی‌توسعه، قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالاهای ایرانی مصوب ۱۳۹۸ و بخشنامه‌های سازمان برنامه و برخی اصول حقوق عمومی‌نظر خواهیم داشت.

اولین چالش شاید این باشد که آیا در قوانین موضوعه، تخصیص هزینه و مبلغ قرارداد جزء ارکان اصلی قرارداد است یا خیر؟ و نبود این مولفه چه تاثیری در ماهیت وجودی قراردادهای منعقده

خواهد داشت؟

درکلیات حقوق قراردادها در ماده ۱۹۰ قانون مدنی، در بیان شرایط صحت معاملات، در بند ۳ آن، معین بودن موضوع مورد معامله مد نظر قانونگذار است که در مواد بعدی معلوم بودن را تشریح نموده است که معین بودن را اعم از مالیت داشتن ، مشروع بودن ، قابل نقل و انتقال بودن ، مقدور التسلیم بودن ، موجود بودن و معلوم و معین بودن دانسته است که در اینجا آنچه برای ما مهم است صفت معلوم بودن است که در مواد ۲۱۶ و ۳۴۲ قانون مدنی به آنها پرداخته است. در ماده ۲۱۵ ق.م میگوید :" مورد معامله باید مبهم نباشد ...." و در ماده ۳۴۲ ق.م به طور صریح بیان میدارد که: " مقدارو جنس و وصف مبیع باید معلوم باشد و تعیین مقدار آن به وزن یا کیل یا عدد یا ذرع یا مساحت یا مشاهده تابع عرف بلد است." در اینجا نیاز به توضیح نیست که ذکر کلمه مبیع فقط مختص به عقد بیع نیست و سایر عقود نیز شامل میگردند.

قاعده دیگر در بحث قراردادهای بین المللی مطرح است جاییکه اصول اساسی قراردادهای بین المللی را چهارگانه ی: محدوده قرارداد، مسئولیت طرفین قرارداد، قیمت و نحوه پرداخت ذکر میکند که باز هم مساله قیمت جزء ارکان اصلی قراردادها ذکر شده است.

نتیجه گیری از این مختصر، همانا اهمیت و لزوم تعیین قیمت و ثمن است که نیاز به توضیح بیشتر نیست و از منظر عقل و عرف نیز به چیزی جز این نمی‌رسیم. و در ادامه به قوانین مرتبط در مورد نحوه تخصیص بودجه در قوانین می‌پردازیم:

اولین قانون، قانون برنامه بودجه و آیین نامه تخصیص اعتبار بودجه عمومی‌دولت مصوب ۱۳۵۳ است:

در ماده ۳۰ قانون مذکور، بیان میکند که تصویب و تخصیص اعتبارات جاری و عمرانی در بودجه عمومی‌دولت، براساس گزارشهای اجرایی بودجه و پیشرفت عملیات دردوره‌های معین شده توسط کمیته‌ای مرکب از نمایندگان وزارت دارایی و سازمان برنامه و بودجه می‌باشد و چگونگی تهیه این گزارشها را به آیین نامه مربوطه احاله داده است.

در ماده یک آیین‌نامه مذکور ، در تعریف تخصیص اعتبار می‌گوید: تخصیص اعتبار عبارت است از تعیین حجم اعتباری که برای یکسال یا دوره‌های‌معین در سال جهت هزینه اجراء برنامه‌ها و عملیات و سایر پرداختها مورد لزوم است. یعنی تخصیص اعتبار را پیش‌بینی و محاسبه هزینه‌های مورد نیاز می‌داند نه پرداخت هزینه هزینه‌های صورت گرفته که اگر این بود باید می‌گفت پرداخت هزینه‌های انجام شده و از نظر عقلی تبعات و تالی فاسد اینکه تخصیص اعتبار را ناظر به پرداخت هزینه‌های صورت گرفته بدانیم نه پیش بینی، کاملا آشکار است و اصلا با فلسفه هر نظام بوروکراتیک در هر نظام اقتصادی و سیاسی سازگاری نخواهد داشت.

در ادامه در ماده ۶، برای تخصیص اعتبارات مصوب در بودجه عمومی دولت، کمیته‌ای مرکب از وزیرمشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه، یکی از صاحب منصبان آن سازمان و مدیر کل خزانه ومدیر کل نظارت بر اجرای بودجه تشکیل میدهد و ریاست این کمیته را وزیر مشاور و رئیس‌سازمان برنامه و بودجه تعیین میکند.

نکته اصلی در این مقاله مواد ۷ و ۸ آیین نامه مذکور است که دستگاههای اجرایی را مکلف به تهیه گزارشات توجیهی میکند تا پس از تصویب بودجه کل کشور، بتوانند برای پروژه‌های مورد نیاز خود درخواست تخصیص کنند.

پس نتیجه گیری اینکه دستگاههای اجرایی قبل از برگزاری مناقصه، برای تعریف هر پروژه ای، بعد از نیازسنجی دقیق و توجیه اقتصادی، باید از بودجه کل کشور مقداری را برای پروژه‌های خود (به تفکیک) تخصیص داده باشند.

سند مهم دیگر، سند نظام جامع برنامه‌ریزی و کنترل پروژه است که در سال ۷۹ منتشر شد در این سند سازمان برنامه و بودجه را به عنوان مدیریت کلان نظام برنامه‌ریزی و کنترل پروژه و مسئول پیگیری و اجرایی کردن آن در طرحهای عمرانی معرفی نموده است که باید چهارگانه برنامه‌ریزی جامع شامل :

۱. شناخت پروژه
۲. برنامه‌ریزی پایه و راهبردی پروژه
۳. برنامه‌ریزی کلان، تفصیلی و عملیاتی پروژه
۴. کنترل کلان، تفصیلی و عملیاتی پروژه

را مدیریت نماید و در ادامه عوامل دست اندر کار (سازمان برنامه و بودجه، دستگاههای اجرای یا مدیر طرح، مشاوران و پیمانکاران و سازندگان) را نسبت به انجام وظایف خود مکلف نموده است.

نکته اساسی اینکه در شکل‌های یک و دو در صفحات ۱۱ و ۱۶ در شرح ردیفهای لازم جهت درج در برنامه زمان بندی، به وضوح درج برنامه منابع و برنامه‌ریزی منابع اجرایی و برنامه‌ریزی بودجه پروژه و ارزیابی ریسک را نیز آورده است.

ادامه در شماره بعد

رئیس اتاق ایران:

مسیر تشکل‌های صنعت ساختمان باید بهبود یابد

رئیس اتاق ایران گفت: صنعت ساختمان از بخش‌های مهم اقتصاد است و تلاش می‌کنیم با تاکید بر هم‌افزایی، مسیر تشکل‌های این حوزه بهبود یابد.

به گزارش تجارت‌نیوز، در دیدار اعضای هیات مدیره انجمن صنفی کارفرمایی کارآفرینان و سرمایه‌گذاران صنعت ساختمان تهران با رئیس و هیات رئیسه اتاق ایران، بر لزوم پیوستن این تشکل به اتاق ایران، استفاده از ظرفیت تخصصی تشکل‌ها در کمیسیون‌های اتاق ایران و اهمیت صنعت ساختمان تأکید شد.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، با تاکید بر ضرورت ساماندهی و رتبه‌بندی تشکل‌ها، و اهمیت تشکل‌های حوزه مسکن و ساختمان، گفت: ما در تلاش هستیم تا مسیر بهبود شرایط در حوزه تشکلی را با جدیت طی کنیم. هدف ما این است که با تاکید بر منافع بخش خصوصی، بر اقتصاد ملی اثرگذاری کافی داشته باشیم؛ چراکه در وضعیت موجود، رشد اقتصادی، یک نیاز اصلی برای کشور است و این مهم با حضور و همت بخش خصوصی توانمند محقق می‌شود.

صمد حسن‌زاده در نشست با اعضای هیات مدیره انجمن صنفی کارفرمایی کارآفرینان و سرمایه‌گذاران صنعت ساختمان تهران تصریح کرد: یکی از حوزه‌های بسیار مهم در اقتصاد ایران بخش صنعت ساختمان است که با بخش‌های زیادی در ارتباط است. این صنعت پیشران اقتصاد ایران است و باید به‌طورجدی مسائل آن دنبال شود.

رئیس اتاق ایران :
باید سهم هر تشکل و بخش در تولید ارزش‌افزوده، صادرات و تولید ناخالص داخلی محاسبه شود تا بر اساس آن تقسیم‌کار ملی صورت بگیرد. برای طی کردن این مسیر، لازم است تشکل‌های بالادستی، فدراسیون‌ها و کنفدراسیون‌ها شکل بگیرند. این موضوع در دوره جدید در دستورکار اتاق ایران قرارگرفته و به جد دنبال می‌شود. در این مسیر از فعالان حوزه صنعت ساختمان هم درخواست می‌کنیم تا در کنار اتاق ایران قرارگیرند. از طرفی برای حل مشکلات صنعت ساختمان، از ظرفیت تشکل‌ها استفاده شود.

رئیس اتاق ایران ادامه داد: صنعت ساختمان صنعت وارداتی نیست و کشور به این صنعت نیاز دارد. برای بهبود وضعیت صنعت ساختمان باید همه حوزه‌ها با هم دیگر برنامه‌ریزی جدی و راهبردی برای پیشبرد مسائل داشته باشند. تشکل‌ها جایگاه بالایی در اتاق ایران و اقتصاد کشور دارند و باید به خواسته و پرسش آن‌ها پاسخ داده شود.

رئیس اتاق ایران افزود: باید سهم هر تشکل و بخش در تولید ارزش‌افزوده، صادرات و تولید ناخالص داخلی محاسبه شود تا بر اساس آن تقسیم‌کار ملی صورت بگیرد. برای طی کردن این مسیر، لازم است تشکل‌های بالادستی، فدراسیون‌ها و کنفدراسیون‌ها شکل بگیرند. این موضوع در دوره جدید در دستور کار اتاق ایران قرار گرفته و به جد دنبال می‌شود. در این مسیر از فعالان حوزه صنعت ساختمان هم درخواست می‌کنیم تا در کنار اتاق ایران قرار گیرند. از طرفی برای حل مشکلات صنعت ساختمان، از ظرفیت تشکل‌ها استفاده شود.

اتاق ایران از تشکل‌گرایی حمایت می‌کند

در ادامه محمدرضا بهرامن، نایب‌رئیس اتاق ایران هم گفت: اتاق ایران با کمک‌های مادی و معنوی از تشکل‌های اقتصادی حمایت می‌کند. از آنجایی‌که صنعت ساختمان هم یکی از صنایع مهم در ایران و پیشران اقتصادی است، به این حوزه توجه ویژه دارد.

بهرامن تصریح کرد: صنعت ساختمان صنعت مهمی‌است که تحریم در حوزه ساختمان خیلی جایگاهی ندارد و ما در کنار فعالان این حوزه هستیم تا مسیر توسعه صنعت ساختمان کوتاه‌تر شود.

بهرامن، نایب‌رئیس اتاق ایران افزود: صنعت ساختمان در هر استانی فعال است ولی تشکل‌ها و زنجیره ارزش این حوزه انسجام لازم را ندارند. اگر تشکل این حوزه انسجام داشتند، حتماً دولت در برنامه‌ریزی حوزه مسکن، به این تشکل مراجعه می‌کرد. زنجیره صنعت ساختمان باید باهم رشد کند. ۱۲۰ شغل به صنعت ساختمان مرتبط است اما صنعت ساختمان نتوانسته با سایر بخش‌ها خود را هماهنگ کند. باید نگاه طولانی‌مدت تری به این حوزه داشته باشیم.

به هم‌افزایی تشکل‌ها تاکید می‌کنیم

پیام باقری، نایب‌رئیس اتاق ایران گفت: صنعت احداث، پیشران اقتصادی است و ساختمان هم جز مهمی‌از این بخش است. اگرچه در دولت سیزدهم به حوزه احداث توجه ویژه شده ولی هنوز باید خیلی به این حوزه توجه شود. به‌عنوان‌مثال قیمت مسکن در کشور بسیار بالاست و باید برای رفع این مشکل اقدامی‌انجام شود.

او افزود: اتاق ایران در دوره جدید از تشکل‌های اقتصادی حمایت می‌کند؛ البته الحاق به اتاق ایران فرایند، موازین و چارچوب‌های خاصی دارد که باید این چارچوب‌های قانونی را در نظر بگیریم.

باقری معتقد است: هرچقدر در حوزه تشکل‌های تخصصی، همگرایی ایجاد کنیم و ظرفیت‌های متعددی ایجاد کنیم برای بخش خصوصی و اتاق منشأ اثر خواهد بود. اتاق ایران از ظرفیت تشکل‌های حوزه ساختمان استفاده می‌کند و به همگرایی و هم‌افزایی تشکل‌های این حوزه در همه زنجیره ارزش تاکید دارد.

او ادامه داد: یکی از وظایف مهم اتاق ایران تقویت تشکل‌هاست که در بودجه ۱۴۰۳ مورد تاکید بوده و البته جز مأموریت‌های اتاق ایران است. باید جایگاه تشکل‌های حوزه مسکن تقویت شود. در نظر اتاق ایران هیچ تفاوتی بین تشکل‌ها نیست و باید همه این تشکل‌ها توانمند شوند. تمام فعالان بخش خصوصی می‌توانند از امکانات اتاق ایران در راستای توانمند شدن استفاده کنند.

از ثبت تشکل‌های حوزه ساختمان در اتاق ایران حمایت می‌کنیم

در ادامه عبدالله مهاجر، عضو هیات رئیسه اتاق ایران هم گفت: صنعت ساختمان، کارآفرینان و سرمایه‌گذاران صنعت ساختمان ظرفیت بالایی دارند و ما استقبال می‌کنیم تا این تشکل در اتاق ایران به‌طور رسمی‌ثبت شود. فعالان این حوزه باید کارت عضویت اتاق را داشته باشند تا اتاق مکلف شود که از آن‌ها دفاع کند.

مسعود عرفانی، مدیر امور تشکل‌های اتاق ایران هم گفت: انجمن صنفی کارفرمایی کارآفرینان و سرمایه‌گذاران صنعت ساختمان ایران اگر می‌خواهند در اتاق ایران ثبت شوند، درخواست خود را برای بررسی ارسال کنند؛ حتماً به این درخواست‌ها رسیدگی و استقبال می‌شود.

اعضای هیات انجمن صنفی کارفرمایی کارآفرینان و سرمایه‌گذاران صنعت ساختمان تهران چه گفتند؟

در بخش اول نشست اعضای هیات انجمن صنفی کارفرمایی کارآفرینان و سرمایه‌گذاران صنعت ساختمان تهران از پیشینه تشکیل انجمن در تهران گفتند و از هیات رئیسه اتاق ایران درخواست کردند که انجمن صنفی کارفرمایی کارآفرینان و سرمایه‌گذاران صنعت ساختمان تهران در اتاق ایران به‌عنوان تشکل رسمی‌حوزه مسکن ثبت شود. انتظار داریم بتوانیم از ظرفیت اتاق ایران در حوزه صنعت مسکن استفاده کنیم.

در این نشست عنوان شد که صنعت ساختمان بخش پیشران اقتصاد کشور است که ۱۲۰ حوزه مستقیم شغلی و ۱۳۰۰ رسته صنفی با صنعت ساختمان ارتباط مستقیم و غیرمستقیم دارد.

همچنین عنوان شد که انجمن صنفی کارفرمایی کارآفرینان و سرمایه‌گذاران صنعت ساختمان تهران، تقاضای الحاق به اتاق ایران را دارند و خواستند در کمیسیون‌های تخصصی اتاق‌های سراسر کشور حضور داشته باشند و از ظرفیت شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در طرح و پیگیری مسائل خود استفاده کنند.

در ادامه این نشست سیامک پیربابایی، پژمان جوزی و آرش پیوندی از مشکلات صنعت ساختمان گفتند. سیامک پیربابایی عضو هیات رئیسه انجمن صنفی کارفرمایی کارآفرینان و سرمایه‌گذاران صنعت ساختمان تهران گفت: صنعت ساختمان نقش مهمی‌در اشتغال و تولید ناخالص داخلی دارد و به شکوفایی اقتصادی منجر می‌شود لذا دولت‌ها باید صدای این صنعت را بشنوند و برای مشکلات آن‌ها اقدام کنند.

پیربابایی با اشاره به انتشار خبرهایی مبنی بر حضور چینی‌ها در کشور برای سرمایه‌گذاری در صنعت ساختمان گفت: ما در صنعت ساختمان موافق ورود تکنولوژی و سرمایه خارجی به کشور هستیم، اما درباره حضور پیمانکاران خارجی در کشور نیازمند بررسی کارشناسی است.

او ادامه داد: باید به دنبال صنعتی‌سازی، ارزان‌سازی و مسکن اجتماعی همانند آنچه کشورهای توسعه‌یافته انجام داده‌اند، باشیم. قیمت مسکن اساسی الگوی جهانی دارد و قطعاً با نرخ‌هایی ساخته شود که بتوان به‌صورت آبرومند در آن زندگی کرد.

پیربابایی به نقش صنعت ساختمان در اشتغال‌زایی، تولید ناخالص داخلی هم اشاره کرد. متأسفانه به سرمایه‌گذاری در این صنعتی بی‌توجهی می‌کنند و تبعات تصمیمات نادرست دامن دولت را گرفته است.

منبع : اتاق بازرگانی ایران- ۲۶ اردیبهشت

۵ هزار میلیارد تومان در سد قیزقلعه سی سرمایه‌گذاری شد

مدیرعامل آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی، میزان سرمایه‌گذاری در اجرای سد قیز قلعه سی به عنوان بزرگترین و مهمترین پروژه آبی مرزی شمال‌غرب کشور را ۵ هزار میلیارد تومان عنوان کرد و گفت: این سرمایه‌گذاری توسط ایران انجام شده که مراحل پرداخت سهم ۵۰ درصدی طرف مقابل در حال توافق و نهایی شدن است.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو(پاون)، یوسف غفارزاده مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی در نشست خبری با اصحاب رسانه که صبح وز (دوشنبه ۲۴ اردیبهشت) در شرکت مدیریت منابع آب ایران برگزار شد، با اشاره به پروژه بزرگ احداث سد قیزقلعه سی ضمن تشریح ویژگی‌های این سد اظهار داشت: سد قیز قلعه سی بر روی رودخانه مرزی ارس و براساس پروتکل‌های دو کشور ایران و آذربایجان، به منظور بهره‌برداری مشترک از آب و انرژی این رودخانه احداث شده است.

وی توضیح داد: نخستین تجربه موفق جمهوری اسلامی‌ایران در اجرای طرح آبی مشترک مرزی، در ۵۳ سال پیش و با احداث سد ارس بر روی رودخانه ارس و به صورت مشترک با کشور جمهوری آذربایجان بود که به یکی از موفق‌ترین طرح‌های مشترک مرزی تبدیل شد.

غفارزاده گفت: پس از آن، ۲۰۰ کیلومتر جلوتر از سد ارس، سد خداآفرین و ۱۲ کیلومتر پایین‌تر از آن، سد قیزقلعه سی با هدف استفاده از حقابه جمهوری اسلامی‌ایران از رودخانه مرزی ارس و استفاده بهینه از آب و انرژی ارس احداث شد. وی اضافه کرد: طراحی اولیه سد قیزقلعه سی در سال ۱۳۸۵ توسط کشور آذربایجان انجام شد، اما بازنگری، اصلاح و اجرای کامل سد توسط مهندسان ایرانی صورت گرفته که یک طرح بزرگ و پیچیده است و قدرت و توانمندی و دانش بالای ایران در سدسازی را نشان می‌دهد.

مدیرعامل آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی، میزان سرمایه‌گذاری در اجرای سد قیز قلعه سی را ۵ هزار میلیارد تومان عنوان کرد و گفت: این سرمایه‌گذاری توسط ایران انجام شده که مراحل پرداخت سهم ۵۰ درصدی طرف مقابل در حال توافق و نهایی شدن است. غفارزاده، احداث سد قیز قلعه سی را موجب رونق و شکوفایی اقتصادی منطقه شمالغرب کشور دانست و خاطرنشان کرد: این سد با تنظیم ۲ میلیارد مترمعکب آب سالیانه، بزرگترین و مهمترین پروژه آبی مرزی شمالغرب کشور است که علاوه بر رونق اقتصادی و کشاورزی، توسعه گردشگری منطقه باعث تثبیت حقابه جمهوری اسلامی‌ایران و حقوق آبی کشور از منابع آب مرزی و تأمین آب شرب شهرها و روستاها از این منبع است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی با اشاره به مشخصات فنی طرح نیز اظهار داشت: سد قیز قلعه سی، از نوع خاکی با هسته رسی است. طول تاج سد ۸۵۰ متر و ارتفاع آن ۳۷ متر است. همچنین دو واحد نیروگاهی ۴۰ مگاواتی با ظرفیت تولید ۲۷۰ گیگاوات ساعت انرژی قابل استحصال سالیانه در دو طرف سد طراحی شده و حجم مخزن سد قیز قلعه سی ۶۲ میلیون مترمکعب است.

وی با اشاره به تکنولوژی مدرن به کار رفته

در ساخت سد قیز قلعه سی خاطرنشان کرد: بتن‌ریزی بالغ بر ۵۰۰ هزار مترمکعب، ۶ میلیون مترمکعب خاکبرداری و سنگبرداری، بیش از ۲ میلیون مترمکعب خاک‌ریزی و ۴۲ کیلومتر حفاری تزریق، اجرای دایک و انحراف دو مرحله‌ای مسیر رودخانه به منظور قرارگیری سازه‌های بتنی در بدنه خاکی سد، ویژگی‌های منحصر به فردی به این طرح بخشیده که اجرای آن تماماً توسط مهندسان و متخصصان ایرانی و به‌صورت جهادی و شبانه روزی انجام گرفته است.

غفارزاده بیان داشت: احداث این سد از پیچیدگی‌های مختلفی برخوردار است به طوری که نیروگاه‌ها در دل بدنه سد قرار دارد و سازه بتنی و خاکی سد در هم تنیده شده است؛ همچنین ۳۹ دریچه آبگیر آن تعبیه شده که کار سرریز و برداشت آب را انجام می‌دهد. وی با بیان اینکه سد قیز قلعه سی به منظور استفاده برابر دو کشور ایران و جمهوری آذربایجان از آب و انرژی رودخانه ارس احداث شده است، گفت: این سد در راستای اجرای پروتکل‌های رودخانه ارس ساخته شده و نمونه بارزی از دیپلماسی آبی است. مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی گفت: امید است اضافه شدن دو سد خداآفرین و قیز قلعه سی به سد ارس، موجب افزایش رفاه و امنیت و آرامش نقطه صفر مرزی شود. غفارزاده گفت: با اجرای این طرح، حدود ۷۴ هزار هکتار اراضی دیم و ۱۵ هزار هکتار از اراضی بهبود، زیر آب خواهد رفت. این پروژه در مرحله اول، اشتغالزایی ۴۰ هزار نفر و در مرحله دوم اشتغالزایی ۳۰ هزار نفر را به دنبال خواهد داشت.

وی با اشاره به سایر ویژگی‌های پروژه، میزان تولید انرژی در سد قیز قلعه سی را ۲۷۰ گیگاوات در ساعت و تولید انرژی سد خداآفرین را نیز ۵۵۰ گیگاوات ساعت بیان کرد و افزود: طول خط انتقال سد قیز قلعه سی ۱۴۴ کیلومتر است که ۵۲ کیلومتر آن در استان آذربایجان شرقی است و ۹۲ کیلومتر در اردبیل قرار دارد و از جمله سه طرح بزرگ خط انتقال در کشور به حساب می‌آید. مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی گفت: قدرت انتقال آب این خط ۸۰ مترمکعب بر ثانیه است و علاوه بر این در کنار این کانال، ایستگاه‌های پمپاژ تعبیه شده که آب را از کانال برداشته و به زمین‌های کشاورزی می‌رساند.

۲۴ اردیبهشت

ضرورت میدان دادن به بخش خصوصی توانمند در ۱۴۰۳

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با بیان اینکه با توجه به شعار سال ۱۴۰۳ کار باید به بخش تعاونی یا بخش خصوصی واقعی واگذار شود، گفت: البته این موضوع ناقض نظارت دولت نیست.

حسینعلی حاجی دلیگانی عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی در گفتگو با خبرگزاری تسنیم، در پاسخ به سوالی در خصوص الزامات تحقق شعار سال ۱۴۰۳ که از سوی مقام معظم رهبری جهش تولید با مشارکت مردم نام‌گذاری شد، گفت: مقام معظم رهبری به موارد متعددی در خصوص شعار سال اشاره کردند. یکی از این جهات مورد توجه در خصوص شعار سال ۱۴۰۳ این است که براساس تجربه در انقلاب اسلامی شاهد بودیم هر کجا کار را به مردم سپردیم، با کمترین هزینه به نتیجه مطلوب رسیدیم.

این نماینده مجلس شورای اسلامی ادامه داد: در خصوص مسائل اقتصادی که چندین سال است درگیر آن هستیم، شاهدیم که سرمنشا آن یک بخش خصولتی یا بعضاً دولتی است. به نظر می‌رسد که یکی از عوامل نارضایتی از برخی صنایع مانند خودروسازی‌ها، فولادی‌ها و سایرین نداشتن جنبه غیردولتی است. وی با اشاره به اینکه مقام معظم رهبری دقیقا بر روی نقطه اساسی که عدم مشارکت دادن مردم در اداره اقتصاد است دست گذاشتند، گفت: حتی در نمایشگاهی که مقام معظم رهبری از آن یاد کردند، گزارش داده می‌شود که برخی نهادهای عمومی‌کاری را انجام داده‌اند اما مقام معظم رهبری اشاره کردند که این موارد نیز دولتی محسوب می‌شود. به نظر می‌رسد که منظور ایشان این است که باید کار به بخش تعاونی که سهامداران آن خود مردم هستند یا بخش خصوصی توانمند در حوزه خدمات و تولید واگذار شود. البته این موضوع ناقض نظارت عالی دولت نیست.

اقتصاد را به دست مردم بسپاریم

حاجی تاکید کرد: باید با کمک دولت و در مواردی با پشتیبانی قوه قضائیه بایستیم و در سال ۱۴۰۳ فرمایش مقام معظم رهبری را عملیاتی کنیم. اقتصاد را به دست مردم بسپاریم به جز موارد خاصی که مربوط به حوزه‌های دفاعی یا موارد خاصی است. البته مردم نیز باید وارد صحنه شوند. در این زمینه لازم است تا اعتماد سازی صورت بگیرد. ضمن اینکه باید به نحوی شرایط فراهم شود تا مال مردم آسیب نبیند. این موضوع با به کارگیری راهکارها و روش‌هایی که ضمانت لازم را داشته باشد شدنی است. در پروژه‌های بخش خصوصی دخالت نکنید

وی در پاسخ به سوالی در مورد توان بخش خصوصی و تعاونی برای پذیرش مسئولیت در حوزه‌ها و پروژه‌های اقتصادی و عمرانی به نسبت توان برخی نهادها و الزامات لازم برای گسترش بخش خصوصی گفت: از فعالیت نهادهایی مانند قرارگاه سازندگی حمایت می‌کنیم اما این بخش‌ها باید پروژه‌هایی را برعهده بگیرند که بخش خصوصی توان انجام آن را ندارد.

این عضو کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس ادامه داد: اما امروز شاهد هستیم که برخی پروژه‌ها توسط برخی نهادها گرفته می‌شود و سپس با دو واسطه به پیمانکار بخش خصوصی واگذار می‌شود. همین پیمانکار با فراهم کردن شرایط و رفع موانع می‌تواند خودش در مزایده شرکت کند اما می‌آید از طریق دیگری کار را دنبال می‌کند چرا که این نهادها دیگر تشریفات مناقصه را ندارند.

معتقد هستم که این نهادها باید در مواردی که در توان بخش خصوصی نیست ورود کنند اما در مواردی که چنین شرطی وجود ندارد، باید اجازه داد که پیمانکار بخش خصوصی ورود کند در غیر این صورت تنها شاهد افزایش هزینه‌ها هستیم.

۲ اردیبهشت

بحران نخاله‌های ساختمانی برای شهرها

رئیس سازمان مدیریت بحران از بحران دفع نخاله‌های ساختمانی برای شهرها و شهرداری‌ها خبر داد. به گزارش خبرگزاری مهر، محمدحسن نامی‌گفت: دفع نخاله‌های ساختمانی یکی از مشکلات اساسی اکثر شهرداری‌ها در ایران است که باید در شورای تامین استان‌ها اقدامات تنبیهی برای متخلفان این مساله در نظر گرفته شود.

وی افزود: متاسفانه در سال‌های اخیر و در خصوص پسماندها نیز نتوانستیم تفکیکی را از مبدأ انجام دهیم که این مساله سبب تاثیرگذاری بر آب‌های زیرزمینی و سطحی شده است. نامی همچنین با تاکید بر ضرورت توجه به مباحث مدیریت بحران در ساخت‌وسازها تاکید کرد: در موضوع نهضت ملی مسکن که در حال حاضر در حال ساخت و احداث واحدهای مسکونی در قالب این طرح هستند باید پیوست‌های کاهش خطر در حوزه مدیریت بحران برای این پروژه‌ها لحاظ شود و دستگاه‌های اجرایی و مربوطه در این خصوص به وظایف خود در حوزه ساخت‌وسازهای غیرمجاز در حریم شهرها عمل کنند. نامی همچنین از سهم بالای تهران در تولید گازهای گلخانه‌ای انتقاد کرد. وی در بخش دیگری از سخنانش گفت: علاوه بر رودخانه‌های مرزی ایران، حدود ۱۴۵هزار کیلومتر رودخانه در کشور داریم که حدود ۶۸۲۰ کیلومتر از این رودخانه‌ها از مناطق مسکونی عبور می‌کند که متاسفانه مسائل اصلاح مسیر رودخانه و رادیان‌بندی زیر پلِ این رودخانه‌ها به صورت اصولی انجام نمی‌شود و مدیران و شهرداران باید دقت کنند که با همراهی و هماهنگی وزارت نیرو اقدامات لازم در این زمینه را عملیاتی کنند.

۲۴ اردیبهشت

قانون اصلاحی بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی ابلاغ شد

به گزارش گروه سیاست خبرگزاری علم و فناوری آنا، محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی روز شنبه - هشتم اردیبهشت ماه - طی نامه‌ای به حجت‌الاسلام سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور، قانون تفسیر ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی و قانون ارجاع اختلاف بین شرکت مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر) و شرکت گنت ترکیه به داوری را ابلاغ کرد. دو فوریت طرح استفساریه ماده ۵ قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی در ۲۰ آذرماه سال گذشته به تصویب مجلس رسید که به این شرح است:

سوال ۱- آیا افرادی که در فاصله اعتبار قانون قبلی بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی و قانون جدید (از ۵/۱۱/۱۴۰۱ تا ۳/۸/۱۴۰۲) بدهی‌های آنها تقسیط شده باشد، اعم از اینکه چک و یا سفته داده باشند و یا تعهد کتبی سپرده باشند، درصد باقیمانده بدهی آنها مشمول قانون فعلی است؟ پاسخ: بله

سوال ۲- آیا سایر عوارضی که به همراه پروانه ساختمانی و یا پایان کار برای سایر دستگاه‌ها از جمله آموزش و پرورش، قطار شهری و ... توسط مراجع صدور پروانه و یا پایان کار وصول می‌شود و همچنین سایر عوارضی که ارتباطی با موضوع پروانه و یا پایان کار ندارد از جمله عوارض تغییر کاربری زمین، بهای خدمات، عوارض حق مشرفیت و ...به عنوان پایه محاسبه حق بیمه کارگران ساختمانی منظور می‌شود؟ پاسخ: خیر

سوال ۳- آیا افرادی که قبل از وضع قانون مربوط به تعیین حق بیمه کارگران ساختمانی براساس تایید کمیسیون‌های مواد ۱۰۰ و ۹۹ قانون شهرداری مبادرت به ساخت و ساز کرده‌اند و بعد از اجرای این قانون، متقاضی پایان کار ساختمانی هستند، مشمول حق بیمه کارگران ساختمانی می‌شوند؟ پاسخ: خیر

همچنین طبق قانون ارجاع اختلاف بین شرکت مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر) و شرکت گنت ترکیه به داوری، شرکت توانیر مجوز دارد ۲۶۳ میلیون دلار مطالبات خود از شرکت گنت ترکیه را از طریق معاونت حقوقی ریاست جمهوری پیگیری کند.

۱۱ اردیبهشت

پیش‌بینی اعتبارات لازم برای رفع نقاط حادثه‌خیز در بودجه امسال

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: پیش‌بینی اعتبارات لازم برای تکمیل و بهره برداری از پروژه‌های بر زمین مانده از جمله رفع نقاط حادثه خیز در محورهای حمل ونقل یکی از ویژگی‌های ممتاز قانون بودجه ۱۴۰۳ است. به گزارش ایسنا، داود منظور معاون رئیس جمهور در صفحه مجازی خود ضمن یادآوری ویژگی‌های ممتاز قانون بودجه ۱۴۰۳ عنوان کرد: پیش‌بینی اعتبارات لازم برای تکمیل و بهره برداری از پروژه‌های اولویت‌دار و توجه ویژه به مسائل بر زمین مانده در سطح استانی و ملی از جمله رفع نقاط حادثه خیز در محورهای حمل ونقل یکی از ویژگی‌های ممتاز قانون بودجه ۱۴۰۳ است. ۲۳ اردیبهشت

پرداخت بدهی‌های ۳۵ میلیارد تومانی راهداری به پیمانکاران

رییس سازمان راهداری از پرداخت بدهی ۳۵ میلیارد تومانی این سازمان به پیمانکاران خبر داد و گفت: تا خرداد ماه امسال پروژه‌هایی به ارزش ۲۴ هزار میلیارد تومان آماده بهره‌برداری می‌شوند.

به گزارش خبرگزاری مهر، داریوش امانی رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، گفت: در سال گذشته پروژه‌های راهداری و حمل و نقلی استان قم با صرف اعتبار قریب به ۱,۱۰۰ میلیارد تومان اجرا شد که شاخص‌ترین آن‌ها اتمام پروژه مهم نصب نیوجرسی در اتوبان قم - تهران بود.

هم‌اکنون پروژه‌های متعددی در حوزه راهداری در سطح استان قم به ارزش قریب به ۱,۲۵۰ میلیارد تومان در حال آغاز عملیات اجرایی است. رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای با اشاره به حجم بالای ترافیک در اتوبان تهران - قم، تاکید کرد: این اتوبان به عنوان دومین اتوبان پرتردد کشور و عبور خودروهای ۱۷ استان کشور، جوابگوی تقاضای کنونی ترافیک نبوده و ضروری است با استفاده از ظرفیت جاده قدیم قم - تهران برای رفع ترافیک این محور در کوتاه مدت چاره‌اندیشی شود.

امانی با اشاره به تاکید وزیر راه و شهرسازی مبنی بر اجرای نهضت آسفالت در سال جاری گفت: برنامه‌ریزی‌ها برای اجرای دو برابر آسفالت در سطح جاده‌های کشور در مقایسه با سال گذشته انجام شده و در حال ابلاغ مجوزها و اعتبارات به استان‌ها هستیم.

وی با اشاره به هدف گذاری اجرای آسفالت به طول ۱۰ هزار کیلومتر در ۱۰ کریدور اصلی و ترانزیتی کشور در سال ۱۴۰۳، تصریح کرد: ارزش قراردادهای روکش آسفالت در سال جاری به ۳۰ هزار میلیارد تومان می‌رسد و برای تحقق این هدف، علاوه بر اعتبارات کنونی، به کمک مالی ۱۰ هزار میلیارد تومانی نیاز است. همچنین به مرور زمان بدهی قریب به ۳۵ هزار میلیارد تومانی سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای به پیمانکاران پروژه‌های راهداری در حال پرداخت است.

امانی گفت: تا خرداد ماه امسال پروژه‌هایی به ارزش ۲۴ هزار میلیارد تومان آماده بهره‌برداری می‌شوند که بخشی از این پروژه‌ها در جریان سفرهای استانی و با حضور وزیر راه و شهرسازی افتتاح می‌شوند. کار تأمین منابع و خرید ۸۰۰ دستگاه ماشین‌آلات سنگین و ۲۰۰ دستگاه ماشین‌آلات مأموریتی انجام شده است و با تصویب هیأت دولت، به ناوگان راهداری کشور افزوده می‌شوند.

تدوین ضوابط محافظت ساختمان‌ها در برابر آتش با همکاری سازمان برنامه

عضو هیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی از تدوین پیش‌نویس ضوابط محافظت ساختمان‌ها در برابر آتش در همکاری مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با سازمان برنامه و بودجه خبر داد.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از وزارت راه و شهرسازی، «سعید بختیاری» افزود: پیش نویس دستورالعمل (ضابطه) محافظت ساختمان‌ها در برابر آتش، آماده شده و هم اکنون توسط سازمان برنامه و بودجه برای نظر خواهی مهندسان روی رایانامه به نشانی sama.mporg.ir قرار گرفته است.

رئیس بخش آتش مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی توضیح داد: این دستورالعمل نسبت به همه ضوابط قبلی محافظت ساختمان‌ها در برابر آتش موجود در کشور، بسیار کامل‌تر تدوین شده و سرفصل‌های تخصصی در زمینه‌های دسته‌بندی ساختمان‌ها، طراحی راه‌های خروج، مقاومت اجزای ساختمان در برابر آتش، ضوابط مربوط به رفتار مواد و مصالح ساختمانی از نظر

ایمنی در برابر آتش، سیستم‌های کشف و اعلام حریق، سیستم‌های اطفای دستی و خودکار حریق، سیستم‌های کنترل دود، ایمنی کارگاه‌های ساختمانی در حین ساخت و بسیاری سرفصل‌های دیگر را در بر دارد.

بختیاری تصریح کرد: این دستورالعمل به صورت پایه عملکردی (performance-based) تهیه شده که در زمینه ضوابط محافظت ساختمان‌ها در برابر آتش برای نخستین بار است که در کشور به این شکل انجام شده است.

به گفته وی، با توسعه خوب فناوری‌های نوینی که در زمینه مهندسی آتش در کشور در چند سال اخیر محقق شده است، با انتشار و ابلاغ این ضابطه، شاهد تحولات مثبت بیشتری در زمینه ایمنی ساختمان‌ها در برابر آتش در کشور، به‌ویژه برای ساختمان‌های مهم، بلندمرتبه و پروژه‌های عمرانی خواهیم بود.

بختیاری همچنین درباره مبحث سوم که به موضوع محافظت ساختمان‌ها در برابر حریق می‌پردازد، از بازنگری آن در آینده نزدیک با همکاری دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان خبر داد و گفت: برنامه‌ریزی در این زمینه با همکاری با دفتر مقررات آغاز شده است. به گفته وی، ضابطه ارزیابی و به‌سازی ایمنی در برابر آتش برای ساختمان‌های موجود توسط مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی تدوین شده که با شماره ضابطه ۹۲۲ از سایت انتشارات این مرکز قابل تهیه است. ابلاغ این ضابطه نیز به عنوان مبحث جدید مقررات ملی ساختمان مراحل نهایی در وزارت راه و شهرسازی را می‌گذراند.

۱۱ فروردین

برگزاری کارگاه آموزشی

آنالیزبها و پیشنهاد قیمت

کارگاه آموزشی «آنالیزبها و پیشنهاد قیمت» روز چهارشنبه ۱۹ اردیبهشت ماه در سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران برگزار شد. در این کارگاه آموزشی که با حضور مهندس شعبان یوسفیان و خانم مهندس ناهید شوقی برگزار شد، مباحث مربوط به آنالیز بها و پیشنهاد قیمت توسط مهندس علی روزی‌طلب عضو کمیسیون فنی سندیکا ارائه شد.

در آغاز این کارگاه آموزشی مهندس شعبان یوسفیان، رئیس کمیسیون فنی سندیکا عنوان کرد: دفتر فنی قلب تپنده و رکن اصلی شرکتهای پیمانکاری است که موضوعاتی مانند آنالیزبها و پیشنهاد قیمت برای شرکت درمناقصات ذیل وظایف آن قرار می‌گیرد. درگذشته همکاران ما با نگاه به مناقصات قبلی و شرایط روز بازار، به صورت حدودی و شهودی پیشنهاد قیمت می‌دادند، اما امروزه همکاران دفتر فنی با آنالیز قیمت‌ها اقدام به پیشنهاد قیمت می‌کنند. رسیدن به قیمت مناسب کار دشواری است و کسانی که پیشنهاد قیمت می‌دهند باید به کار اجرا و شرایط بازار مسلط باشند.

وی افزود: آنالیزبهایی که سازمان برنامه و بودجه منتشر می‌کند نقش یک الگوی فرضی و راهنما را دارد، و پیمانکاران نباید به این آنالیزبها که ۵۰ سال پیش منتشر شده و در نهایت امر چند بار به روز شده اکتفا کنند. دفتر فنی شرکتها باید روی صحت آنالیزبها و تطابق آن با قیمت‌های روز کار کند. در زمان برآورد قیمت نیز لازم است همان پروژه خاص با توجه به شرایط و پیچیدگی‌های موجود آن مدنظر قرار گیرد. در یک کلام، پروژه با پروژه فرق دارد و ضروری است آنالیزبها با توجه به مختصات و مشخصات فنی هر پروژه طراحی شود.

در ادامه این جلسه مهندس روزی طلب، مدرس این دوره و عضو کمیسیون فنی سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران عنوان کرد: هدف از برگزاری این دوره، پرداختن به نحوه پیشنهاد قیمت برای برنده شدن در مناقصه نیست بلکه یادآوری برخی نکات در زمینه نحوه آنالیزبها و پیشنهاد قیمت به کارشناسان فنی شرکتها است.

عضو هیأت مدیره و مدیر فنی و قراردادهای شرکت ساختمانی تهران گروه افزود: مناقصه را فرایندی رقابتی برای مشخص شدن مناسب ترین قیمت می‌دانند. در چنین فضایی است که امکانات و پتانسیل شرکت در قیمت‌های پیشنهادی نسبت به سایر شرکتها تاثیرگذار است. در زمان شرکت در مناقصه اولین مسئله مهم اسناد مناقصه است که بررسی درست آنها می‌تواند از بروز مشکلات بعدی بکاهد. مطالعه دقیق این اسناد و تطبیق آنها با بخشنامه‌ها و ضوابط جاری سازمان برنامه اهمیت دارد. کارفرمایان می‌توانند در زمینه شرایط خصوصی پیمان تغییراتی ایجاد کنند و پیمانکاران باید نسبت به این تغییرات دقیق باشند.

وی افزود: دفتر فنی باید نقشه‌ها را با فهرست بهای منضم به قرارداد و خواسته‌های کارفرما در شرایط مناقصه مقایسه کند. مسئله بعدی مدت پیمان است. اگر پیمانکار نتواند پروژه را در مدت مقرر تمام کند با عواقب ناشی از آن روبرو می‌شود. بنابراین لازم است مدت پیمان را با توجه به نوع عملیات اجرایی، شرایط کار، شرایط جوی منطقه و ... مدنظر قرار دهد. لازم است مسائلی مانند پیش پرداخت، نحوه پرداخت کارفرما، موارد جدیدی که در مناقصات قبلی دیده نشده، بازدید از محل پروژه، نقاط مبهم، برآورد فهرست بهای منضم به پیمان، ضرایب قابل اعمال بر برآورد و ... نیز در بررسی اسناد مورد توجه قرار گیرد.

مهندس روزی طلب تصریح کرد: ضرایب قابل اعمال در آنالیزبها شامل ضرایبی مانند ضریب بالاسری، ظریب طبقات و ظریب منطقه ای است. ضریب بالاسری در مورد هزینه‌های پیمانکار است که به راحتی نمی‌توان در قیمت عملیات منظور کرد. سازمان برنامه و بودجه دستورالعملی برای محاسبه ضریب بالاسری ارائه نداده است. این ضریب شامل هزینه‌های بالاسری عمومی و هزینه بالاسری کار در دست انجام است.

وی افزود: ضریب بالاسری کار در شرایط عمومی‌پیمان تابع مبلغ پیمان در نظر گرفته می‌شود، در حالی که عملا تابع مدت پیمان است. در حال حاضر با وجود مجاز بودن تاخیرات، هزینه بالاسری این نوع تاخیرات را پیمانکار پرداخت می‌کند اما در شرایط عمومی‌پیمان جدید، پیش بینی‌های لازم صورت گرفته تا امکان دریافت این هزینه‌ها در مورد تاخیرات مجاز

فراهم گردد.
وی افزود: پیمانکاران باید در آنالیزبها به موضوعات بیمه و مالیات هم توجه کنند. پیمانکار باید ۲۵ درصد از سود متصوره را به عنوان مالیات پرداخت کند، و البته حداقل سود را بین ۶-۱۰ درصد در نظر بگیرد. چرا که سازمان مالیاتی توجهی به متضرر بودن پیمانکار ندارد و خود را در ضرر و زیان پیمانکار شریک نمی‌داند. مسئله بعدی بیمه تامین اجتماعی است که در طرحهای عمرانی ۶/۶ درصد است و از این میزان ۱/۶ درصد آن بر عهده پیمانکار است. در طرح‌هایی که کل تامین اعتبار از محل تملک دارایی‌های سرمایه ای نباشد، تامین اجتماعی این درصد را ۷/۸ درصد محاسبه می‌کند که به ضرر پیمانکار است.
وی افزود: در قراردادهایی هم که تهیه بخشی از مصالح بر عهده کارفرما است، در پایان کار سازمان تامین اجتماعی طبق ماده ۳۷ ارزش مصالح را محاسبه و به کل ناخالص کارکرد اضافه می‌کند، به عبارتی اگر قیمت دستمزد در مقابل هزینه مصالح کم باشد این پیمانکار است که ضرر عمده می‌بینند.
مهندس روزی طلب افزود: ضروری است در آنالیزبها به مواردی مانند هزینه دفتر مرکزی، هزینه مستمر کارگاه، و هزینه ضمانت نامه‌ها توجه کرد. این ضمانت نامه‌ها شامل ضمانت نامه انجام تعهدات، ضمانت نامه پیش پرداخت و ضمانت نامه حسن انجام کار است. هزینه تهیه این ضمانت نامه‌ها نیز متاثر از اعتبار پیمانکار در نزد بانک است.

وی افزود: در مقاطعی از سالهای گذشته ضریب بالاسری بر اساس مبلغ قرارداد تغییر می‌کرد، که ممکن است این ضریب در آینده نزدیک نیز با توجه به مبلغ قرارداد متغییر در نظر گرفته شود.
در بخش دیگری از این نشست مهندس روزی طلب گفت: بهتر است ضریب طبقات در زمان بررسی هزینه توسط خود پیمانکار و با توجه به برآورد هزینه ماشین آلات و نیروی انسانی محاسبه شود، چراکه ضریب طبقات محاسبه شده در پیوست شماره ۲ سازمان برنامه و بودجه نمی‌تواند معیار دقیقی جهت برآورد پیمانکار در پیشنهاد قیمت باشد. در مورد ضرایب منطقه ای هم سازمان برنامه و بودجه، مبنای محاسبه را شهر تهران قرار می‌دهد اما پیمانکار باید بر اساس منطقه ای که پروژه در آن اجرا می‌شود اقدام به محاسبه کند. سندیکا در سالهای گذشته، این ضریب را بررسی و ۲۶ عامل تاثیرگذار را به همراه میزان تاثیرگذاری آنها در ضریب منطقه ای شناسایی کرد.
وی افزود: ضرایب دیگری نیز در هزینه‌های بالاسری اهمیت دارد که به مرور زمان از فهرست بهای سازمان برنامه و بودجه حذف شده از جمله ضریب ارتفاع، ضریب همکاری پیمانکار شاغل در پروژه و ضریب شیفت‌های کاری دوم و سوم که نباید از دید پیمانکار مغفول بماند.
مهندس روزی طلب افزود: برآورد هزینه اجرا بدون استفاده از تجزیه بها ممکن نیست. هر اندازه تجزیه بها در مورد نیروی انسانی، مصالح و ماشین آلات دقیق تر باشد ریسک پیمانکار کمتر خواهد بود.
وی در ادامه، تاریخچه ای از جداول تجزیه بهای کارهای ساختمانی از سال ۱۳۴۹ تا کنون ارائه داد، و گفت: سال ۱۳۷۱ سندیکا به همت مهندس قباد میزانی یک سری آنالیزبها ارائه داد که همراه با بررسی فرضیات بود و در جامعه پیمانکاری با عنوان آنالیز سندیکا شناخته شد. در سال ۱۳۸۷ نیز سندیکا به همت مهندس یوسفیان اقدام به تهیه فهرست بها و تجزیه بهای سندیکا نمود که الگوی بسیاری از پیمانکاران قرار گرفت. در نهایت سازمان برنامه و بودجه در سال ۱۳۸۹ تجزیه بهای ردیف‌های فهارس بها را منتشر کرد. البته بسیار مهم است که فرم‌های تجزیه بها به عنوان نسخه آماده برای قیمت گذاری تلقی نشود و اثرات ویژه کارگاه بر روی آنها اعمال شود. تجزیه بهای ردیف‌های فهرست بها به دلیل تنوع شرایط کار و کمبود آمارهای اجرایی، دارای نواقصی هستند که باید در زمان استفاده از آنها مورد توجه قرار گیرد.
در ادامه این کارگاه آموزشی، مهندس روزی طلب در زمینه بخشنامه‌های پیشنهاد قیمت از جمله «دستورالعمل نحوه ارائه تجزیه بها و پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران» توضیحاتی تکمیلی ارائه داد، و پرسش حاضران را در زمینه آنالیز بها و پیشنهاد قیمت پاسخ داد.

بهنام امیری جعفر بیگلو
وکیل، مشاور رسمی و مسئول فنی مالیاتی
قبول وکالت مالیاتی پرونده های اشخاص حقوقی و حقیقی در خصوص مالیات عملکرد و مالیات ارزش افزوده در کلیه مراحل دادرسی مالیاتی از جمله:
- مراجعه به ادارات مالیاتی جهت توافق با رئیس امور مالیاتی در اجرای ماده ۲۳۸ ق.م.م
- شرکت در جلسات هیات های حل اختلاف مالیاتی بدوی موضوع ماده ۲۴۶ ق.م.م
- شرکت در جلسات هیات های حل اختلاف مالیاتی تجدیدنظر موضوع ماده ۲۴۷ ق.م.م
- تنظیم لایحه دفاعیه جهت شورای عالی مالیاتی موضوع ماده ۲۵۱ ق.م.م
- تنظیم لایحه دفاعیه جهت مرکز عالی دادخواهی مالیاتی موضوع ماده ۲۵۱ مکرر ق.م.م
- انجام کلیه خدمات مالیاتی اعم از مشاوره،تکمیل اظهار نامه عملکرد و ارزش افزوده استرداد مالیاتی و ...
- انجام کلیه خدماتی که توسط مودی به مشاور مالیاتی تفویض می شود برابر جزء ۱ ماده ۵۵ قانون مالیات بر ارزش افزوده
عضو جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران کد عضویت : ۲۰۳۵
- مشاور رسمی و مسئول فنی مالیاتی
- عضو انجمن حسابداران خبره ایران
- عضو سابق هیات های حل اختلاف مالیاتی شهر تهران (شمال، مرکز و غرب)
۰۲۱-۸۸۲۴۸۸۵۳-۴ ۰۹۱۲ ۱۹۵ ۸۱۹۹

MASTAIR®

چیلرهای تراکمی اسکرال

۲،۵ الی ۱۰ تبرید

۱۵ الی ۲۰ تن تبرید

۳۰ الی ۴۳ تن تبرید

۷۴ الی ۸۵ تن تبرید

- قابلیت ترکیب و نصب ماژولار تا ۱۶ دستگاه (۱۳۶۰۰ تن تبرید)
- مجهز به کمپرسور اسکرال EVI به همراه اکونومایزر
- طیف وسیع عملکرد (۱۰ تا ۴۸ درجه سانتی‌گراد)
- طراحی خاص کندانسور با استفاده از لوله‌های ۱۶/۵ اینچ، به منظور حصول بیش‌ترین تبادل حرارت
- مجهز به مبدل‌های صفحه‌ای با طراحی نامتقارن و بازدهی بالا
- دارای مدارهای کاملا مجزا برای استقلال عملکرد
- دارای سیستم عیب‌یابی هوشمند
- مجهز به حفاظت چندگانه برای افزایش قابلیت اطمینان
- قابلیت کنترل از راه دور هوشمند (در حال راه‌اندازی)
- عایق‌بندی کامل سطوح داخلی برای به حداقل رساندن صدای کارکرد
- پایش همزمان فشار و دمای مبرد خروجی از اواپراتور به منظور عملکرد
- بهینه شیر انبساط
- مبرد سازگار با محیط زیست R410A

۰۲۱-۸۸۸۸۰۲۹۲
karoandisheh.ir
کاروانديشه

آموزش در خدمت توسعه پایدار

ما در بانک خاورمیانه باور داریم که شکوفایی اقتصادی جامعه، وابسته به ارتقای سطح دانش و مهارت‌های عمومی است. با این هدف و به‌منظور رفع مشکلات دانش‌آموزان مناطق کم‌برخوردار، تلاش کرده‌ایم با اقدام‌های مختلف برای بهبود شرایط تحصیل آنها کمک کنیم.
بانک خاورمیانه تا کنون به‌طور مستقل و یا با مشارکت سایر نهادها در زمینه ساخت مدارس در استان‌های مختلف و همچنین حمایت از تحصیل دانشجویان و اهدای لوازم و تجهیزات به مراکز آموزشی اقدام کرده است.
در این مسیر برای اثربخشی بیشتر همیاری‌ها از تجربه و مشاوره موسسات نیکوکاری متخصص در حوزه آموزش بهره‌مند بوده‌ایم.

بانک خاورمیانه
Middle East Bank

www.middleeastbank.ir
info@middleeastbank.ir